

SPECJALNY EUROBAROMETER 565

Zmiany klimatyczne

Sprawozdanie Eurobarometru

LUTY – MARZEC 2025 r.

Niniejsze badanie zostało zlecone przez Dyрекcję Generalną Komisji Europejskiej ds. Działów w dziedzinie Klimatu (DG CLIMA)

i koordynowane przez Komisję Europejską, Dyрекcję Generalną ds. Komunikacji Społecznej
(Dział Monitorowania Mediów i Eurobarometru DG COMM)

Niniejszy dokument nie reprezentuje stanowiska Komisji Europejskiej. Interpretacje i opinie w nim zawarte są wyłącznie interpretacjami i opiniami autorów.

Tytuł projektu

Zmiana klimatu – sprawozdanie

Wersja językowa

PL

Media/Objętość

PDF Strona internetowa

Numer katalogowy

ML-O 1-25-03 I-EN-N

ISBN

978-92-68-28207-6

DOI

10.2834/3928510

© Unia Europejska, 2025 r.

Polityka Komisji w zakresie ponownego wykorzystywania dokumentów jest realizowana na mocy decyzji Komisji 2011/833/UE z dnia 12 grudnia 2011 r. w sprawie ponownego wykorzystywania dokumentów Komisji (Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>). O ile nie zaznaczono inaczej, ponowne wykorzystanie niniejszego dokumentu jest dozwolone na podstawie licencji Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Oznacza to, że ponowne wykorzystanie jest dozwolone, pod warunkiem podania odpowiedniego kredytu i wskazania wszelkich zmian.

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Dokument przygotowany przez Pierre'a Dieumegarda dla [Europe-Democracy-Esperanto](#)

Celem tego "tymczasowego" dokumentu jest umożliwienie większej liczbie osób w Unii Europejskiej zapoznania się z dokumentami sporządzanymi przez Unię Europejską (i finansowanymi z ich podatków).

W przypadku braku tłumaczeń obywatele są wykluczani z debaty.

Dokument „Eurobarometer” istniał tylko w języku angielskim, w pliku pdf. Z początkowego pliku stworzyliśmy plik odt., przygotowany przez oprogramowanie Libre Office, do tłumaczenia maszynowego na inne języki. Wyniki są obecnie dostępne we wszystkich językach urzędowych.

Pożądane jest, aby administracja UE przejęła tłumaczenie ważnych dokumentów. „Ważne dokumenty” to nie tylko przepisy ustawowe i wykonawcze, ale również ważne informacje potrzebne do wspólnego podejmowania świadomych decyzji.

Aby wspólnie przedyskutować naszą wspólną przyszłość i umożliwić rzetelne tłumaczenia, międzynarodowy język esperanto byłby bardzo przydatny ze względu na swoją prostotę, regularność i dokładność.

Skontaktuj się z nami:

Kontakt@europokune.eu

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Spis treści

Wprowadzenie.....	4
Wprowadzenie.....	5
Metodyka.....	6
Najważniejsze ustalenia.....	7
I. Europejska świadomość i obawy związane ze zmianą klimatu.....	10
1. Ogólna świadomość.....	11
2. Zaniepokojenie zmianą klimatu.....	19
II. Narażenie na ryzyko związane z klimatem i działania osobiste.....	25
1. Ekspozycja i zagrożenia.....	26
2. Indywidualne wysiłki.....	30
III. Podmioty najlepiej przygotowane do przeciwdziałania zmianie klimatu.....	40
1. Rząd i instytucje.....	41
2. Postrzegana pilność.....	46
3. Postrzegana skuteczność rządów krajowych.....	53
IV. Wsparcie polityk i działań związanych z klimatem.....	58
1. Znaczenie działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej.....	59
2. Znaczenie działań na rzecz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych.....	68
3. Opinie w sprawie priorytetów dotyczących zmiany klimatu.....	78
4. Wsparcie na rzecz neutralności klimatycznej do 2050 r.....	97
5. Opinie na temat paliw kopalnych.....	101
V. Zmiany klimatyczne w mediach.....	109
1. Zmiany klimatu w tradycyjnych mediach.....	110
2. Rola dezinformacji.....	112
Wnioski.....	114
Uwagi.....	116
Specyfikacje techniczne.....	117
Kwestionariusz.....	123

Wprowadzenie

Wprowadzenie

Unia Europejska jest pionierem w dziedzinie polityki klimatycznej i zobowiązała się, że do 2050 r. stanie się pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu. UE dąży do wspierania ekologicznego wzrostu gospodarczego, który jest oddzielony od wykorzystania zasobów, zapewniając, aby żadna osoba ani miejsce nie pozostały w tyle. W Europejskim prawie o klimacie ustanowiono prawny obowiązek ograniczenia emisji gazów cieplarnianych netto w UE o co najmniej 55 % do 2030 r. w porównaniu z poziomami z 1990 r. oraz osiągnięcia zerowej emisji netto do 2050 r.

Kluczem do osiągnięcia tych celów jest pakiet „Gotowi na 55” – kompleksowy pakiet wniosków dotyczących polityki klimatycznej, który łączy nowe inicjatywy z aktualizacjami obowiązującego prawodawstwa w kluczowych sektorach, w tym w sektorze energii, transportu, handlu uprawnieniami do emisji, użytkowania gruntów i leśnictwa. Aby sfinansować transformację, UE przeznaczyła 30 % całkowitych wydatków na inicjatywy związane z klimatem do 2027 r.¹

Przejsie na zieloną gospodarkę jest nie tylko imperatywem środowiskowym, ale ma również zasadnicze znaczenie dla długoterminowego dobrobytu UE. Zmiana klimatu już teraz w dużym stopniu wpływa na europejskie społeczeństwa i gospodarkę. Rok 2024 był najcieplejszym rokiem w historii Europy,² a latem ogrzewanie to ma znaczący wpływ na zdrowie. Szacuje się, że w 2023 r. w Europie odnotowano 47 690 zgonów związanych z upałem, co stanowi drugą najwyższą liczbę odnotowaną od 2015 r., a w 2022 r. odnotowano jedynie 61 672 zgonów. Kraje Europy Południowej, w szczególności Grecja, Włochy i Hiszpania, odnotowały najwyższe wskaźniki śmiertelności.³ W uznaniu rosnącej liczby ofiar śmiertelnych 15 lipca 2023 r. UE ustanowiła Europejski Dzień Ofiar Globalnego Kryzysu Klimatycznego, aby upamiętnić osoby utracone i zwiększyć świadomość na temat budowania odporności. W europejskiej ocenie ryzyka klimatycznego (EUCRA) z 2024 r., prowadzonej przez EEA i wspieranej przez Komisję Europejską, zidentyfikowano 36 głównych zagrożeń klimatycznych dla Europy, przy czym osiem z nich wymaga pilnych działań. Podkreśla rosnące zagrożenia dla ekosystemów, zdrowia ludzkiego i infrastruktury, zwłaszcza w Europie Południowej.⁴ W odpowiedzi Komisja Europejska przygotowuje europejski plan przystosowania się do zmiany klimatu, który ma zostać przyjęty w 2026 r. i którego celem jest zwiększenie odporności i gotowości we wszystkich sektorach i państwach członkowskich UE.⁵

Przejsie na gospodarkę neutralną emisyjnie ma na celu zapewnienie obywatelom i przyszłym pokoleniom szeroko

zakrojonych korzyści, w tym lepszego i bardziej przystępnego cenowo transportu publicznego, bezpiecznych dostaw czystszej energii, przywrócenia różnorodności biologicznej i czystszej powietrza oraz nowych, przyszłościowych miejsc pracy i szkoleń w zakresie umiejętności na potrzeby transformacji.⁶ Nowe inicjatywy, takie jak „Czysty ład przemysłowy”, zakotwiczą politykę klimatyczną w długoterminowej konkurencyjności Europy poprzez przyspieszenie inwestycji w czyste technologie i wzmocnienie bazy przemysłowej. Plan działania na rzecz przystępnej cenowo energii wspiera gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa w procesie transformacji, zapewniając bezpieczeństwo energetyczne i przystępność cenową energii.

Te ostatnie postępy polityczne świadczą o stałym zaangażowaniu UE w przeciwdziałanie zmianie klimatu. Niniejsze specjalne sprawozdanie Eurobarometru zawiera kompleksowy przegląd postrzegania tych krytycznych kwestii przez społeczeństwo i jego zaangażowania w nie.

To specjalne badanie Eurobarometr jest najnowszym z serii koncentrującej się na postawach Europejczyków wobec zmiany klimatu, przy czym poprzednio było to specjalne badanie Eurobarometr nr 538 z maja–czerwca 2023 r.⁷ i specjalne badanie Eurobarometr nr 513 z marca–kwiecień 2021 r.⁸ Sprawozdanie obejmuje siedem głównych obszarów:

- Europejska świadomość i obawy dotyczące zmiany klimatu i związanych z nią zagrożeń.
- Osobista ekspozycja na ryzyko i zagrożenia związane z klimatem.
- Podjęte działania osobiste.
- Opinie europejskie na temat tego, które podmioty są najlepiej przygotowane do przeciwdziałania zmianie klimatu.
- Postrzegana pilna potrzeba przygotowania władz na skutki zmiany klimatu.
- Wsparcie dla konkretnych polityk związanych z klimatem i energią w Europie, w tym unijnego celu neutralności klimatycznej do 2050 r.
- Postawy wobec doniesień medialnych i związanych z klimatem oraz dezinformacji na temat zmiany klimatu.

Badanie to zostało przeprowadzone przez grupę Verian Belgium w 27 państwach członkowskich Unii Europejskiej w okresie od 18 lutego do 16 marca 2025 r.

1 <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/climate-change/>

2 https://commission.europa.eu/news-and-media/news/2024-warmest-year-record-europe-finds-european-state-climate-report-2025-04-15_en

3 <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/39134730/>

4 <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/european-climate-risk-assessment>

5 <https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/eu-adaptation-policy/european-climate-adaptation-plan>

6 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

7 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2954>

8 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2273>

Metodyka

To specjalne badanie Eurobarometru nr 565 dotyczące zmiany klimatu było częścią fali Eurobarometru EB103.2 i zostało przeprowadzone w okresie od 18 lutego do 10 marca 2025 r. Przeprowadzono wywiady z około 26 319 respondentami z różnych grup społecznych i demograficznych w odpowiednim języku narodowym. Badanie zostało zlecone przez Komisję Europejską, Dyрекcję Generalną ds. Działań w dziedzinie Klimatu (DG CLIMA).

Zastosowano metodykę standardowego badania Eurobarometr przeprowadzonego przez Dyрекcję Generalną ds. Komunikacji (DG COMM) (Dział Monitorowania Mediów i Eurobarometru). Wywiady były prowadzone twarzą w twarz, fizycznie w domach lub poprzez zdalną interakcję wideo w odpowiednim języku narodowym. Wywiady ze zdalną interakcją wideo („online face-to-face” lub CAVI, Computer Assisted Video Interviewing), które przeprowadzono wyłącznie w Danii, na Malcie, w Niderlandach, Finlandii i Szwecji. Do niniejszego sprawozdania załączono notę techniczną dotyczącą wywiadów przeprowadzonych przez instytuty członkowskie sieci Verian.

W całym sprawozdaniu wyniki porównano ze specjalnym badaniem Eurobarometr 538 z 2023 r.

Chcielibyśmy podziękować mieszkańcom całej Unii Europejskiej, którzy poświęcili swój czas na udział w ankiecie.

Bez ich aktywnego udziału badanie to nie byłoby możliwe.

Uwaga: W niniejszym sprawozdaniu do państw UE odnoszą się ich oficjalne skróty, wymienione poniżej:

Belgia	BE	Litwa	LT
Bułgaria	BG	Luksemburg	LU
Czechy	CZ	Węgry	HU
Dania	DK	Malta	MT
Niemcy	DE	Niderlandy	NL
Estonia	EE	Austria	AT
Irlandia	IE	Polska	PL
Grecja	EL	Portugalia	PT
Hiszpania	ES	Rumunia	RO
Francja	FR	Słowenia	SI
Chorwacja	HR	Słowacja	SK

Włochy	IT	Finlandia	H
Republika Cyprijska	CY *	Szwecja	SE
Łotwa	LV		
Unia Europejska – średnia ważona dla 27 państw członkowskich			UE-27

*Cypr jako całość jest jednym z 27 państw członkowskich Unii Europejskiej. Dorobek wspólnotowy został jednak zawieszony w części kraju, która nie jest kontrolowana przez rząd Republiki Cyprijskiej. Ze względów praktycznych jedynie wywiady przeprowadzone w części kraju kontrolowanej przez rząd Republiki Cyprijskiej są uwzględnione w kategorii „CY” i w średniej dla UE-27.

9 Podejścia metodologiczne Eurobarometru:
<https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometer>

Najważniejsze ustalenia

Wielu Europejczyków uważa, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka.

- Około ośmiu na dziesięciu Europejczyków (84%) uważa, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, przy czym najwyższy poziom porozumienia odnotowano w Szwecji (96%), a najniższy w Estonii (61%).

Europejczycy są bardzo zaniepokojeni zmianą klimatu i podejmują osobiste działania.

- Około ośmiu na dziesięciu Europejczyków (85%) uważa, że zmiana klimatu jest poważnym problemem, przy czym najwyższy poziom obaw odnotowano we Francji, na Węgrzech i w Szwecji (po 92%).
- Kobiety (87 % w porównaniu z 83 % mężczyzn) i najmłodszy respondenci (w wieku 15–24 lat) (88 % w porównaniu z 83 % w wieku 40–54 lat) to grupy, które najprawdopodobniej uznają zmianę klimatu za poważny problem. Osoby narażone na ryzyko środowiskowe lub klimatyczne wykazują duże obawy (91 %) w porównaniu z osobami nienarażonymi (81 %).
- W tym względzie prawie czterech na dziesięciu Europejczyków (38 %) czuje się narażonych na zagrożenia środowiskowe i klimatyczne, przy czym najwyższe postrzegane narażenie występuje na Maltzie (68 % czuje się narażonych),¹⁰ a najniższe w Finlandii (14 %).
- Ponadto większość Europejczyków (59 %) podjęła działania w celu przeciwdziałania zmianie klimatu w ciągu ostatnich sześciu miesięcy, przy czym największe zaangażowanie odnotowano na Maltzie (82 %), a najniższe w Rumunii (29 %).

Rządy krajowe postrzegane są jako najlepiej przygotowane do przeciwdziałania zmianie klimatu.

- Rządy krajowe (66%) są postrzegane jako najlepiej przygotowane do przeciwdziałania zmianie klimatu, a następnie Unia Europejska (59%) oraz przedsiębiorstwa i przemysł (58%).
- Rząd krajowy zajmuje pierwsze miejsce w 21 państwach członkowskich UE, najczęściej wymienianych w Grecji i Danii (po 80 %). Unia Europejska zajmuje pierwsze miejsce w Chorwacji (63%) i Belgii (62%), podczas gdy przedsiębiorstwa i przemysł są uważane za najlepiej usytuowane podmioty w sześciu krajach, w tym w Finlandii (71%) i Niemczech (66%).
- Istnieje pilna potrzeba podjęcia działań w zakresie zmiany klimatu na wszystkich szczeblach sprawowania rządów, przy czym 85 % respondentów oczekuje, że władze regionalne i lokalne podejmą działania, a 88 % oczekuje działań zarówno ze strony rządów krajowych, jak i Unii Europejskiej.

- Większość Europejczyków (67 proc.) uważa jednak, że ich rząd krajowy nie podejmuje wystarczających działań w celu przeciwdziałania zmianie klimatu, przy czym najwyższy poziom niezadowolonych odnotowano we Francji i Szwecji (po 77 proc.).
- W Estonii 21 proc. respondentów uważa, że ich rząd robi zbyt wiele - jest to najwyższy wynik wśród wszystkich państw członkowskich UE.

Prawie ośmiu na dziesięciu Europejczyków postrzega działania w dziedzinie klimatu jako szansę gospodarczą

- 90 proc. respondentów uważa, że ważne jest, aby rządy krajowe podejmowały działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej, a następnie władze regionalne i lokalne (89 proc.) oraz Unia Europejska (88 proc.).
- 89 % Europejczyków uważa, że ważne jest, aby rządy krajowe podejmowały działania na rzecz promowania energii ze źródeł odnawialnych, a następnie UE oraz władze regionalne i lokalne (po 88 %).
- Ponad ośmiu na dziesięciu Europejczyków (85%) zgadza się, że przeciwdziałanie zmianie klimatu powinno być priorytetem w celu poprawy zdrowia publicznego i jakości życia.
- Ponad siedmiu na dziesięciu Europejczyków (77 %) zgadza się, że koszty szkód spowodowanych zmianą klimatu są wyższe niż koszty inwestycji w czystą transformację.
- Ponad siedmiu na dziesięciu Europejczyków (77 proc.) uważa, że podjęcie działań w związku ze zmianą klimatu doprowadzi do innowacji i zwiększy konkurencyjność unijnych przedsiębiorstw.
- Około ośmiu na dziesięciu Europejczyków (83%) zgadza się, że lepsze przygotowanie się na negatywne skutki zmiany klimatu poprawi życie obywateli UE.
- Około ośmiu na dziesięciu Europejczyków (84 %) popiera udzielanie większego wsparcia europejskim przedsiębiorstwom, aby mogły konkurować na światowym rynku czystych technologii.

Europejczycy zdecydowanie popierają cele klimatyczne UE i przejście na czystą energię, choć niektóre kraje pozostają sceptyczne.

- Ośmiu na dziesięciu Europejczyków (81%) popiera cel UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r.
- Trzy czwarte Europejczyków (75 proc.) zgadza się, że ograniczenie importu paliw kopalnych spoza UE zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i przyniesie korzyści gospodarcze UE.
- Około ośmiu na dziesięciu Europejczyków (79 proc.) zgadza się, że należy udzielić większego publicznego wsparcia finansowego na rzecz przejścia na czystą energię, nawet jeśli oznacza to zmniejszenie dotacji na paliwa kopalne.

10 Ogółem „bardzo narażone” i „nieco narażone”.

Półowa Europejczyków nie ufa mediom w zakresie informacji na temat zmiany klimatu i czuje się narażona na dezinformację.

- Nieco ponad połowa Europejczyków (52 proc.) uważa, że tradycyjne media w ich kraju nie dostarczają jasnych informacji na temat zmiany klimatu, przy czym najwyższy poziom niezadowolenia odnotowano na Malcie (72 proc.).
- Prawie połowa Europejczyków (49 proc.) uważa, że trudno jest odróżnić wiarygodne informacje od dezinformacji na temat zmiany klimatu w mediach społecznościowych, przy czym najwyższe porozumienie osiągnięto w Szwecji (67 proc.).

I. Europejska świadomość i obawy związane ze zmianą klimatu

1. Ogólna świadomość

Europejczycy uważają, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka

Respondentów zapytano, czy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka.¹¹

Zdecydowana większość obywateli europejskich, ponad 8 na 10 respondentów, uważa, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka (84%). Natomiast 14 % respondentów nie zgadza się ze stwierdzeniem, a 2 % twierdzi, że nie wie.

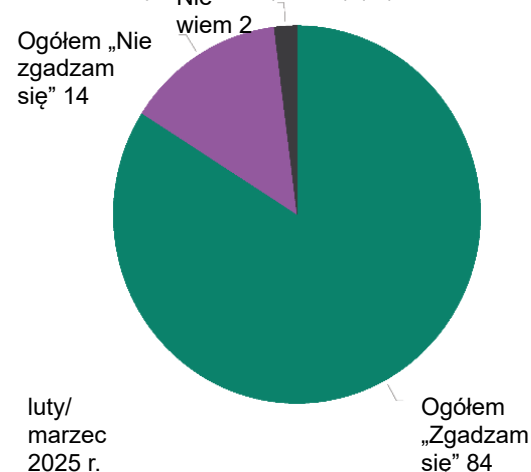
We wszystkich państwach członkowskich UE większość respondentów zgadza się w mniejszym lub większym stopniu, że zmiana klimatu jest spowodowana przez człowieka. W sześciu krajach co najmniej 9 na 10 respondentów zgadza się z tym stwierdzeniem. Do tej grupy należą Szwecja (96%), Dania (93%), Malta (93%), Portugalia (92%), Grecja (90%) i Holandia (90%). Respondenci w Estonii (61%) i Rumunii (69%) wykazują najniższy poziom porozumienia.

Najwyższy poziom nieporozumień odnotowano w Estonii, gdzie około jedna trzecia respondentów (34%) nie uważa, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka. W Rumunii (28%) i Czechach (25%) odnotowano stosunkowo wysoki poziom nieporozumień.

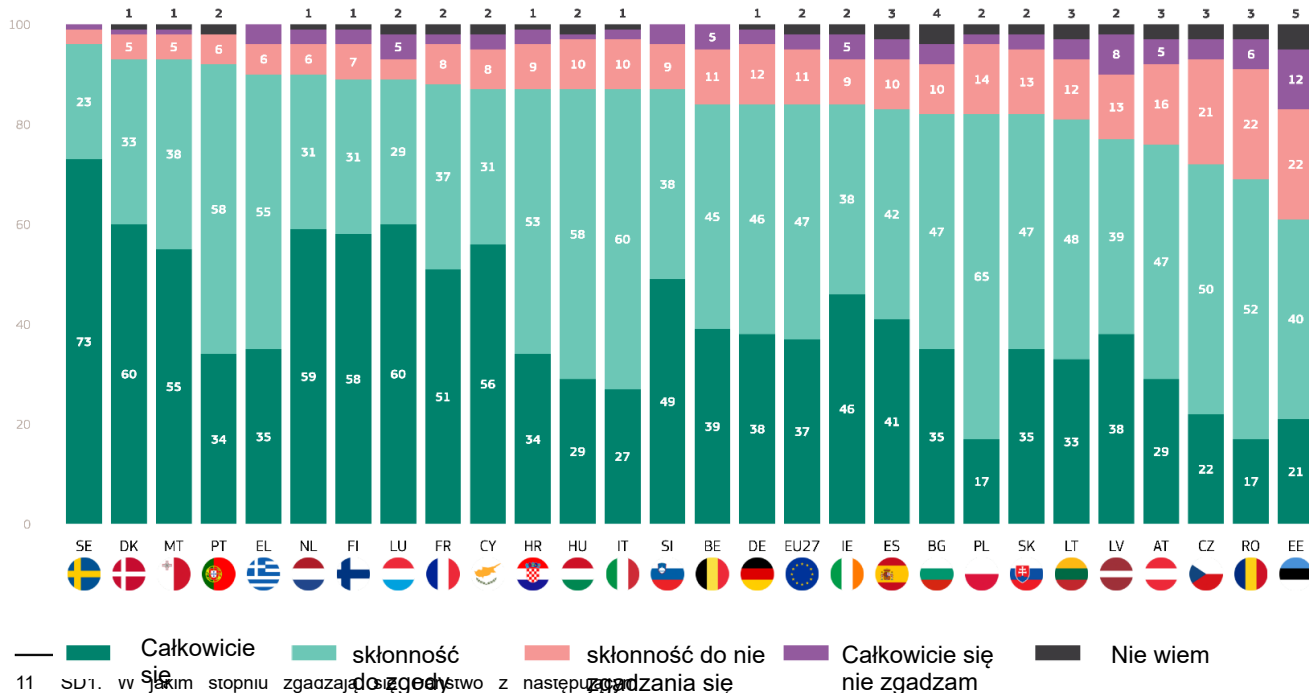
Warto zauważyć, że w krajach o najwyższym wyniku porozumienia większość respondentów „całkowicie

zgadza się” ze stwierdzeniem, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka (Szwecja: 73 %, Dania: 60 %, Malta: 55%).

SD1. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującym oświadczeniem w sprawie zmiany klimatu? Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka (UE-27) (%)

SD1: W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującym oświadczeniem w sprawie zmiany klimatu? Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka (%)

11 SD1. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującym oświadczeniem w sprawie zmiany klimatu? Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka.

Ponadto wyniki zostały przeanalizowane w odniesieniu do¹² kategorii społeczno-demograficznych respondentów i dodatkowych czynników.

- Mężczyźni (83%) są nieznacznie mniej skłonni niż kobiety (86%) do przypisywania zmian klimatu przyczynom ludzkim.
- Pod względem wieku najwyższe porozumienie odnotowano wśród osób w wieku 15–24 lat (89%), a następnie w wieku 25–39 lat (86%). 40-54 (84%) i 55+ (83%)
- W najmłodszej grupie (od 15 do 24 lat) 10% respondentów nie zgadza się z tym stwierdzeniem, podczas gdy w grupie najstarszej (od 55 lat) odsetek ten wynosi 14%.
- Edukacja ma istotny wpływ na wyniki. Osoby, które nadal się uczą, najprawdopodobniej się z tym zgodzą (92%), podczas gdy respondenci, którzy pozostali w edukacji w wieku 20 lat lub później (88%), są następni. Ci, którzy zakończyli naukę w wieku 16-19 lat (83%) i ukończyli ją w wieku 15 lat lub wcześniej (80%), są najmniej skłonni się zgodzić.
- Wśród kategorii społeczno-zawodowych najwyższy odsetek studentów (93%) przyznaje, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, za czym podążają menedżerowie (88%), inni pracownicy umysłowi (86%) i pracownicy fizyczni (84%). Osoby samozatrudnione (83 %), osoby zajmujące się domem (81 %), bezrobotni (81 %) i emeryci (82 %) – wszystkie te grupy są bliskie średniej UE lub nieco od niej niższe (84 %).
- Subiektywna urbanizacja¹³ również robi różnicę. Mieszkańcy dużych miast (88%) przypisują zmianę klimatu działalności człowieka, podczas gdy małe/średnie miasta (86%) podążają za nią, a obszary wiejskie (80%) plasują się na najniższym miejscu.
- Ci, którzy uważają zmianę klimatu za „poważny problem”, zgadzają się w 92 %, że zmiana klimatu jest spowodowana przez człowieka, podczas gdy ci, którzy uważają ją za „niepoważny problem”, spadają do 43 %, a większość (55 %) nie zgadza się z tym stwierdzeniem.
- Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne wskazuje na większą zgodność co do tego, że zmiana klimatu jest spowodowana przez człowieka: 91% w porównaniu do 81% wśród osób nie narażonych.
- Przejrzystość mediów krajowych wykazuje niewielką różnicę. Respondenci, którzy uważają, że ich relacje w mediach są jasne na temat kwestii klimatycznych, po osiągnięciu porozumienia 84%, podczas gdy ci, którzy postrzegają swoje media jako niejasne, zgłaszają porozumienie 86%.

12 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

13 Osobiste lub psychologiczne postrzeganie bycia częścią środowiska miejskiego, niezależnie od tego, czy faktycznie mieszka się w mieście, czy nie

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

SD1 W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującym oświadczeniem w sprawie zmiany klimatu? Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka

(% – UE)

	Ogółem „Zgadzam się”	Ogółem „Nie zgadzam się”	Nie wiem
UE-27	84	14	2
Płeć			
Człowiek	83	15	2
Kobieta	86	12	2
Wiek			
15-24	89	10	1
25-39	86	13	1
40-54	84	15	1
55+	83	14	3
Edukacja (koniec)			
-15	80	17	3
16-19	83	16	1
20+	88	11	1
Wciąż studiuje	92	7	1
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	83	16	1
Kierownicy	88	11	1
Pozostałe białe kołnierze	86	13	1
Pracownicy fizyczni	84	15	1
Osoby zajmujące się domem	81	16	3
Bezrobotni	81	17	2
Emerytowany	82	15	3
Studenci	93	6	1
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	80	18	2
Małe lub średnie miasto	86	13	1
Duże miasto	88	10	2
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	92	7	1
Nie jest to poważny problem	43	55	2
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	91	8	1
Nienaświetlone	81	17	2
Nat. Media dostarczają jasnych informacji. na C.C.			
Zgadzam się	84	14	2
Nie zgadzam się	86	13	1

Zmiany klimatyczne należą do trzech najpoważniejszych problemów, przed którymi stoi świat.

Kolejne pytanie miało na celu zmierzenie, w jakim stopniu zmiana klimatu jest postrzegana jako poważny problem w stosunku do innych wyzwań na całym świecie. Respondentom przedstawiono listę problemów globalnych, a następnie zapytano ich, które z nich uważają za dwa najpoważniejsze problemy, przed którymi stoi świat jako całość.¹⁴

Około sześciu na dziesięciu Europejczyków uważa, że konflikty zbrojne są jednym z najpoważniejszych problemów (61%), a następnie połowa Europejczyków, którzy zgłosili ubóstwo, głód i brak wody pitnej, jest jednym z dwóch najpoważniejszych problemów na świecie (50%). Zmiana klimatu zajmuje trzecie miejsce wśród najpoważniejszych problemów na szczeblu europejskim, wraz z sytuacją gospodarczą (po 47%).

W 18 państwach członkowskich UE respondenci zgłaszają konflikty zbrojne jako jeden z najpoważniejszych problemów, przed którymi stoi cały świat. Na czele tej grupy stoją Słowacja (75 %), Litwa (74 %) i Niemcy (69 %). Zmiana klimatu jest jednak najlepszym wyborem w czterech krajach: Szwecja (77 %), Dania (73 %), Niderlandy (65 %) i Malta (49 %).

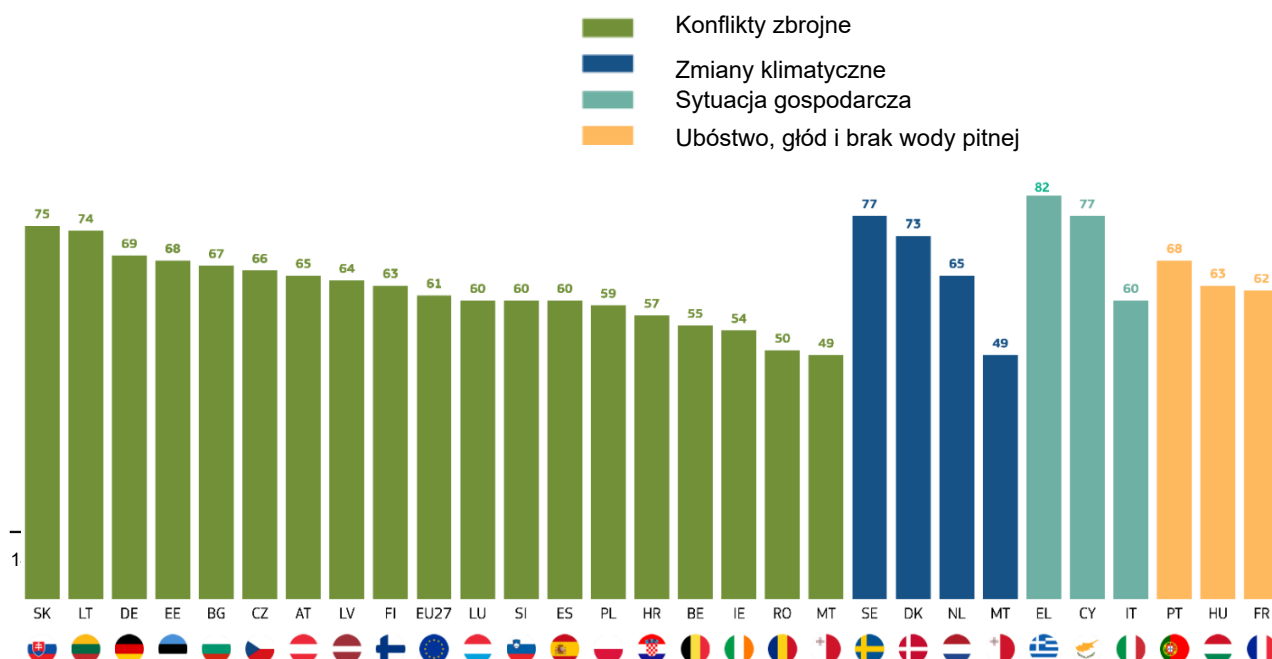
W pięciu krajach zmiana klimatu zajmuje drugie miejsce wśród najpoważniejszych problemów, przed którymi stoi świat. Kraje te to Finlandia (59%), Irlandia (53%), Niemcy (51%), Belgia (49%) i Litwa (42%).

W czterech krajach zmiana klimatu jest trzecim najpoważniejszym problemem: Francja (52%), Luksemburg (50%), Włochy (48%) i Słowenia (46%).

W 9 krajach co najmniej połowa respondentów uważa zmianę klimatu za jeden z najpoważniejszych problemów, przed którymi stoi świat. Kraje, w których najmniej

respondentów uważa zmianę klimatu za jeden z najpoważniejszych problemów, to Estonia (28%), Czechy (30%), Łotwa (30%) i Rumunia (30%).

QD1ab: Który z poniższych problemów uważa Pan za najpoważniejszy problem, przed którym stoi cały świat? Po pierwsze? A potem? (WIELE ODPOWIEDZI MOŻLIWYCH)(%)

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

QD1ab: Który z poniższych problemów uważasz za najpoważniejszy problem, przed którym stoi świat jako całość? po pierwsze? A potem? (WIELE ODPOWIEDZI MOŻLIWYCH (%))

	Konflikty zbrojne	Ubóstwo, głód i brak wody pitnej	Zmiany klimatyczn e	Sytuacja gospodarc za	Pogorszen ie demokracji i praworząd ności	Terroryzm międzynar odowy	Pogorszen ie stanu przyrody	Dezinform acja	Rozprzestr zenie się chorób zakaźnych	Rosnąca globalna populacja	Pozostałe (SPONTA NEOUS)	Bez ogranicze ń (SPONTA NEOUS)	Nie wiem
UE-27	61	50	47	47	38	35	33	30	27	25	0	0	0
BE	55	44	49	36	32	32	29	30	20	27	0	0	0
BG	67	52	33	52	29	37	41	32	44	20	0	0	0
CZ	66	36	30	50	28	41	38	27	38	26	0	1	3
DK	65	52	73	23	47	25	38	43	21	28	0	0	1
DE	69	45	51	45	49	39	28	32	16	30	1	0	0
EE	68	36	28	55	25	25	36	34	33	25	1	0	0
IE	54	42	53	42	33	34	24	40	25	20	1	0	0
EL	52	74	46	81	52	30	41	35	40	23	0	0	0
ES	60	59	43	55	27	27	26	29	23	16	0	0	0
FR	57	62	52	44	36	41	39	25	24	25	0	0	0
HR	57	54	49	51	38	39	46	23	37	24	0	0	0
IT	59	42	48	60	33	36	34	25	39	24	0	0	0
CY	57	74	49	77	27	35	23	34	37	20	1	0	1
LV	64	28	30	43	17	26	24	39	22	13	1	0	1
LT	74	34	42	41	24	31	38	39	31	24	0	0	1
LU	60	57	50	36	39	41	33	33	15	19	0	0	0
HU	48	63	45	58	39	31	54	23	48	38	0	0	0
MT	49	44	49	35	33	43	25	25	24	19	0	1	0
NL	58	47	65	24	49	28	34	45	19	34	1	0	0
AT	65	56	51	50	53	45	44	35	36	44	1	1	0
PL	59	33	25	36	27	28	20	25	26	14	0	0	0
PT	62	68	46	64	28	38	34	23	26	27	1	0	1
RO	50	49	30	48	36	28	33	36	35	21	0	0	0
SI	60	49	46	41	28	44	41	36	24	28	0	0	0
SK	75	62	39	46	36	31	46	41	44	30	0	0	0
FI	63	50	59	22	43	23	35	36	17	32	0	0	0
SE	66	57	77	25	62	28	39	51	21	27	1	0	0

Ponadto wyniki zostały przeanalizowane w odniesieniu do¹⁵ kategorii społeczno-demograficznych respondentów i dodatkowych czynników.

15 Przegląd danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

QD1ab Który z poniższych problemów uważasz za najpoważniejszy problem, przed którym stoi świat? po pierwsze? A potem? (WIELE ODPOWIEDZI MOŻLIWYCH)

	Zmiany klimatyczne	Terroryzm międzynarodowy	Ubóstwo, głód i brak wody pitnej	Rozprzestrzenianie się chorób zakaźnych	Sytuacja gospodarcza	Deinformacja	Konflikty zbrojne	Rosnąca globalna populacja	Pogorszenie stanu przyrody	Pogorszenie demokracji i praworządności	Pozostałe (SPONTANEOUS)	Bez ograniczeń (SPONTANEOUS)	Nie wiem
UE-27	47	35	50	27	47	30	61	25	33	38	0	0	0
Płeć													
Człowiek	46	34	48	24	47	32	62	26	32	39	0	0	0
Kobieta	48	35	52	29	47	29	60	24	33	36	0	0	0
Wiek													
15-24	51	32	51	26	46	30	59	24	35	32	0	0	0
25-39	47	32	50	26	49	35	57	25	34	39	0	0	0
40-54	45	36	49	26	48	31	61	26	32	39	0	0	0
55+	46	36	51	28	46	27	63	25	32	38	1	0	0
Edukacja (koniec)													
-15	39	40	54	31	57	22	62	20	26	31	0	0	1
16-19	43	35	50	28	49	29	60	26	33	36	0	0	0
20+	52	32	49	23	40	35	61	25	34	43	0	0	0
Wciąż studiuje	56	30	53	25	47	32	63	24	37	34	0	0	0
Kategoria społeczno-zawodowa													
Osoby samozatrudnione	47	34	50	26	49	33	61	26	33	41	0	0	1
Kierownicy	51	30	47	22	41	35	61	25	32	44	1	0	0
Inne białe kołnierze.	49	33	47	28	48	34	59	26	35	39	0	0	0
Pracownicy fizyczni	42	38	49	28	51	30	58	27	32	36	0	0	0
Osoby zajmujące się domem	41	32	53	32	53	28	56	23	32	35	0	0	0
Bezrobotni	43	34	57	26	49	30	60	23	35	32	0	0	0
Emerytowany	46	37	52	28	46	26	64	24	31	37	1	0	0
Studenci	57	30	52	22	45	32	61	23	36	35	0	0	0
Subiektywna urbanizacja													
Obszar wiejski lub wieś	42	37	49	25	48	31	61	26	32	36	1	0	1
Małe lub średnie miasto	46	35	47	27	47	29	61	25	31	36	0	0	0
Duże miasto	53	32	56	28	46	32	60	24	35	41	0	0	0
Postrzeganie zmiany klimatu													
Poważny problem	53	34	52	28	47	31	61	25	35	38	0	0	0
Nie jest to poważny problem	12	37	40	22	47	29	58	24	18	37	0	0	0
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne													
Odsłonięte	49	32	49	29	49	31	55	25	35	36	0	0	0
Nienasłonięte	46	36	51	25	47	30	64	25	31	39	0	0	0
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu													
Zgadzam się	52	35	52	27	46	32	64	26	35	40	0	0	0
Nie zgadzam się	44	34	49	26	48	29	58	25	31	37	0	0	0

- Mężczyźni zgłaszają konflikty zbrojne (62 %) częściej niż kobiety (60 %), podczas gdy kobiety wyrażają większe zaniepokojenie ubóstwem/głodem (52 %) i zmianą klimatu (48 %) w porównaniu z mężczyznami (odpowiednio 48 % i 46 %).
- Grupa 15-24 wykazuje duże zaniepokojenie ubóstwem/głodem i zmianą klimatu (w obu przypadkach 51 %). Grupa 25-39 i grupa 40-54 są najbardziej zaniepokojone konfliktami zbrojnymi (odpowiednio 57% i 61%). Grupa 55+ podkreśla konflikty zbrojne (63%) i poverty/hunger (51%).
- Osoby z wykształceniem poniżej 15 roku życia są najbardziej zaniepokojone konfliktami zbrojnymi (62%) i najmniej zaniepokojone wzrostem liczby ludności na świecie (20%). W szczególności, wraz ze wzrostem poziomu edukacji, rośnie obawa o zmianę klimatu, sięgając do 56 proc. wśród osób, które nadal studiują, podczas gdy obawy o ubóstwo i głód spadają z 54 proc. do 49 proc. Ci, którzy nadal badają, rozważani oddzielnie, najczęściej wybierali konflikt zbrojny (63%) jako poważny problem, a następnie zmianę klimatu (56%) oraz ubóstwo i głód (53%)-
- Emeryci są najbardziej zaniepokojeni konfliktami zbrojnymi (64%). Studenci zgłaszają największe obawy związane ze zmianami klimatu (57%).
- We wszystkich rodzajach urbanizacji konflikty zbrojne pozostają głównym problemem i wahają się od 60 % do 61 %. Tymczasem obawy związane ze zmianą klimatu wzrastają z 42% na obszarach wiejskich do 53% w dużych miastach, a obawy o ubóstwo i głód z 49% do 55%.
- Niezależnie od tego, czy ludzie postrzegają zmianę klimatu jako poważny problem, konflikty zbrojne są głównym problemem obu grup. cytowane przez 61% osób, które uważają zmiany klimatu za poważne, i 58% osób, które tego nie robią. Ich drugie priorytety są jednak rozbieżne: ci, którzy są zaniepokojeni zmianą klimatu, koncentrują się na samej zmianie klimatu (53 %), natomiast ci, którzy nie przywiązują większej wagi do sytuacji gospodarczej (47 %).
- Bez względu na narażenie na zagrożenia dla środowiska 55% narażonych i 64% nienarażonych uznaje konflikty zbrojne za najpoważniejszy problem. Osoby narażone zgłaszają większe obawy związane ze zmianą klimatu (49 %), podobnie jak ubóstwo i sytuacja gospodarcza, podczas gdy osoby nienarażone wykazują nieco niższy poziom obaw związanych ze zmianą klimatu (46 %) i sytuacją gospodarczą (47 %), ale raczej koncentrują się bardziej na ubóstwie (51 %).
- Niezależnie od tego, czy ludzie uważają, że krajowe media dostarczają jasnych informacji na temat zmiany klimatu, większość w obu grupach postrzega konflikty zbrojne jako najpoważniejszy problem: 64% wśród tych, którzy się zgadzają i 58% wśród tych, którzy się nie zgadzają. Wśród tych, którzy się z tym zgadzają, zmiana klimatu i ubóstwo są kolejnymi najczęściej wymienianymi

obawami, obojczywa na poziomie 52%. Dla tych, którzy się nie zgadzają, ubóstwo (49%) i sytuacja gospodarcza (48%) następują, a zmiana klimatu jest nieco niższa i wynosi 44%.

2. Zaniepokojenie zmianą klimatu

Zdecydowana większość obywateli europejskich uważa, że zmiana klimatu jest obecnie poważnym problemem.

W odpowiedzi na pytanie, w którym respondenci mogliby wybrać zmianę klimatu jako poważny problem, przed którym stoi świat, wraz z innymi problemami, respondenci zostali zapytani konkretnie o to, jak poważny jest ich zdaniem obecnie problem związany ze zmianą klimatu, przy użyciu czteropunktowej skali: „bardzo poważny problem”, „dość poważny problem, który nie jest bardzo poważnym problemem” oraz „wcale nie jest poważnym problemem”.¹⁶ Całkowity „poważny problem” łączy odpowiedzi „bardzo poważny problem” i „dość poważny problem”; „nie jest to poważny problem” grupuje odpowiedzi „nie jest to bardzo poważny problem” i „w ogóle nie jest to poważny problem”.

Na szczycie UE ponad 8 na 10 respondentów postrzega zmianę klimatu jako „poważny problem” (85 %), z czego 37 % twierdzi, że jest to „bardzo poważny problem”. Natomiast 14 % europejskich respondentów uważa, że zmiana klimatu nie jest „poważnym problemem”. 1% respondentów odpowiedziało, że nie wie.

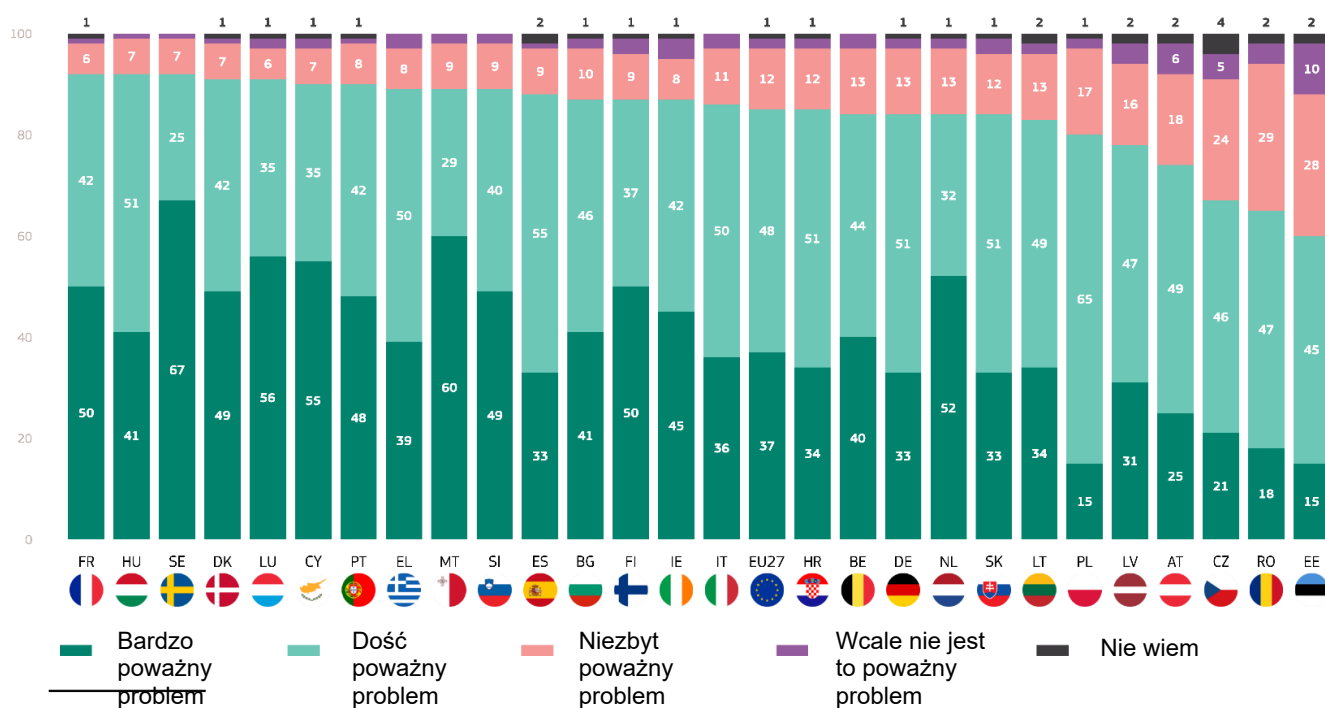
We wszystkich państwach członkowskich UE większość respondentów uważa, że zmiana klimatu jest „poważnym problemem”. W siedmiu krajach co najmniej 9 na 10 respondentów podziela to przekonanie: Francja (92%), Węgry (92%), Szwecja (92%), Dania (91%), Luksemburg (91%), Cypr (90%) i Portugalia (90%).

Natomiast mniej niż 3 na 10 respondentów w Czechach (29 %), jedna trzecia w Rumunii (33 %) i prawie 4 na 10 respondentów w Estonii (38 %) uważa, że zmiana klimatu nie jest „poważnym problemem”.

QD2: Jak poważny jest w tej chwili problem zmian klimatycznych? (%)

QD2: Jak poważny jest w tej chwili problem zmian klimatycznych? (%)

¹⁶ QD2. Jak poważny jest w tej chwili problem zmian klimatycznych?

Bliższe przyjrzenie się różnicom krajowym: Respondenci w Szwecji (67 %), na Malcie (60 %) i w Luksemburgu (56 %) uważają, że zmiana klimatu jest „bardzo poważnym problemem”. Na drugim końcu skali najwyższy odsetek respondentów, którzy uważają, że zmiana klimatu „w ogóle nie stanowi poważnego problemu”, pochodzi z Estonii (10 %), Austrii (6 %) i Czech (5 %).

Ponadto wyniki zostały przeanalizowane w odniesieniu do¹⁷ kategorii społeczno-demograficznych respondentów i dodatkowych czynników.

- Kobiety (87 %) częściej niż mężczyźni (83 %) uważają zmianę klimatu za „poważny problem”.
- Młodzi ludzie, w szczególności osoby w wieku 15–24 lat (88 %) i osoby w wieku 25–39 lat (86 %), najczęściej postrzegają zmianę klimatu jako „poważny problem”. Zaniepokojenie nieznacznie spada wraz z wiekiem – 83 % osób w wieku 40–54 lat i 84 % osób w wieku 55+ zgadza się, że zmiana klimatu jest „poważnym problemem”.
- Respondenci, którzy nadal studiują, zgłaszają najwyższą zgodę (91%), a następnie ci, którzy pozostali w edukacji do 20 roku życia (87%), podczas gdy ci, którzy pozostali w edukacji do 16–19 lat lub mniej niż 15 lat (wszystkie 83%), zgłaszają nieco niższe poparcie.
- Studenci (91%) wyrażają najwyższe zaniepokojenie zmianą klimatu jako poważnym problemem, a następnie menedżerowie (88%), inni pracownicy umysłowi (86%) i osoby zajmujące się domem (83%). Osoby samozatrudnione (82%) zgłaszają najmniejsze obawy, podobnie jak pracownicy fizyczni (82%) i bezrobotni (82%).
- Mieszkańcy dużych miast (88%) i małych lub średnich miast (86%) częściej uważają zmianę klimatu za poważny problem niż mieszkańcy wsi, którzy wykazują nieco mniejsze obawy (80%).
- Ci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, wykazują znacznie większe poparcie (93 proc.) dla tego stwierdzenia w porównaniu z tymi, którzy się z nim nie zgadzają (43 proc.).
- Respondenci, którzy są narażeni na zagrożenia środowiskowe i klimatyczne, a także ci, którzy nie są narażeni, również wykazują wysoki poziom obaw związanych ze zmianą klimatu (odpowiednio 91 % i 81 %).
- Respondenci, którzy nie zgadzają się, że krajowe media dostarczają jasnych informacji na temat zmiany klimatu, wykazują nieco większe zaniepokojenie (87 proc.) w porównaniu z tymi, którzy się z tym zgadzają (84 proc.).

QD2 Jak poważny jest Państwa zdaniem problem zmian klimatycznych w tej chwili?

	Ogółem „Poważny problem”	Ogółem "Nie jest to poważny problem"	Nie wiem
UE-27	85	14	1
Płeć			
Człowiek	83	16	1
Kobieta	87	12	1
Wiek			
15-24	88	11	1
25-39	86	13	1
40-54	83	16	1
55+	84	14	2
Edukacja (koniec)			
-15	83	15	2
16-19	83	16	1
20+	87	12	1
Wciąż studiuje	91	8	
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	82	17	1
Kierownicy	88	12	0
Inne białe kołnierze.	86	13	1
Pracownicy fizyczni	82	17	1
Osoby zajmujące się domem	83	15	2
Bezrobotni	82	16	2
Emerytowany	85	13	2
Studenci	91	8	1
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	80	18	2
Małe lub średnie miasto	86	13	1
Duże miasto	88	1	1
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	100	0	0
Nie jest to poważny problem	0	100	0
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	93	7	0
Nie zgadzam się	43	55	2
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	91	9	0
Nienasłwielone	81	18	1
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	87	12	1
Nie zgadzam się	84	45	1

17 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

Większość Europejczyków bierze pod uwagę ekstremalne warunki pogodowe podczas planowania wakacji lub decydowania o miejscu zamieszkania.

Respondentów zapytano ponadto, czy podejmując decyzję o miejscu wypoczynku, biorą pod uwagę narażenie na ekstremalne warunki pogodowe lub prawdopodobieństwo pożarów lasów.¹⁸

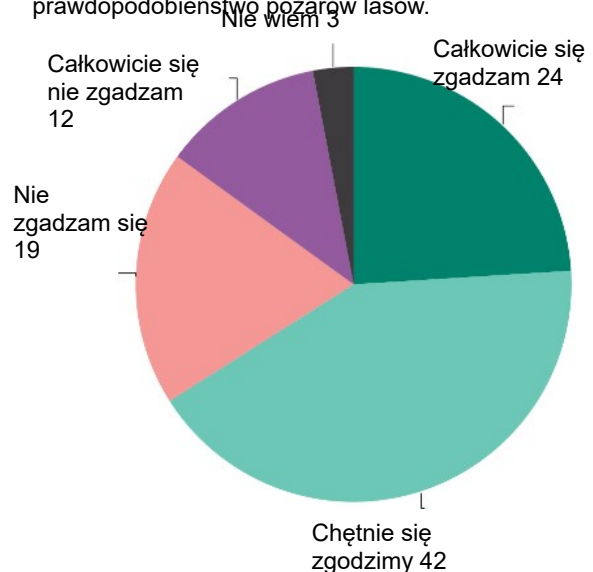
Dwie trzecie respondentów zgadza się (66%), w tym 42%, którzy „chcą się zgodzić”, i 24%, którzy „całkowicie się zgadzają”. Natomiast 31% Europejczyków nie bierze pod uwagę ekstremalnych warunków pogodowych przy podejmowaniu decyzji o miejscu wypoczynku. Niewielka mniejszość respondentów stwierdziła, że nie wie (3%).

Warto zauważyć, że we wszystkich państwach członkowskich UE większość respondentów bierze pod uwagę ten czynnik. Respondenci z Malty (80%), Włoch i Słowacji (po 75%) zgłaszają najwyższy poziom porozumienia

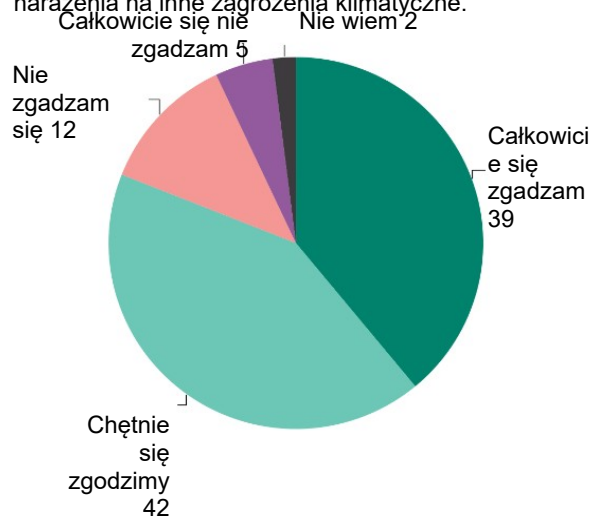
Natomiast respondenci z Francji, Danii (po 57 %) i Bułgarii (54 %) wydają się uważać ekstremalne warunki pogodowe za najmniej wśród państw członkowskich UE.

Zapytani o to, czy podejmując decyzję o miejscu zamieszkania, biorą pod uwagę prawdopodobieństwo powodzi i narażenie na inne zagrożenia klimatyczne,¹⁹ 81 % Europejczyków zgadza się z tym stwierdzeniem. We wszystkich państwach członkowskich UE większość respondentów wzięłaby pod uwagę takie czynniki. Najwyższy odsetek umów odnotowano w Słowenii (91 %), Francji i Luksemburgu (po 89 %). Natomiast respondenci w Holandii, Polsce (po 69%) i Estonii (66%) najrzadziej brali takie czynniki pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o miejscu zamieszkania.

QD14. 1. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi różnych rodzajów ryzyka wynikających ze zmiany klimatu? Decydując się na miejsce wypoczynku, bierzesz pod uwagę ekstremalne warunki pogodowe lub prawdopodobieństwo pożarów lasów.

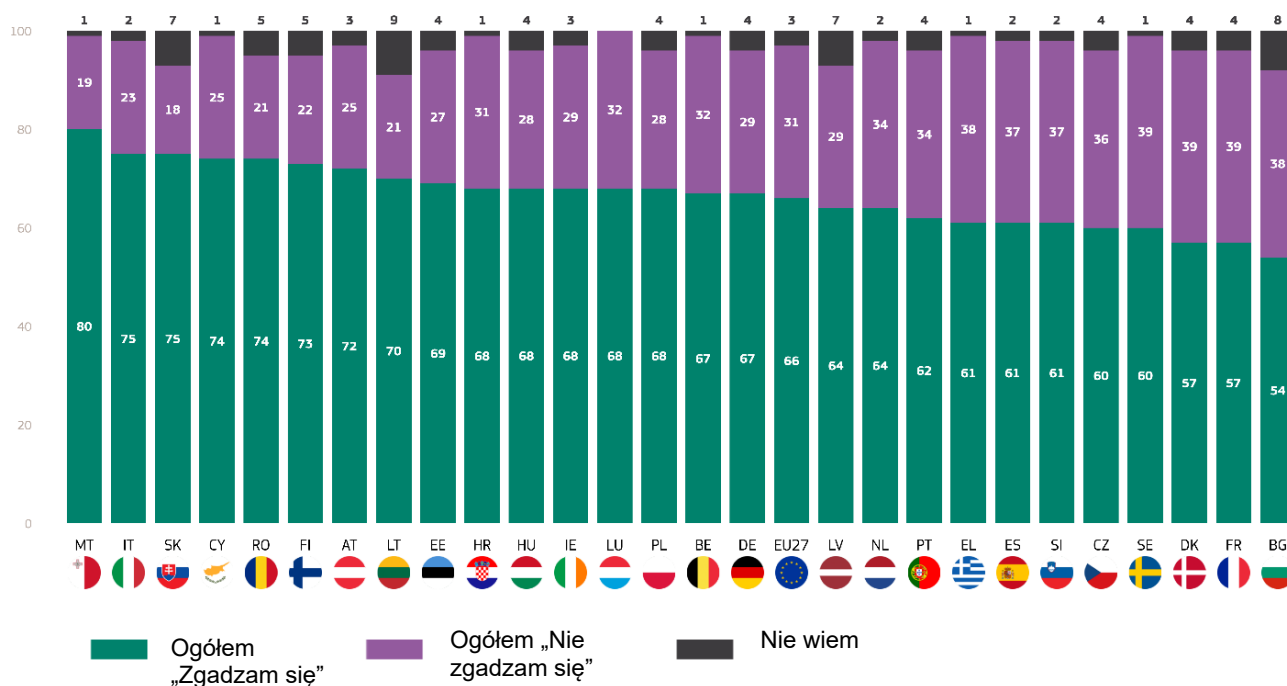
QD14.2. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi różnych rodzajów ryzyka wynikających ze zmiany klimatu? Podejmując decyzję o miejscu zamieszkania, należy wziąć pod uwagę prawdopodobieństwo powodzi i narażenia na inne zagrożenia klimatyczne.

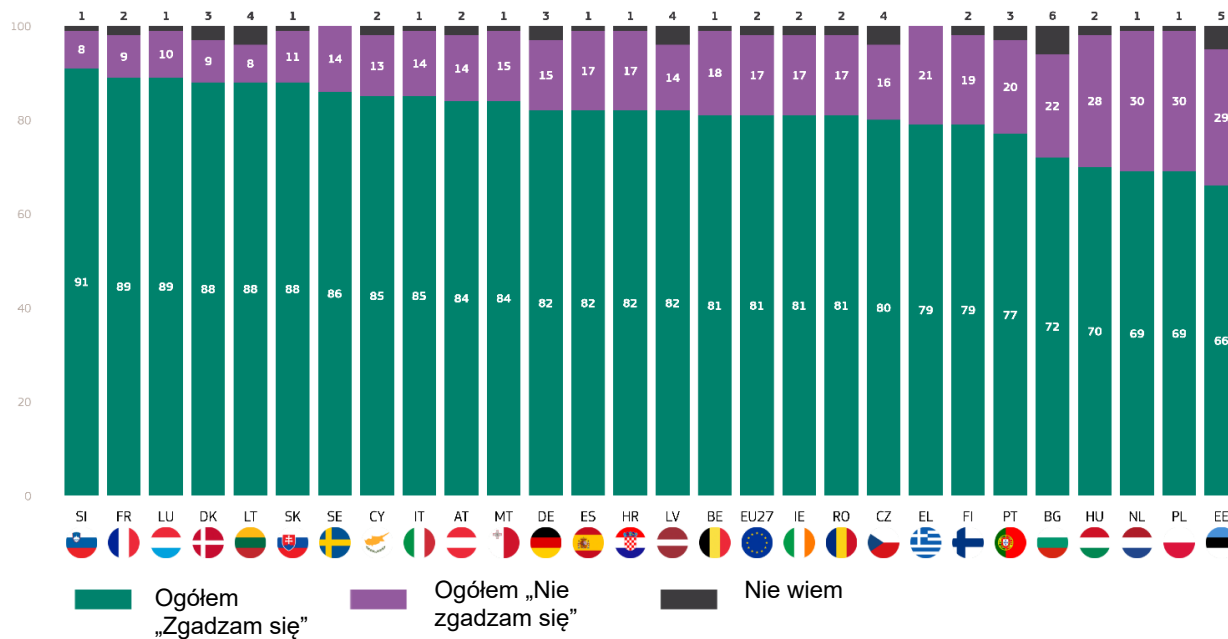
18 QD14. 1. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi różnych rodzajów ryzyka wynikających ze zmiany klimatu? Decydując się na miejsce wypoczynku, bierzesz pod uwagę ekstremalne warunki pogodowe lub prawdopodobieństwo pożaru lasu.

19 Pyt.D14.2. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi różnych rodzajów ryzyka wynikających ze zmiany klimatu? Podejmując decyzję o miejscu zamieszkania, należy wziąć pod uwagę prawdopodobieństwo powodzi i narażenia na inne zagrożenia klimatyczne.

QD14. 1. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi różnych rodzajów ryzyka wynikających ze zmiany klimatu? Decydując się na miejsce wypoczynku, bierzesz pod uwagę ekstremalne warunki pogodowe lub prawdopodobieństwo pożarów lasów.

QD14.2. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi różnych rodzajów ryzyka wynikających ze zmiany klimatu? Podejmując decyzję o miejscu zamieszkania, należy wziąć pod uwagę prawdopodobieństwo powodzi i narażenia na inne zagrożenia klimatyczne.

Jeśli chodzi o²⁰ czynniki społeczno-demograficzne, poczyniono następujące obserwacje (tabela dla QD14.1):

- Kobiety częściej biorą pod uwagę to ryzyko (68%) w porównaniu z mężczyznami (63%).
- Najwyższą zgodę zgłosiły grupy 15-24 i 40-54 (po 68 proc.), a następnie osoby w wieku 25-39 lat (67 proc.). Najmniejsze obawy zgłasza grupa 55+ (63%).
- Największą troskę budzą osoby, które nadal się uczą (69%), a następnie osoby, które zakończyły naukę w wieku 20 lat lub później (68%). Respondenci, którzy zakończyli edukację w wieku 15 lat lub wcześniej, wykazują najniższe obawy (58%).
- Inni pracownicy umysłowi (71%) i osoby samozatrudnione (69%) wyrażają największe zaniepokojenie. Menedżerowie i studenci również wykazują poważne obawy (odpowiednio 67% i 68%), podczas gdy bezrobotni (59%) i emeryci (62%) wykazują najmniej niepokój.
- Mieszkańcy dużych miast (68%) i małych lub średnich miast (67%) wykazują wysoki poziom obaw, podczas gdy mieszkańcy obszarów wiejskich są mniej zaniepokojeni (62%).
- Ci, którzy postrzegają zmianę klimatu jako poważny problem, wykazują najwyższe porozumienie (69%), podczas gdy ci, którzy nie uważają jej za poważny problem, wykazują mniejsze zaniepokojenie (49%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, wykazują większe zaniepokojenie (69%), podczas gdy ci, którzy się nie zgadzają (50%).
- Ci, którzy czują się narażeni na zagrożenia środowiskowe i klimatyczne, wykazują największe obawy (77%), podczas gdy ci, którzy nie pobierają opłat, wykazują mniejsze obawy (59%).
- Ci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu, wykazują większe zaniepokojenie (69%) w porównaniu z tymi, którzy się nie zgadzają (63%).

QD14. 1. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi różnych rodzajów ryzyka wynikających ze zmiany klimatu? Decydując się na miejsce wypoczynku, bierzesz pod uwagę ekstremalne warunki pogodowe lub prawdopodobieństwo pożarów lasów. (% – UE)

	Ogółem „Zgadzam się”	Ogółem „Nie zgadzam się”	Nie wiem
UE-27	66	31	3
Płeć			
Człowiek	63	34	3
Kobieta	68	28	4
Wiek			
15-24	68	30	2
25-39	67	32	1
40-54	68	31	1
55+	63	31	6
Edukacja (koniec)			
-15	58	34	8
16-19	66	31	3
20+	68	30	2
Wciąż studiuje	69	29	2
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	69	30	1
Kierownicy	67	31	2
Inne białe kołnierze.	71	28	1
Pracownicy fizyczni	66	33	1
Osoby zajmujące się domem	63	32	5
Bezrobotni	59	37	4
Emerytowany	62	31	7
Studenci	68	30	2
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	62	34	4
Małe lub średnie miasto	67	30	3
Duże miasto	68	30	2
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	69	28	3
Nie jest to poważny problem	49	48	3
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	69	28	3
Nie zgadzam się	50	45	5
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	77	21	2
Nienasłonecznione	59	38	3
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	63	35	2
Nie zgadzam się	69	28	3

20 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

Jeśli chodzi o²¹ czynniki demograficzne, poczyniono następujące obserwacje (tabela dla QB 14.2):

- Kobiety (83%) są nieco bardziej skłonne niż mężczyźni (81%) do wzięcia pod uwagę tych zagrożeń klimatycznych przy podejmowaniu decyzji o miejscu zamieszkania.
- Najbardziej niepokojąca jest grupa 15–24 lat (83%), a następnie osoby w wieku 40–54 lat (82%). Grupa 55+ i osoby w wieku 25–39 lat zgłaszają nieco mniej obaw (po 81%).
- Respondenci z wykształceniem kończącym się na poziomie 15 lat lub niższym wykazują najniższe obawy (77%), podczas gdy ci, którzy zakończyli edukację w wieku 20 lat lub starszym i ci, którzy nadal studiuje (po 84%), wyrażają największe zaniepokojenie.
- Studenci (85%), menedżerowie i inni pracownicy umysłowi (po 84%) wykazują największy niepokój, podczas gdy osoby bezrobotne (75%) wykazują najniższy niepokój.
- Respondenci mieszkający w dużych miastach, małych lub średnich miastach (po 84 proc.) wykazują największe zaniepokojenie, a następnie respondenci mieszkający na obszarach wiejskich lub wsiach (77 proc.).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, wykazują najwyższe przeoczenie (85%), podczas gdy ci, którzy się nie zgadzają, wyrażają znacznie najniższe przeoczenie (65%).
- Ci, którzy uważają, że zmiana klimatu nie jest poważnym problemem, wyrażają najmniejsze zaniepokojenie (63 %), natomiast ci, którzy uważają ją za „poważny problem”, zgłaszają większe zaniepokojenie (85 %).
- Respondenci narażeni na ryzyko środowiskowe i klimatyczne zgłaszają największe obawy (88 %), podczas gdy ci, którzy nie są narażeni, wykazują mniejsze obawy (78 %).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu, wykazują większe zaniepokojenie (84%), podczas gdy ci, którzy się nie zgadzają, zgłaszają nieco mniej obaw (81%).

QD14.2. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi różnych rodzajów ryzyka wynikających ze zmiany klimatu? Podejmując decyzję o miejscu zamieszkania, należy wziąć pod uwagę prawdopodobieństwo powodzi i narażenia na inne zagrożenia klimatyczne. (% – UE)

	Ogółem „Zgadzam się”	Ogółem „Nie zgadzam się”	Nie wiem
UE-27	81	17	2
Płeć			
Człowiek	81	18	1
Kobieta	83	15	2
Wiek			
15-24	83	16	1
25-39	81	18	1
40-54	82	17	1
55+	81	16	3
Edukacja (koniec)			
-15	77	20	3
16-19	81	17	2
20+	84	15	1
Wciąż studiuje	84	14	2
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	81	18	1
Kierownicy	84	15	1
Inne białe kołnierze.	84	15	1
Pracownicy fizyczni	80	18	2
Osoby zajmujące się domem	81	18	1
Bezrobotni	75	24	1
Emerytowany	81	16	3
Studenci	85	14	1
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	77	20	3
Małe lub średnie miasto	84	15	1
Duże miasto	84	15	1
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	85	13	2
Nie jest to poważny problem	63	35	2
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	85	14	1
Nie zgadzam się	65	33	2
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	88	11	1
Nienasłonek	78	20	2
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	81	18	1
Nie zgadzam się	84	15	1

21 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

II. Narażenie na ryzyko związane z klimatem i działania osobiste

1. Ekspozycja i zagrożenia

Czterech na dziesięciu Europejczyków czuje się narażonych na zmianę klimatu.

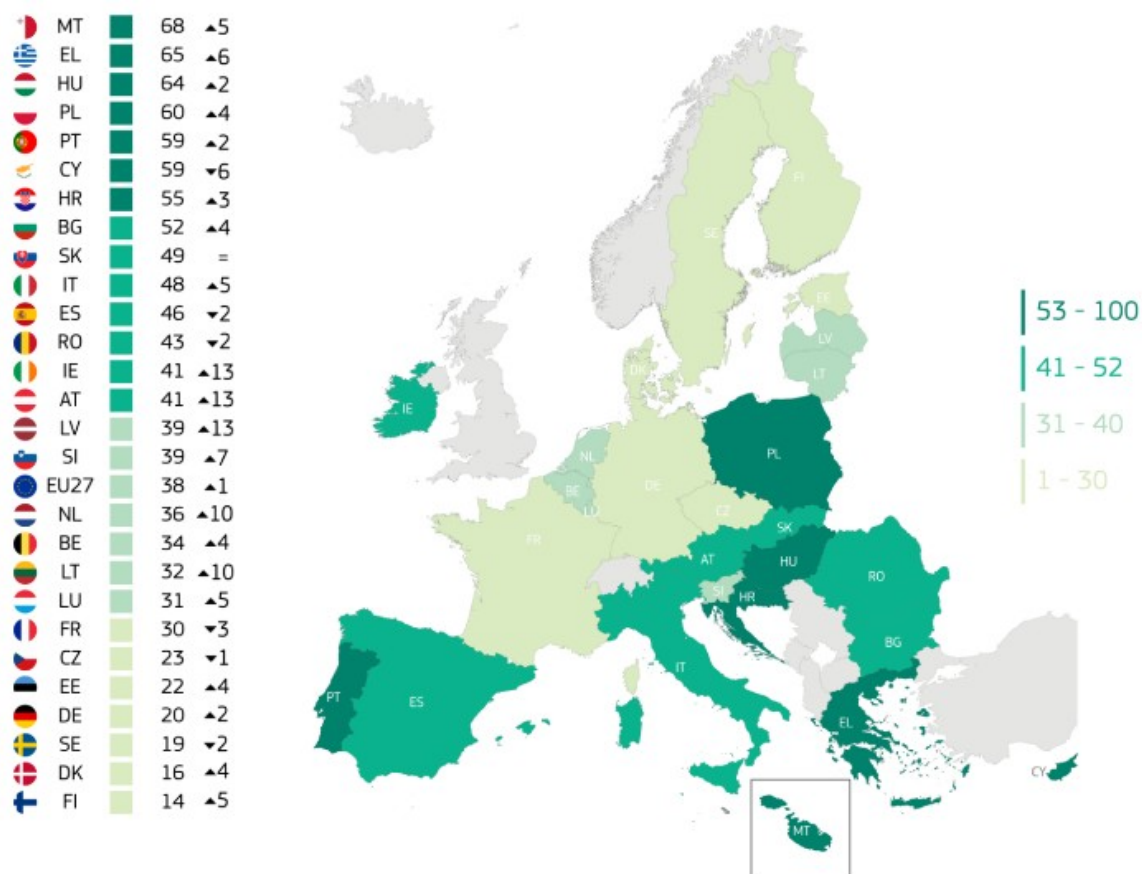
Zagrożenia środowiskowe i klimatyczne, takie jak pożary lasów, powodzie, zanieczyszczenia i ekstremalne warunki pogodowe, w coraz większym stopniu wpływają na jednostki i społeczności. W niniejszym rozdziale oceniono osobiste narażenie na te zagrożenia na podstawie danych z badań.

Respondentów zapytano, w jaki sposób są narażeni na ryzyko i zagrożenia związane ze środowiskiem i klimatem, stosując 4-punktową skalę: „bardzo narażony”, „nieco

(niezbyt lub wcale) na takie zagrożenia i ryzyko związane ze zmianą klimatu. Respondenci z Finlandii (86 %, -5 p.p.), Danii (81 %, -7 p.p.), Szwecji (81 %, +2 p.p.) i Niemiec (80 %, -2 p.p.) najczęściej zgłaszają, że nie czują się narażeni.

Respondenci z Litwy (38%, -3 p.p.), Estonii (31%, -2 p.p.), Czech (28%, +2 p.p.), Danii (28%, -24 p.p.) i Finlandii (28%, -7 p.p.) zgłosili, że czują się najmniej narażeni, a najwyższy odsetek respondentów stwierdził, że w ogóle nie czują się narażeni. Warto zauważyć, że Dania odnotowała radykalny spadek w tej kategorii. W 2023 r. 52 % respondentów w ogóle nie czuło się narażonych. W 2025 r. wskaźnik ten spadł do 28 %.

Pyt. 12. W jakim stopniu są Państwo osobiście narażeni na ryzyko i zagrożenia związane ze środowiskiem i klimatem? Na przykład pożary, powodzie, zanieczyszczenia lub ekstremalne warunki pogodowe. Ogółem „narażone” (UE-27) (%)

narażony”, „niezbyt narażony” i „w ogóle nie narażony”.²² Niemal co czwarty Europejczyk na dziesięciu czuje się narażony (38 %, +1 punkt procentowy od 2023 r.) na takie ryzyko i zagrożenia, podczas gdy większość Europejczyków, sześciu na dziesięciu, nie czuje się narażona (61 %, +1 punkt procentowy).

W rzeczywistości większość respondentów w 19 państwach członkowskich UE nie czuje się narażona

W Danii nastąpił gwałtowny 17-procentowy wzrost odsetka respondentów, którzy twierdzą, że nie są „bardzo narażeni”. Sugeruje to, że podczas gdy mniej osób czuje się całkowicie bezpiecznie przed zagrożeniami środowiskowymi i klimatycznymi w Danii, wiele z nich przeszło na postrzeganie bycia nieco narażonym - co wskazuje na rosnącą świadomość lub doświadczenie tych zagrożeń.

Z kolei ponad sześciu na dziesięciu respondentów na Maltie (68 %, +5 p.p.), w Grecji (65 %, +6 p.p.), na Węgrzech (64 %, +2 p.p.) i w Polsce (60 %, +4 p.p.) czuje się narażonych na zagrożenia i ryzyko związane ze

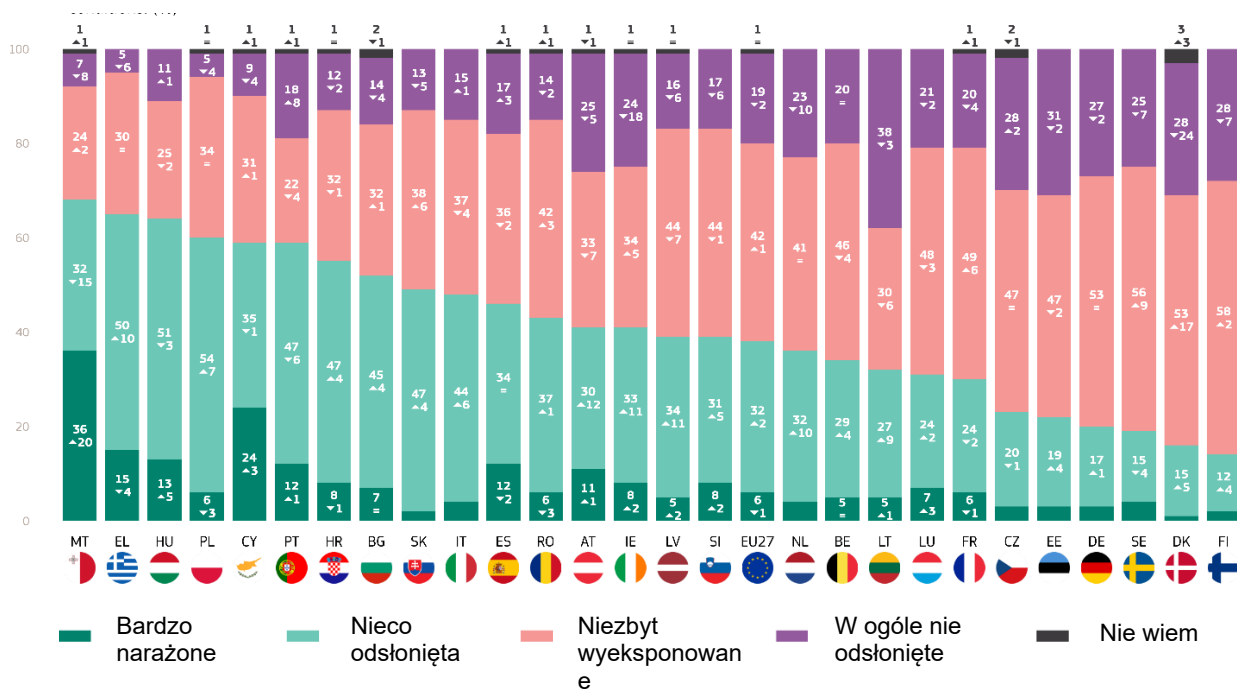
²² Pyt.D12. W jakim stopniu są Państwo osobiście narażeni na ryzyko i zagrożenia związane ze środowiskiem i klimatem? Na przykład do pożarów, powodzi, zanieczyszczeń lub ekstremalnych warunków pogodowych.

zmianą klimatu i znajduje się na czele listy z najwyższymi wynikami w tym zakresie.

Jeżeli chodzi o zmiany punktów procentowych w latach 2023–2025, respondenci w 21 państwach czują się bardziej narażeni niż w 2023 r. W tym względzie pięć państw odnotowało bardzo duży wzrost: Irlandia (41 %, +13 p.p.), Łotwa (39 %, +13 p.p.), Austria (41 %, +13 p.p.), Litwa (32 %, +10 p.p.) i Niemcy (36 %, +10 p.p.).

Jak pokazano na mapie, kraje na południu i południowym wschodzie Europy mają najwyższy poziom postrzeganego narażenia: Malta (68%), Grecja (65%), Węgry (64%), Polska (60%), Portugalia (59%), Cypr (59%), Chorwacja (55%) i Bułgaria (52%). Natomiast północna i zachodnia Europa wydają się być mniej narażone.

Pyt. 12. W jakim stopniu są Państwo osobiście narażeni na ryzyko i zagrożenia związane ze środowiskiem i klimatem? Na przykład pożary, powodzie, zanieczyszczenia lub ekstremalne warunki pogodowe. (%)

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

Pyt. 12. W jakim stopniu są Państwo osobiście narażeni na ryzyko i zagrożenia związane ze środowiskiem i klimatem? Na przykład pożary, powódzie, zanieczyszczenia lub ekstremalne warunki pogodowe. (%)

	Bardzo narażone		Nieco odslonięta		Niezbýt wyeksponowane		W ogóle nie odslonięte		Nie wiem		Ogółem „naświetlone”		Ogółem „Nieodslonięte”	
	luty/ marzec 2025 r.	Zróznicow ane luty/marze c 2025 r. – maj/czerwi ec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróznicow ane luty/marze c 2025 r. – maj/czerwi ec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróznicow ane luty/marze c 2025 r. – maj/czerwi ec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróznicow ane luty/marze c 2025 r. – maj/czerwi ec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróznicow ane luty/marze c 2025 r. – maj/czerwi ec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróznicow ane luty/marze c 2025 r. – maj/czerwi ec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróznicow ane luty/marze c 2025 r. – maj/czerwi ec 2023 r.
UE-27	6	-1	32	2	42	1	19	-2	1	0	38	1	61	-1
BE	5	0	29	4	46	-4	20	0	0	0	34	4	66	-4
BG	7	0	45	4	32	1	14	-4	2	-1	52	4	46	-3
CZ	3	0	20	-1	47	0	28	2	2	-1	23	-1	75	2
DK	1	-1	15	5	53	17	28	-24	3	3	16	4	81	-7
DE	3	1	17	1	53	0	27	-2	0	0	20	2	80	-2
EE	3	0	19	4	47	-2	31	-2	0	0	22	4	78	-4
IE	8	2	33	11	34	5	24	-18	1	0	41	13	58	-13
EL	15	-4	50	10	30	0	5	-6	0	0	65	6	35	-6
ES	12	-2	34	0	36	-2	17	3	1	1	46	-2	53	1
FR	6	-1	24	-2	49	6	20	-4	1	1	30	-3	69	2
HR	8	-1	47	4	32	-1	12	-2	1	0	55	3	44	-3
IT	4	-1	44	6	37	-4	15	1	0	-2	48	5	52	-3
CY	24	3	35	-1	31	1	9	-4	1	1	59	2	40	-3
LV	5	2	34	11	44	-7	16	-6	1	0	39	13	60	-13
LT	5	1	27	9	30	-6	38	-3	0	-1	32	10	68	-9
LU	7	3	24	2	48	-3	21	-2	0	0	31	5	69	-5
HU	13	5	51	-3	25	-2	11	1	0	-1	64	2	36	-1
MT	36	20	32	-15	24	2	7	-8	1	1	68	5	31	-6
NL	4	0	32	10	41	0	23	-10	0	0	36	10	64	-10
AT	11	1	30	12	33	-7	25	-5	1	-1	41	13	58	-12
PL	6	-3	54	7	34	0	5	-4	1	0	60	4	39	-4
PT	12	0	47	-6	22	-3	18	8	1	1	59	-6	40	5
RO	6	-3	37	1	42	3	14	-2	1	1	43	-2	56	1
SI	8	2	31	5	44	-1	17	-6	0	0	39	7	61	-7
SK	2	-4	47	4	38	6	13	-5	0	-1	49	0	51	1
fi	2	1	12	4	58	2	28	-7	0	0	14	5	86	-5
SE	4	2	15	-4	56	9	25	-7	0	0	19	-2	81	2

Ponadto wyniki zostały przeanalizowane w odniesieniu do takcio-demograficznych²³ kategorii respondentów i dodatkowych czynników.

- Kobiety (40%) są nieco bardziej narażone na zagrożenia związane z klimatem niż mężczyźni (37%).
- Respondenci w wieku 40-54 lat (42%) zgłaszają największą ekspozycję, a następnie najmłodsza grupa (15-24) (40%) i 25-39 (38%). Grupa 55+ zgłasza najniższą ekspozycję (35%).
- Osoby z wykształceniem kończącym się w wieku 15 lat lub poniżej zgłaszają najniższą ekspozycję (34%), podczas gdy ci, którzy ukończyli edukację w wieku 16-19 lat i powyżej 20 lat, zgłaszają nieco wyższą ekspozycję (oba 39%).
- Największą ekspozycję zgłaszają osoby zajmujące się domem (46%), a następnie osoby samozatrudnione (44%) i inni pracownicy umysłowi (43%). Emeryci zgłaszają najmniejszą ekspozycję (33%).
- Największą ekspozycję zgłaszają mieszkańcy dużych miast (41 proc.), a następnie mieszkańcy małych lub średnich miast (38 proc.) i obszarów wiejskich (36 proc.).
- Respondenci, którzy postrzegają zmianę klimatu jako poważny problem, zgłaszają większe narażenie (41 proc.) w porównaniu z tymi, którzy nie postrzegają jej jako poważnego problemu (23 proc.).
- Ci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, zgłaszają większe narażenie (41 proc.) w porównaniu z tymi, którzy się nie zgadzają (23 proc.).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu, zgłaszają mniejszą ekspozycję (34%) niż ci, którzy się nie zgadzają (43%).

Pyt. 12. W jakim stopniu są Państwo osobiście narażeni na ryzyko i zagrożenia związane ze środowiskiem i klimatem? Na przykład pożary, powodzie, zanieczyszczenia lub ekstremalne warunki pogodowe. (% – UE)

	Ogółem „naświetlone”	Ogółem „Nieodświetlone”	Nie wiem
UE-27	38	61	1
Płeć			
Człowiek	37	62	1
Kobieta	40	59	1
Wiek			
15-24	40	59	1
25-39	38	61	1
40-54	42	57	1
55+	35	64	1
Edukacja (koniec)			
-15	34	65	1
16-19	39	61	0
20+	39	60	1
Wciąż studiuje	38	61	1
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	44	55	1
Kierownicy	39	61	0
Inne białe kołnierze.	43	57	0
Pracownicy fizyczni	38	61	1
Osoby zajmujące się domem	46	54	0
Bezrobotni	38	61	1
Emerytowany	33	66	1
Studenci	38	61	1
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	36	63	1
Małe lub średnie miasto	38	61	1
Duże miasto	41	58	1
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	41	58	1
Nie jest to poważny problem	23	76	1
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	41	59	0
Nie zgadzam się	23	76	1
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	34	65	1
Nie zgadzam się	43	57	0

23 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

2. Indywidualne wysiłki

Wielu Europejczyków działa przeciwko zmianie klimatu, ale mniej niż w 2023 r.

Oprócz oceny postrzeganego narażenia na ryzyko i zagrożenia związane ze zmianą klimatu respondenci zostali zapytani, czy osobiście podjęli jakiegokolwiek działania w celu przeciwdziałania zmianie klimatu w ciągu ostatnich sześciu miesięcy.²⁴

Większość Europejczyków (59%, -4 ?? 3p) twierdzi, że podjęła działania w celu przeciwdziałania zmianie klimatu w ciągu ostatnich sześciu miesięcy, a 40% twierdzi, że nie podjęło żadnych działań (+4 p.p.). Odsetek respondentów, którzy odpowiedzieli „nie wiem”, pozostaje niezmienny i wynosi 1 %.

W 21 krajach ponad połowa respondentów twierdzi, że podjęła działania w ciągu ostatnich sześciu miesięcy. Największy udział odnotowano na Maltcie (82 %, +8 p.p.), w Finlandii (79 %, -2 p.p.), Szwecji (78 %, -3 p.p.) i Danii (77 %, +1 p.p.).

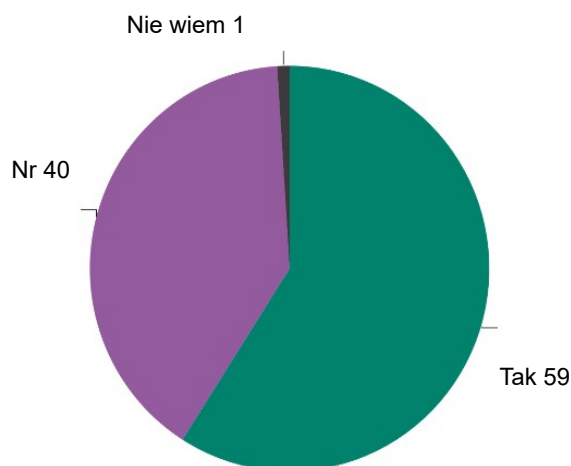
Natomiast w sześciu krajach ponad połowa respondentów twierdzi, że nie podjęła żadnych działań. Najwyższy odsetek odnotowano w Rumunii (68%, -2 p.p.), Bułgarii (63%, +1 p.p.), Polsce (59%, -1 p.p.) i we Włoszech (53%, +6 p.p.).

Dziesięć państw członkowskich znajduje się poniżej średniej UE wynoszącej 59 % odsetka respondentów, którzy zgłosili podjęcie indywidualnych działań w celu przeciwdziałania zmianie klimatu: Portugalia (57%), Litwa (56%), Estonia (52%), Łotwa (51%), Grecja (48%), Włochy (46%), Czechy (45%), Polska (38%), Bułgaria (33%) i Rumunia (29%).

W latach 2023–2025 odsetek respondentów zgłaszających indywidualne działania w dziedzinie klimatu znacznie się zmienił w kilku państwach. Największy wzrost odnotowano na Cyprze (67 %, +12 p.p.), Maltcie (82 %, +8

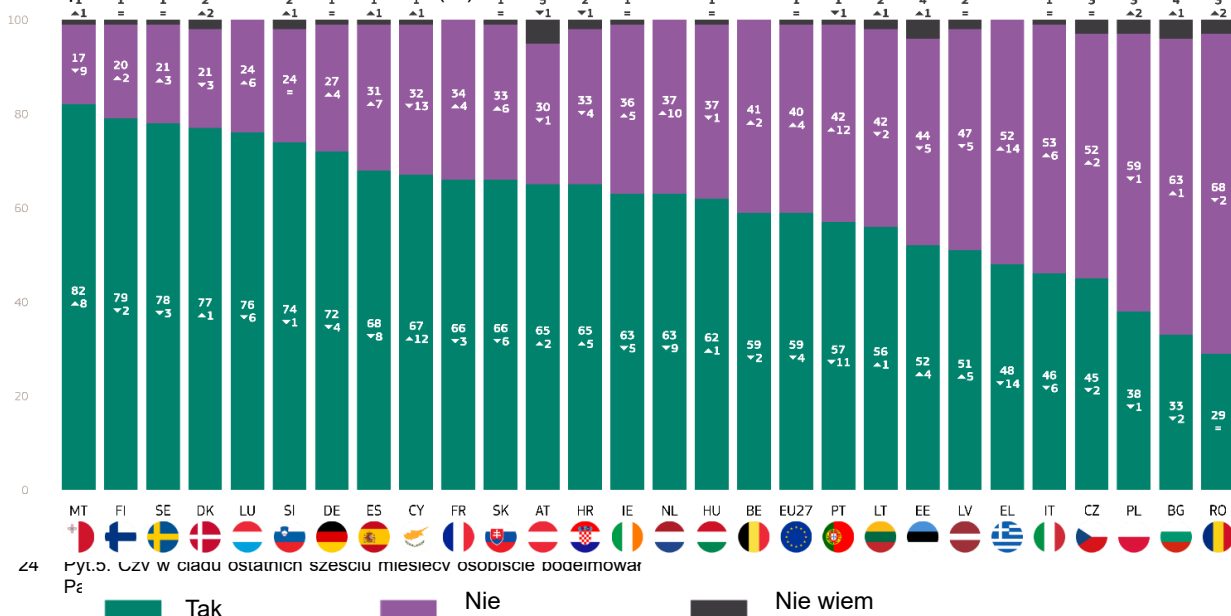
p.p.), w Chorwacji (65 %, +5 p.p.) i na Łotwie (51 %, +5 p.p.). Natomiast odpowiedzi w 16 państwach wskazywały na spadek w porównaniu z 2023 r., przy czym największy spadek odnotowano w Grecji (48 %, -14 p.p.), Portugalii (57 %, -11 p.p.) i Niderlandach (63 %, -9 p.p.).

QD5. Czy w ciągu ostatnich sześciu miesięcy osobiście podejmował Pan jakiegokolwiek działania w celu przeciwdziałania zmianie klimatu? (UE-27) (%)

Jes : -4
Nie: +4
Nie wiem: =
(luty/marzec 2025 r. – maj/czerwiec 2023 r.)

QD5. Czy w ciągu ostatnich sześciu miesięcy osobiście podejmował Pan jakiegokolwiek działania w celu przeciwdziałania zmianie klimatu? (%)

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

W odniesieniu do²⁵ czynników społeczno-demograficznych poczyniono następujące spostrzeżenia:

Kobiety częściej podejmują działania (61%) niż mężczyźni (58%).

W grupie wiekowej 40-54 lata odnotowano najwyższy odsetek osób, które podjęły działania osobiste (62%), a następnie osoby w wieku 25-39 lat (60%). Najniższy odsetek odnotowano wśród osób w wieku 15-24 lat (57%).

Respondenci, którzy pozostali w edukacji do 20 roku życia lub starszych, zgłaszają najwyższy odsetek działań osobistych (68%), podczas gdy ci, którzy ukończyli edukację w wieku 15 lat lub poniżej (47%), zgłaszają najniższy odsetek działań osobistych.

Menedżerowie najczęściej zgłaszają, że podjęli działania (71%), a następnie osoby samozatrudnione (62%). Inni pracownicy umysłowi (61%) i studenci (60%). Najniższy odsetek zgłaszanych działań odnotowano wśród bezrobotnych (55%) i osób zajmujących się domem (54%).

Mieszkańcy dużych miast zgłaszają najwyższy poziom działań (63%), a następnie mieszkańcy obszarów wiejskich (58%) i małych lub średnich miast (57%).

Ci, którzy postrzegają zmianę klimatu jako poważny problem, zgłaszają znacznie większe prawdopodobieństwo podjęcia działań osobistych (63%) niż ci, którzy tego nie robią (35%).

Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, zgłaszają wyższy poziom działania (63%) w porównaniu z tymi, którzy się nie zgadzają (38%).

Ci, którzy czują się narażeni na ryzyko środowiskowe lub klimatyczne, zgłaszają więcej działań (62%) niż ci, którzy tego nie robią (58%).

Ci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu, rzadziej zgłaszają podjęcie działań osobistych (58%) niż ci, którzy się nie zgadzają (63%).

QDS (ang. QDS). Czy w ciągu ostatnich sześciu miesięcy osobiście podejmował Pan jakiekolwiek działania w celu przeciwdziałania zmianie klimatu? (% – UE)

	Tak	Nie	Nie wiem
UE-27	59	40	1
Płeć			
Człowiek	58	41	1
Kobieta	61	38	1
Wiek			
15-24	57	42	1
25-39	60	39	1
40-54	62	37	1
55+	58	41	1
Edukacja (koniec)			
-15	47	52	1
16-19	56	43	1
20+	68	31	1
Wciąż studiuje	60	39	1
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	62	37	1
Kierownicy	11	29	0
Inne białe kołnierze.	61	38	1
Pracownicy fizyczni	56	43	1
Osoby zajmujące się domem	54	45	1
Bezrobotni	55	44	1
Emerytowany	56	42	2
Studenci	60	39	1
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	58	40	2
Małe lub średnie miasto	57	42	1
Duże miasto	63	36	1
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	63	36	1
Nie jest to poważny problem	35	63	2
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	63	36	1
Nie zgadzam się	38	59	3
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	62	37	1
Nienasłwielone	58	41	1
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	63	36	1

25 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

Nie zgadzam się	58	41	1
-----------------	----	----	---

Większość obywateli UE zazwyczaj podejmuje konkretne działania przeciwko zmianie klimatu, ale od 2023 r. obserwuje się spadki we wszystkich środkach.

Większość Europejczyków podjęła działania przeciwko zmianie klimatu w ciągu ostatnich sześciu miesięcy (59%). Zapytano ich również, jakie konkretnie działania podjęli.²⁶

Wśród Europejczyków, którzy podjęli działania przeciwko zmianie klimatu w ciągu ostatnich sześciu miesięcy, najczęstszym środkiem nadal jest ograniczenie ilości odpadów i regularne ich oddzielanie w celu recyklingu (64 %, -6 punktów procentowych od 2023 r.). Środek ten jest szczególnie rozpowszechniony w Szwecji (86 %, -5 p.p.), Danii (80 %, +2 p.p.), Finlandii (76 %, -3 p.p.) i Luksemburgu (76 %, -6 p.p.).

Okolo połowa Europejczyków stara się w miarę możliwości ograniczyć zużycie przez klauna przedmiotów jednorazowego użytku (np. plastikowych toreb z supermarketu, nadmiaru opakowań, plastikowych sztućców itp.) (49%, -4 p.p.). Podejście to jest najczęściej zgłaszane w Szwecji (77 %, -4 p.p.), Słowenii (65 %, bez zmian), Danii (64 %, +1 p.p.) i Luksemburgu (64 %, -2 p.p.).

Przy zakupie nowego urządzenia gospodarstwa domowego (np. pralki, lodówki lub telewizora) dla okolo jednej trzeciej Europejczyków ważnym czynnikiem przy wyborze jest niższe zużycie energii (34 %, -3 p.p.). Najwyższy wynik w tej kategorii mają Malta (52 %, -15 p.p.), Cypr (50 %, +4 p.p.) i Słowenia (48 %, -3 p.p.).

Okolo jedna czwarta Europejczyków regularnie korzysta z przyjaznych dla środowiska alternatyw dla prywatnego samochodu, takich jak chodzenie pieszo, jazda na rowerze, korzystanie z transportu publicznego lub wspólne korzystanie z samochodu (26 %, -2 p.p.). Najwyższe wyniki uzyskali respondenci ze Szwecji (63%, bez zmian), Holandii (49%, -7 p.p.) i Danii (41%, -2 p.p.).

Ponadto jedna czwarta Europejczyków kupuje i je mniej mięsa (25%, -6 p.p.). Środek ten jest najbardziej rozpowszechniony w Szwecji (49 %, -4 p.p.), a następnie w Niderlandach (48 %, -10 p.p.), Danii (44 %, -2 p.p.) i Luksemburgu (43 %, -10 p.p.).

14 % (-3 p.p.) respondentów w całej UE lepiej ociepiło swój dom, aby zmniejszyć zużycie energii. Respondenci z Niderlandów, Bułgarii (34 %, +2 p.p.) i Cypru (27 %, bez zmian) zgłosili, że najwięcej osób podjęło to działanie.

Co dziesiąty respondent bierze pod uwagę ślad węglowy swojego transportu podczas planowania wakacji i innych podróży na dłuższe odległości, a czasami odpowiednio dostosowuje swoje plany (10 %, -1 p.p.). Środek ten jest najbardziej rozpowszechniony w Szwecji (36 %, -7 p.p.), a następnie w Niderlandach (30 %, -2 p.p.), Finlandii (28 %, -2 p.p.) i Danii (22 %, +1 p.p.).

9 % (-1 p.p.) Europejczyków zgłosiło, że przeszło na dostawcę energii, który oferuje większy udział energii ze źródeł odnawialnych niż ich poprzednik. Respondenci w

Szwecji (21%, -4 p.p.) i Niderlandach (19%, bez zmian) zgłosili najwyższy udział w tej kategorii.

Prawie podobna ilość stwierdziła, że zainstalowali panele słoneczne w swoim domu (8%, -1 p.p.). Respondenci z Niderlandów (41 %, -2 p.p.) i Cypru (30 %, +5 p.p.) zgłosili zdecydowanie najwyższy udział w tej kategorii.

6 % (-1 p.p.) respondentów w całej UE kupiło nowy samochód, a jego niskie zużycie paliwa było ważnym czynnikiem przy dokonywaniu wyboru. Największy odsetek respondentów odnotowano w Szwecji (16 %, -1 p.p.), Luksemburgu (15 %, -1 p.p.) i Niderlandach (11 %, -1 p.p.).

Podobnie 5 % respondentów zgłosiło, że zainstalowało pompę ciepła w celu zmniejszenia rachunków za energię i śladu węglowego. Największy odsetek respondentów zgłaszających ten środek znajduje się w Finlandii i Słowenii (po 20 %), a następnie w Szwecji (17 %) oraz Niderlandach i Luksemburgu (po 11 %).²⁷

3 proc. kupiło samochód elektryczny (niezmieniony od 2023 r.). Najwyższy odsetek odnotowano w Danii (13 %, +4 p.p.), Luksemburgu (13 %, +5 p.p.), Niderlandach (11 %, +2 p.p.) i Szwecji (10 %, +1 p.p.).

Ta sama liczba Europejczyków kupiła dom o niskim zużyciu energii (3 %, -1 p.p.). Jedynie udziały w Luksemburgu (12%, -7 p.p.) i Niderlandach (11%, -1 p.p.) przekraczają 10%.

Ogółem 8% (+1 punkt procentowy) Europejczyków nie podjęło żadnych działań. Rumunia (23 %, +8 p.p.), Bułgaria (16 %, -2 p.p.) i Portugalia (15 %, +3 p.p.) uzyskały najwyższe wyniki w tej kategorii.²⁸

Ogólnie rzecz biorąc, w ciągu ostatnich sześciu miesięcy większość Europejczyków aktywnie zaangażowała się w działania mające na celu przeciwdziałanie zmianie klimatu, przy czym najczęstszymi działaniami były ograniczenie ilości odpadów i recykling, ograniczenie ilości produktów jednorazowego użytku oraz priorytetowe traktowanie efektywności energetycznej przy zakupie nowych urządzeń.

Ogólnie rzecz biorąc, odnotowano jednak nieznaczny spadek odsetka osób podejmujących te działania w całej UE.

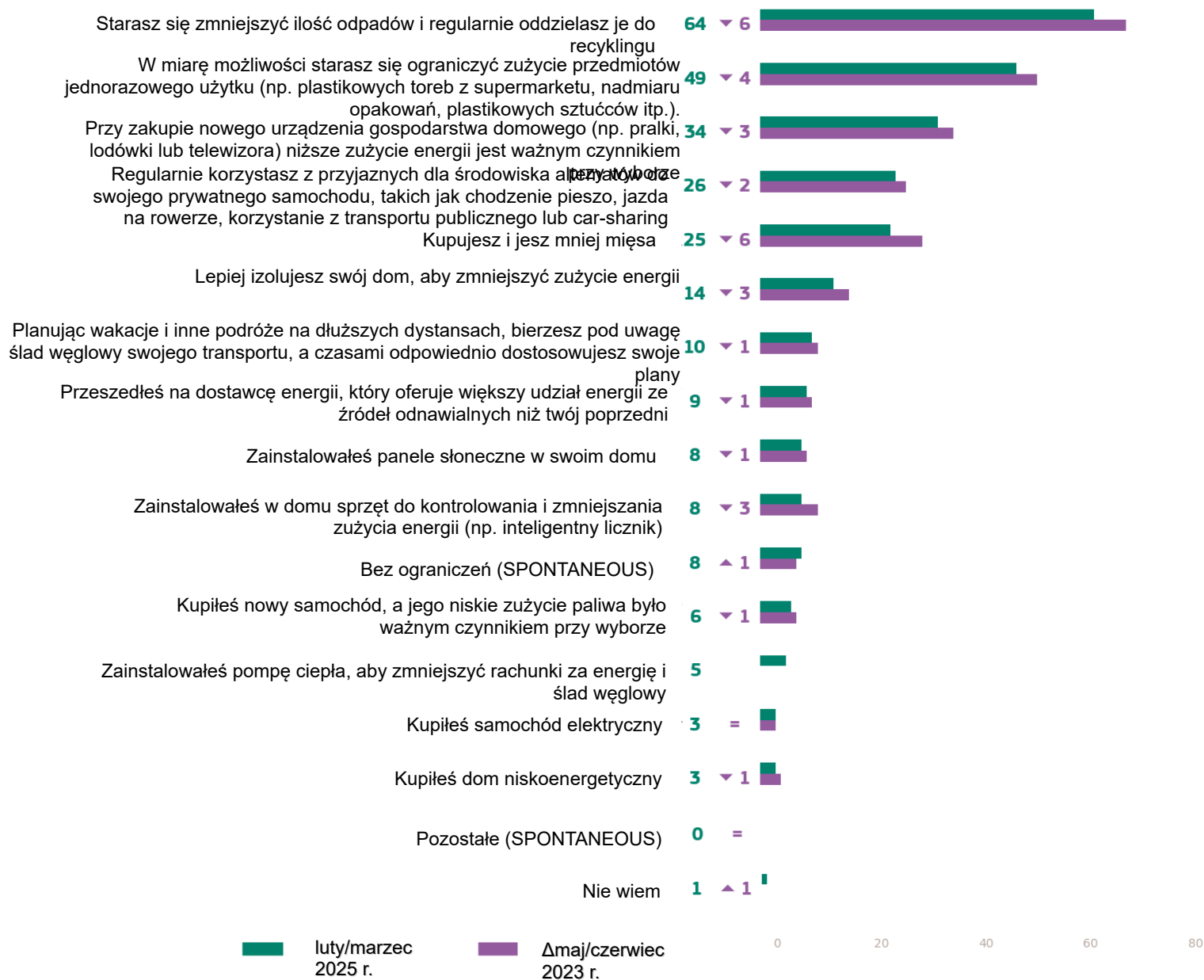
Respondenci w niektórych państwach zgłaszają znacznie wyższy poziom przyjęcia takich środków niż średnia UE. Osoby w Szwecji, Danii i Holandii wyróżniają się stosowaniem różnych praktyk przyjaznych dla środowiska, podczas gdy osoby na Malcie i Cyprze wykazują silne przyjęcie energooszczędnych urządzeń.

26 QD6. Które z poniższych działań, o ile w ogóle, mają zastosowanie do Pana/Pani? Proszę wybrać wszystkie, które mają zastosowanie.

27 Należy zauważyć, że ta pozycja odpowiedzi była nowa i w związku z tym nie zawiera danych dotyczących tendencji z 2023 r.

28 Jest to tak zwana opcja spontanicznej odpowiedzi. Jest on wyświetlany tylko wtedy, gdy respondent chce kontynuować wypełnianie kwestionariusza bez wybierania innej opcji odpowiedzi.

QD6: Które z poniższych działań, o ile w ogóle, mają zastosowanie do Pana/Pani? Proszę wybrać wszystkie, które mają zastosowanie. (WIELE ODPOWIEDZI MOŻLIWYCH) (UE-27) (%)

QD6: Które z poniższych działań, jeśli w ogóle, odnoszą się do Ciebie? Proszę wybrać wszystkie, które mają zastosowanie. (WIELE ODPOWIEDZI MOŻLIWYCH) (%)

		Regularnie korzystasz z przyjaznych dla środowiska alternatyw dla prywatnego samochodu, takich jak chodzenie pieszo, jazda na rowerze, korzystanie z transportu publicznego lub car-sharing	Lepiej izolujesz z swój dom, aby zmniejszyć zużycie energii	Przy zakupie nowego urządzenia gospodarstwa domowego (np. pralki, lodówki lub telewizora) ważnym czynnikiem przy wyborze jest niższe zużycie energii.	Kupujesz i jesz mniej mięsa	Starasz się zmniejszyć ilość odpadów w regularnie oddzielasz je do recyklingu	W miarę możliwości starasz się ograniczyć zużycie przedmiotów jednorazowego użytku (np. plastikowych toreb z supermarketu, nadmiar opakowań, plastikowych sztućców w itp.).	Przeszedłeś na dostawę energii, który oferuje większy udział energii ze źródeł odnawialnych niż twój poprzedni	Zainstalowałeś w domu sprzęt do kontroli i zainstalowałeś panele słoneczne w swoim domu (np. inteligentny licznik)	Planując wakacje i inne podróże na dłuższych dystansach, bierzesz pod uwagę ślad węglowy swojego transportu, a czasami odpowiednio dostosowujesz swoje plany	Bez ograniczeń (SPONTA NEOUS)	Kupiłeś nowy samochód, a jego niskie zużycie paliwa było ważnym czynnikiem przy wyborze	Kupiłeś samochód elektryczny	Kupiłeś dom niskoenerygetyczny	Zainstalowałeś pompę ciepła, aby zmniejszyć rachunki za energię i ślad węglowy	Pozostałe (SPONTA NEOUS)	Nie wiem																		
		Δ lut/ma rze c 2025 r. – lut/ma rze c 2023 r.	lut y/ma rze c 2025 r.	Δ lut y/ma rze c 2025 r.	lut y/ma rze c 2025 r.	Δ lut y/ma rze c 2025 r.	lut y/ma rze c 2025 r.	Δ lut y/ma rze c 2025 r.	lut y/ma rze c 2025 r.	Δ lut y/ma rze c 2025 r.	lut y/ma rze c 2025 r.	Δ lut y/ma rze c 2025 r.	lut y/ma rze c 2025 r.	Δ lut y/ma rze c 2025 r.	lut y/ma rze c 2025 r.	Δ lut y/ma rze c 2025 r.	lut y/ma rze c 2025 r.	Δ lut y/ma rze c 2025 r.																	
UE-27	26	-2	14	-3	34	-3	25	-6	64	-6	49	-4	9	-1	8	-3	8	-1	10	-1	8	1	6	-1	3	0	3	-1	5		0	0	1	1	
BE	31	-11	23	-5	38	-5	32	-7	62	-11	48	-11	14	0	15	-2	19	0	13	-2	2	-2	8	-2	6	3	7	1	6		0	0	0	0	
BG	18	1	34	2	44	5	15	-4	28	2	34	2	2	1	5	3	4	1	6	3	16	-2	7	0	1	0	3	0	2		0	0	0	-2	
CZ	14	-10	14	-6	32	-14	13	-5	61	-8	35	-14	4	0	4	-3	5	-3	4	-2	12	3	4	-7	1	-1	2	0	4		0	0	2	1	
DK	41	-2	21	-1	42	-4	44	-2	80	2	64	1	15	0	13	-5	7	0	22	1	4	-1	8	-7	13	4	4	-4	9		0	-2	1	1	
DE	37	-6	8	-2	38	-3	37	-10	67	-8	59	-6	13	-2	6	-3	10	1	11	-5	5	0	6	0	3	0	2	0	3		1	0	0	0	
EE	28	-4	24	-2	36	-4	18	-6	65	-2	56	-5	7	-1	9	-3	3	-1	5	1	6	-2	9	-2	2	0	5	0	11		1	0	1	1	
IE	23	-6	19	-3	29	1	16	-10	62	-3	39	-13	11	-2	13	-2	6	0	13	1	8	3	7	-2	4	-1	4	-2	6		0	0	1	0	
EL	24	-4	16	-3	40	0	12	-2	57	-17	55	-9	8	2	3	1	12	-5	2	0	13	4	3	1	0	-1	1	0	2		0	0	0	0	
ES	18	-5	9	-2	25	-9	8	-7	71	-1	45	-4	3	-2	6	-2	5	-1	5	1	11	1	4	-1	2	0	1	-2	2		1	0	1	1	
FR	22	-5	17	-4	35	-3	34	-7	75	-7	51	-6	6	-3	10	-8	4	-1	16	0	7	3	4	-7	3	1	5	-1	5		0	0	1	1	
HR	15	1	18	-2	30	-4	26	4	60	-8	46	-3	6	1	7	1	5	0	6	3	6	3	8	4	3	0	2	1	3		0	0	1	1	
IT	18	4	14	1	35	4	24	-2	61	-8	40	0	11	2	4	0	5	-1	3	-1	8	2	8	2	4	-1	4	1	5		0	0	0	0	
CY	13	-4	27	0	50	4	13	-8	70	3	49	-5	3	0	3	-4	30	5	5	-2	10	-6	9	-3	2	1	5	-5	6		0	0	2	2	
LV	21	-5	14	-2	39	-2	11	-6	64	7	50	2	3	-3	9	-3	4	1	3	-2	10	1	7	-1	2	0	1	-1	3		2	2	1	0	
LT	19	-3	15	-2	32	-5	8	-5	72	-1	57	9	5	-3	10	-3	4	1	3	0	10	2	5	-3	1	0	1	-1	3		0	0	0	-1	
LU	35	-12	20	-8	37	-11	43	-10	76	-6	64	-2	12	-4	19	-1	16	3	20	-5	4	2	15	-1	13	5	12	-7	11		1	1	0	0	
HU	20	1	19	0	40	3	15	-3	60	2	53	-2	5	1	10	1	5	1	15	7	6	-1	5	1	2	0	4	-2	4		0	0	0	0	
MT	37	-5	13	0	52	-15	12	-10	62	-29	54	-24	4	3	26	-7	18	-3	10	0	6	6	10	-4	7	1	8	-1	4		0	0	0	0	
NL	49	-7	39	-4	45	-9	48	-10	71	-7	60	-11	19	0	36	-8	41	-2	30	-2	2	0	11	-1	11	2	11	-1	11		0	0	0	0	
AT	38	5	11	0	40	2	35	-4	64	-2	55	-2	15	4	22	3	10	-4	17	-2	9	3	8	-1	6	-1	4	0	8		1	0	0	0	
PL	13	1	9	-3	26	2	9	-2	48	-1	38	2	4	0	6	-2	3	-2	5	2	8	-4	3	-1	1	0	2	-1	3		0	0	2	1	
PT	10	-6	7	-4	23	-8	5	-8	63	-7	43	-6	2	-5	4	-3	6	1	3	-2	15	3	4	0	4	2	1	-1	2		0	0	1	0	
RO	17	1	21	1	24	-3	11	-3	32	-4	32	1	6	0	6	-2	4	0	5	-1	23	8	3	-1	1	-1	3	-1	4		1	0	1	1	
SI	37	0	26	-6	48	-3	16	-11	77	-4	65	0	10	-6	14	-4	11	-1	10	0	2	0	8	-8	3	0	5	-1	20		0	0	0	0	
SK	29	-2	19	-5	36	-4	12	-7	71	0	55	-2	5	1	7	0	5	-1	11	5	4	-2	7	1	2	1	2	0	6		0	0	1	0	
FI	38	-7	14	-5	31	-11	41	0	76	-3	62	-7	12	-5	9	-8	5	-1	28	-2	6	2	10	-3	6	-1	3	-1	20		1	1	1	0	
SE	63	0	14	-3	39	-13	49	-4	86	-5	77	-4	21	-4	13	-4	10	1	36	-7	2	1	16	-1	10	1	2	-2	17	5		0	0	0	0

Jeśli chodzi o²⁹ czynniki demograficzne, poczyniono następujące obserwacje:

- Kobiety (67%) częściej niż mężczyźni (62%) segregują odpady w celu recyklingu, a także zgłaszają większy udział w działaniach takich jak ograniczenie zużycia przedmiotów jednorazowego użytku (52% dla kobiet w porównaniu z 46% dla mężczyzn) i spożywanie mniejszej ilości mięsa w porównaniu z mężczyznami (29% dla kobiet w porównaniu z 21% dla mężczyzn).
- Respondenci w wieku 55+ wykazują większe zaangażowanie w działania przyjazne dla środowiska, takie jak segregacja odpadów do recyklingu (67%) w porównaniu z młodszymi grupami wiekowymi (62-63%) i zmniejszenie zużycia przedmiotów jednorazowego użytku (50% w porównaniu z 47%-49% wśród młodszych respondentów). Korzystanie z transportu przyjaznego dla środowiska jest bardziej powszechne wśród najmłodszej grupy wiekowej (28% w porównaniu ze starszymi grupami wiekowymi 24-27%). Osoby w wieku 45-54 lat najczęściej traktują priorytetowo niskie zużycie energii przy zakupie urządzeń gospodarstwa domowego niż inne grupy wiekowe (39 % w porównaniu z 18-36 %).
- Respondenci, którzy ukończyli edukację w wieku 20 lat lub później, zgłaszają większe zaangażowanie we wszystkie działania przyjazne dla środowiska. Na przykład są one bardziej skłonne do segregowania odpadów w celu recyklingu (68 %) w porównaniu z ich odpowiednikami (62-64 %), do zmniejszenia zużycia przedmiotów jednorazowego użytku (55 % w porównaniu z 43-48 %) oraz do podejmowania energooszczędnych wyborów przy zakupie urządzeń gospodarstwa domowego (41 % w porównaniu z 14-33 %).
- Ogólnie rzecz biorąc, kierownicy (96%), osoby samozatrudnione i inni pracownicy umysłowi (po 93%) częściej uczestniczą w co najmniej jednym zrównoważonym działaniu w porównaniu z innymi grupami społeczno-zawodowymi (86%/o-91%). Studenci wyróżniają się jednak większym wykorzystaniem transportu przyjaznego dla środowiska niż inne grupy (34% w porównaniu z 19% - 33%).
- Ogólnie rzecz biorąc, mieszkańcy miast, zwłaszcza w dużych miastach (93%), są bardziej skłonni do podjęcia co najmniej jednego zrównoważonego działania w porównaniu z respondentami z małych i średnich miast (92%) oraz mieszkańcami obszarów wiejskich (88%).
- Ogólnie rzecz biorąc, ci, którzy postrzegają zmianę klimatu jako poważny problem (93 %), częściej angażują się w co najmniej jedną zrównoważoną praktykę niż ci, którzy tego nie robią (81 %).
- Respondenci, którzy uważają, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka (93%)

są bardziej skłonni do podjęcia co najmniej jednego działania, takiego jak ograniczenie ilości odpadów i korzystanie z transportu publicznego, w porównaniu z tymi, którzy się z tym nie zgadzają (82%).

- Ogólnie rzecz biorąc, ci, którzy czują się narażeni na ryzyko środowiskowe i klimatyczne (93 %), zgłaszają nieco większe przyjęcie zrównoważonych działań niż ci, którzy nie czują się narażeni (90 %).
- Zaangażowanie w zrównoważone działania jest równie wysokie wśród tych, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat klimatu, jak i tych, którzy się z tym nie zgadzają (wszystkie 92 %).

29 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na następnej stronie.

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

QD6 Które z poniższych działań, jeśli jakiegokolwiek, odnoszą się do Ciebie? (% - UE) Proszę wybrać wszystkie, które mają zastosowanie, (WIELE ODPOWIEDZI MOŻLIWE)

	Ogółem „co najmniej jedno działanie”	Starasz się zmniejszyć ilość odpadów i regularnie oddzielać je do recyklingu	W miarę możliwości starasz się ograniczyć zużycie jednorazowych przedmiotów (e)	Przy zakupie nowego urządzenia gospodarstwa domowego (e)	Regularnie korzystasz z przyjaznych dla środowiska alternatyw dla prywatnego samochodu, takich jak chodzenie pieszo, jazda na rowerze, korzystanie z transportu publicznego lub car-sharing	Kupujesz i jesz mniej mięsa	Lepiej izolujesz swój dom, aby zmniejszyć zużycie energii	Planując wakacje i inne podróże na dłuższych dystansach, bierzesz pod uwagę ślad węglowy swojego transportu, a czasami odpowiednio dostosowujesz swoje plany	Przeszedłeś na dostawcę energii, który oferuje większy udział energii ze źródeł odnawialnych niż twój poprzedni	Zainstalowałeś sprzęt w domu, aby kontrolować i zmniejszać zużycie energii (e)	Zainstalowałeś panele słoneczne w swoim domu	Kupiłeś nowy samochód, a jego niskie zużycie paliwa było ważnym czynnikiem przy wyborze	Zainstalowałeś pompę ciepłą, aby zmniejszyć rachunki za energię i ślad węglowy	Kupiłeś samochód elektryczny	Kupiłeś dom niskoenergetyczny	Bez ograniczeń (SPONTANEOUS)	Niewiem
UE-27	91	64	49	34	26	25	14	10	9	8	8	6	5	3	3	8	1
Płeć																	
Człowiek	90	62	46	32	24	21	15	10	9	9	9	7	5	4	3	9	1
Kobieta	92	67	52	35	27	29	14	11	8	8	7	5	4	3	3	7	1
Wiek																	
15-24	89	63	47	18	28	23	6	11	5	6	6	3	3	3	1	10	1
25-39	93	63	49	35	27	27	13	12	10	9	6	6	4	4	4	6	1
40-54	92	62	48	39	25	22	18	11	9	10	9	7	5	5	4	7	1
55+	91	67	50	36	24	26	16	9	9	8	8	6	5	2	3	8	1
Edukacja (koniec)																	
-15	84	64	43	26	16	19	11	3	5	4	4	3	2	1	2	15	1
16-19	91	62	46	33	22	21	14	7	8	7	6	5	4	2	3	8	1
20+	95	68	55	41	33	33	16	17	13	13	11	9	7	6	5	5	0
Wciąż studiuję	90	63	48	14	31	24	6	13	4	6	7	2	2	3	1	9	1
Kategoria społeczno-zawodowa																	
Osoby samozatrudnione	93	63	48	42	23	26	19	14	13	11	12	11	6	6	5	7	0
Kierownicy	96	65	56	43	33	32	19	16	15	13	12	8	7	9	6	4	0
Inne białe kołnierze.	93	60	50	40	25	26	16	12	11	9	8	6	5	4	4	6	1
Pracownicy fizyczni	90	63	45	31	20	19	13	7	7	7	5	6	4	2	3	10	0
Osoby zajmujące się domem	86	58	44	35	19	20	14	6	5	4	6	5	5	2	2	13	1
Bezrobotni	89	64	45	26	29	24	8	10	7	5	4	2	2	2	2	10	1
Emerytowany	90	65	51	34	25	27	16	9	7	6	8	5	5	2	2	9	1
Studenci	91	64	48	16	34	27	6	12	4	6	7	2	3	3	1	8	1
Subiektywna urbanizacja																	
Obszar wiejski lub wieś	88	63	47	30	21	20	17	9	7	9	11	5	5	3	3	11	1
Małe lub średnie miasto	92	64	48	36	24	27	14	10	9	8	7	7	5	3	3	7	1
Duże miasto	93	66	53	36	33	28	11	12	11	8	5	5	4	4	3	7	0
Postrzeganie zmiany klimatu																	
Poważny problem	93	68	52	36	27	27	15	11	9	9	8	6	5	4	3	6	1
Nie jest to poważny problem	81	45	31	24	15	13	10	5	7	6	7	5	4	3	4	18	1
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka																	
Zgadzam się	93	67	52	35	27	27	15	11	9	9	8	6	5	4	3	6	1
Nie zgadzam się	32	51	35	27	17	15	12	5	6	5	6	5	3	2	3	17	1
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne																	
Odsłonięte	93	61	47	34	24	24	16	11	9	9	3	6	5	3	3	5	1
Nienasłonięte	90	67	51	34	27	26	14	10	9	8	8	6	4	3	3	9	1
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu																	
Zgadzam się	92	69	53	37	29	28	15	12	10	9	9	7	5	3	3	7	1
Nie zgadzam się	92	61	46	33	23	23	15	9	8	8	8	6	5	4	3	8	0

III. Podmioty najlepiej przygotowane do przeciwdziałania zmianie klimatu

1. Rząd i instytucje

Rządy krajowe, a następnie UE, a następnie przedsiębiorstwa i przemysł, są uważane za podmioty najlepiej przygotowane do przeciwdziałania zmianie klimatu.

Na pytanie o to, kto w UE jest najlepiej przygotowany do przeciwdziałania zmianie klimatu, większość Europejczyków wybrała rządy krajowe (66 %) i Unię Europejską (59 %), a następnie przedsiębiorstwa i przemysł (58 %) oraz władze regionalne i lokalne (44 %).³⁰ Około trzech na dziesięciu respondentów uważa, że społeczeństwo obywatelskie i sami respondenci mogliby być najlepiej przygotowani do przeciwdziałania zmianie klimatu (odpowiednio 30 % i 28 %). Jedna piąta Europejczyków stwierdziła, że szkoły i uniwersytety należą do najlepszych podmiotów w walce ze zmianą klimatu (20 %). Bardzo niewielu respondentów stwierdziło, że wszystkie wymienione instytucje (3 %) lub żadna z nich nie były odpowiednie do przeciwdziałania zmianie klimatu (2 %). Odsetek respondentów, którzy nie wiedzą, wynosi 2%.

Rząd krajowy zajmuje pierwsze miejsce w 21 państwach członkowskich UE jako kraj najlepiej przygotowany do przeciwdziałania zmianie klimatu. Na czele listy znajdują się Grecja i Dania, gdzie 80 % respondentów uważa, że rząd krajowy jest najlepiej przygotowany do przeciwdziałania zmianie klimatu, a następnie Szwecja (78 %) i Cypr (74 %). Rząd krajowy zajmuje drugie miejsce w dwóch krajach: Austria (58%) i Słowenia (56%). Kraje, w których rząd krajowy zajmuje trzecie miejsce, to Finlandia (68%), Chorwacja (61%), Belgia (56%), Litwa (51%).

Unia Europejska zajmuje tylko pierwsze miejsce w Chorwacji (63%) i Belgii (62%). Jednak plasuje się na drugim miejscu w 17 krajach, w tym w Danii (73%) oraz Grecji i Finlandii (po 69%).³¹ W sześciu krajach UE zajmuje trzecie miejsce, a na czele listy znajdują się Węgry (64 proc.) i Luksemburg (61 proc.).

Przedsiębiorstwa i przemysł są uważane za podmioty najlepiej przygotowane do przeciwdziałania zmianie klimatu w sześciu krajach: Finlandia (71%), Niemcy (66%), Austria (63%) oraz Litwa i Słowenia (po 58%) i Estonia (43%). W kolejnych sześciu krajach zajmują drugie miejsce, z Niderlandami i Węgrami (po 67 proc.) oraz Francją (66 proc.). Respondenci w 13 państwach członkowskich UE uważają przedsiębiorstwa i przemysł za trzeci podmiot najlepiej przygotowany do przeciwdziałania zmianie klimatu.

W żadnym państwie członkowskim UE władze regionalne i lokalne nie są podmiotem o najwyższej punktacji, który jest najlepiej przygotowany do przeciwdziałania zmianie klimatu. Jednak Chorwacja (62%), Rumunia (50%) i Polska (49%) uważają je za drugi podmiot najlepiej przygotowany do przeciwdziałania zmianie klimatu. W pięciu krajach władze lokalne i regionalne zajmują trzecie

miejsce: Grecja (65%), Włochy (49%), Niemcy (42%), Holandia (37%) i Estonia (31%).

Chociaż społeczeństwo obywatelskie nie należy do trzech najczęściej wybieranych podmiotów o najlepszej pozycji do przeciwdziałania zmianie klimatu w żadnym państwie członkowskim UE, w 16 państwach wyniki procentowe są wyższe niż średnia UE (30 %). Szczególnie na Węgrzech i w Portugalii (po 43 %), na Maltie i w Chorwacji (po 41 %) odsetek respondentów jest raczej wysoki w porównaniu ze średnią UE.

Podobnie, chociaż w państwach członkowskich UE sami respondenci nie należą do trzech najczęściej wybieranych podmiotów o najlepszej pozycji, w 17 państwach odsetek respondentów, którzy uważają się za zdolnych do przeciwdziałania zmianie klimatu, jest wyższy niż średnia UE (28 %). Dania (41 %) i Malta (40 %) wykazują największe odchylenie od średniej UE, jeśli chodzi o osobistą zdolność do przeciwdziałania zmianie klimatu.

Szkoły i uniwersytety nie należą do trzech najczęściej wybieranych podmiotów o najlepszej pozycji w całej UE, ale w 18 państwach wynik jest wyższy niż średnia UE (20 %). Cypr (43%) jest zdecydowanie krajem UE, który kładzie największy nacisk na edukację w walce ze zmianą klimatu.

W żadnym państwie członkowskim UE wariant odpowiedzi „wszystkie” nie znajduje się wśród trzech najczęściej wybieranych podmiotów o najlepszej pozycji w całej UE. Litwa (14%) znajduje się jednak znacznie powyżej średniej UE wynoszącej 3%.

Najwyższy odsetek podmiotów, które nie są w stanie przeciwdziałać zmianie klimatu, odnotowano w Estonii (7 %) i Austrii (6 %).

QD3ab: Kto w UE jest Państwa zdaniem najlepiej przygotowany do przeciwdziałania zmianie klimatu? Po pierwsze? A potem? (WIELE ODPOWIEDZI MOŻLIWYCH) (UE-27) (%)

30 QD3ab (ang.). Kto w UE jest Państwa zdaniem najlepiej przygotowany do przeciwdziałania zmianie klimatu? A potem?

31 Należy pamiętać, że jest to element wielokrotnego wyboru. W związku z tym wyniki poszczególnych państw nie sumują się do 100 %.

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

QD3ab: Kto w UE jest Państwa zdaniem najlepiej przygotowany do przeciwdziałania zmianie klimatu? A potem? (WIELE ODPOWIEDZI MOŻLIWYCH) (%)

	Rządy krajowe	Unia Europejska	Biznes i przemysł	Władze regionalne i lokalne	Spółeczeństwo obywatelskie (np. organizacje pozarządowe działające na rzecz ochrony środowiska)	Osobiście	Szkoły i uniwersytety	Wszystkie (spontaniczne)	Bez ograniczeń (SPONTANEOUS)	Nie wiem	Pozostałe (SPONTANEOUS)
UE-27	66	59	58	44	30	28	20	3	2	2	0
BE	56	62	60	36	27	34	21	3	0	1	0
BG	58	48	50	43	35	16	18	7	3	7	0
CZ	66	53	51	39	32	24	21	2	2	9	0
DK	80	73	69	40	33	41	21	2	0	3	0
DE	66	62	66	42	25	34	13	5	3	1	0
EE	43	41	43	31	26	16	20	4	7	10	1
IE	71	56	51	45	27	35	28	4	2	3	0
EL	80	69	60	65	38	25	31	1	1	1	0
ES	64	62	51	35	20	22	19	6	3	2	0
FR	67	53	66	45	30	31	19	1	0	2	0
HR	61	63	59	62	41	31	26	2	0	3	0
IT	71	66	49	49	36	24	25	3	1	1	0
CY	74	65	53	51	37	30	43	2	3	4	0
LV	47	35	31	28	24	21	14	6	4	8	1
LT	51	52	58	44	38	32	23	14	4	4	0
LU	66	61	65	39	32	45	26	2	1	1	0
HU	69	64	67	48	43	26	28	4	1	2	0
MT	70	61	47	46	41	40	35	0	1	1	0
NL	72	67	67	37	22	34	18	0	2	1	1
AT	58	55	63	45	36	39	30	7	6	1	1
PL	61	40	48	49	37	20	17	0	0	0	0
PT	67	60	50	45	43	30	32	3	1	7	0
RO	58	47	48	50	29	26	22	1	1	3	1
SI	56	52	58	38	39	29	29	6	1	2	1
SK	66	65	62	51	39	35	32	0	2	2	0
FI	68	69	71	28	24	29	18	1	1	2	0
SE	78	73	66	38	30	36	21	1	0	1	0

W poniższej tabeli przedstawiono najważniejsze obserwacje związane z³² czynnikami społeczno-demograficznymi:

- Mężczyźni cieszą się nieco większym zaufaniem do instytucji: 67 proc. twierdzi, że rządy krajowe są najlepiej przygotowane do przeciwdziałania zmianie klimatu, a 60 proc. wskazuje na UE, podczas gdy wśród kobiet odsetek ten wynosi 65 proc. i 58 proc. Kobiety przywiązują jednak nieznacznie większą wagę do podmiotów społeczeństwa obywatelskiego (31 0/0 w porównaniu z 29 %) oraz do ich osobistej roli (29 % w porównaniu z 28 0/0) w przeciwdziałaniu zmianie klimatu.
- Najmłodszy respondenci (w wieku 15–24 lat) są najbardziej wielostronni: 67 % wskazało rządy krajowe, 62 % – UE i 32 % – organizacje pozarządowe społeczeństwa obywatelskiego, a 23 % wskazało szkoły i uniwersytety, a 29 % – „osobiście” jako najlepiej przygotowane do przeciwdziałania zmianie klimatu. Starsi respondenci rzadziej identyfikują UE jako najodpowiedniejszą do przeciwdziałania zmianie klimatu (57 % wśród osób w wieku 55+), a poczucie osobistej odpowiedzialności również spada (27 % w najstarszej grupie).
- Dłuższe osiągnięcia edukacyjne poszerzają krąg aktorów postrzeganych jako kluczowe. Wśród osób, które kontynuowały naukę do 20. roku życia, 69 % wskazało rządy krajowe, a 62 % – UE, natomiast 32 % przyznało kredyt organizacjom pozarządowym społeczeństwa obywatelskiego i 23 % szkołom. Natomiast respondenci, którzy zakończyli naukę w wieku 15 lat lub wcześniej, dają znacznie niższe wyniki UE (54 %), społeczeństwu obywatelskiemu (23 %) i szkołom (16 %) i dwukrotnie częściej odpowiadają „brak” (2 % w porównaniu z 1 %).
- Menedżerowie prowadzą w przypisywaniu odpowiedzialności szerokiemu gronu podmiotów: 69% rządów krajowych, 61% UE, 44% władz regionalnych i 34% „osobiście”. Studenci odzwierciedlają ten wzorzec (odpowiednio 67%, 66%, 40%, 29%), podczas gdy pracownicy fizyczni utrzymują węższe ukierunkowanie (rządy krajowe 66%, UE 58%, regionalne 42%). Osoby mieszkające w domach i bezrobotni najczęściej mówią „brak” (3 %).
- Osoby mieszkające w dużych miastach częściej niż osoby mieszkające na obszarach wiejskich postrzegają odpowiedzialność za przeciwdziałanie zmianie klimatu jako wspólną odpowiedzialność wykraczającą poza rządy krajowe. W szczególności 63 % mieszkańców miast nazywa UE, 62 % przedsiębiorstwa i 48 % władz regionalnych jako podmioty o najlepszej pozycji, w porównaniu odpowiednio z 55 %, 57 % i 42 % mieszkańców obszarów wiejskich. Mieszkańcy obszarów wiejskich są również dwukrotnie bardziej skłonni twierdzić, że żaden

podmiot w UE nie jest najlepiej przygotowany do przeciwdziałania zmianie klimatu (2 % w porównaniu z 1 %).

- Ci, którzy uważają, że zmiana klimatu jest poważnym problemem, rozkładają odpowiedzialność bardziej hojnie (rządy krajowe 69%, UE 63%, przedsiębiorstwa 60%), podczas gdy respondenci, którzy uważają, że nie jest to poważny problem, plasują każdy formalny podmiot znacznie niżej (tylko 35% wymienia UE) i siedmiokrotnie częściej mówią „brak” (7% w porównaniu z 1%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana przez człowieka, uzyskują wyższe wyniki we wszystkich dziedzinach (rządy krajowe 69 %, UE 62 %, przedsiębiorstwa 60 %) niż ci, którzy się nie zgadzają (52 %, 39 %, 48 %), przy czym ci ostatni są znacznie bardziej skłonni powiedzieć „brak” (7 %).
- Poczucie narażenia na skutki zmiany klimatu skłania ludzi do stosowania rozwiązań regionalnych i lokalnych: 46 % narażonej grupy wskazało władze regionalne/lokalne (w porównaniu z 42 % wśród nienarażonych) jako najlepiej przygotowane do przeciwdziałania zmianie klimatu, a 25 % wskazało szkoły jako ważne dla przeciwdziałania zmianie klimatu, czyli o siedem punktów procentowych więcej niż osoby nienarażone (18 %).
- Ci, którzy nie zgadzają się, że media krajowe przekazują jasne informacje na temat klimatu, opierają się bardziej na dużych instytucjach - rządach krajowych (70%) i UE (63%) - niż na tych, którzy uważają, że relacje są jasne (odpowiednio 64% i 57%), ale poglądy zbiegają się w zakresie osobistej odpowiedzialności (około 30% w obu obozach).

32 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na następnej stronie.

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

QD3ab Kto Państwa zdaniem w UE jest najlepiej przygotowany do przeciwdziałania zmianie klimatu? po pierwsze? A potem? (WIELE ODPOWIEDZI MOŻLIWYCH)

	Rządy krajowe	Unia Europejska	Biznes i przemysł	Władze regionalne i lokalne	Spółeczeństw o obywatelskie (np. organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną środowiska)	Osoby	Szkoły i uniwersytety	inne (SPONTANEOUS)	Wszystkie (spontaniczne)	Bez ograniczeń (SPONTANEOUS)	Nie wiem
UE-27	66	59	58	44	30	28	20	0	3	2	2
Płeć											
Człowiek	67	60	58	43	29	28	20	0	3	2	2
Kobieta	65	58	58	44	31	29	20	0	3	1	2
Wiek											
15-24	67	62	58	43	32	29	23	0	2	0	2
25-39	65	60	60	43	32	30	22	0	3	1	1
40-54	68	58	57	45	31	30	21	0	3	2	1
55+	65	57	58	44	28	27	18	0	4	2	3
Edukacja (koniec)											
-15	60	54	53	38	23	19	16	0	6	2	5
16-19	65	57	57	44	30	28	19	0	3	2	2
20+	69	62	61	46	32	32	23	0	2	1	1
Wciąż studiuję	69	64	62	42	34	32	26	0	3	0	1
Kategoria społeczno-zawodowa											
Osoby samozatrudnione	66	62	58	46	33	29	23	0	2	2	1
Kierownicy	69	61	61	44	31	34	23	0	3	2	0
Inne białe kołnierze.	66	60	59	47	32	28	22	0	3	1	2
Pracownicy fizyczni	66	58	56	42	29	28	19	0	3	2	2
Osoby zajmujące się domem	62	52	54	48	27	23	19	0	4	3	1
Bezrobotni	64	54	56	44	25	28	17	0	3	3	4
Emerytowany	66	56	58	43	28	27	18	0	4	2	3
Studenci	67	66	60	40	33	29	24	0	3	0	2
Subiektywna urbanizacja											
Obszar wiejski lub wieś	62	55	57	42	30	29	20	0	4	2	2
Małe lub średnie miasto	67	59	56	43	29	26	19	0	3	1	2
Duże miasto	70	63	62	48	32	32	22	0	2	1	2
Postrzeganie zmiany klimatu											
Poważny problem	69	63	60	45	32	30	21	0	3	1	2
Nie jest to poważny problem	49	35	46	35	20	21	16	1	2	7	3
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka											
Zgadzam się	69	62	60	45	32	30	21	0	3	1	1
Nie zgadzam się	52	39	48	37	22	20	16	1	3	7	4
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne											
Odsłonięte	66	59	55	46	34	29	25	0	2	1	1
Nienaświatłone	67	59	60	42	28	28	18	0	4	2	2
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu											
Zgadzam się	70	63	61	45	31	30	20	0	3	2	1
Nie zgadzam się	64	57	57	43	30	28	21	0	3	2	2

2. Postrzegana pilność

Ponad 8 na 10 Europejczyków uważa, że władze lokalne i regionalne powinny pilnie podjąć działania.

Ponadto zapytano respondentów, jak pilne jest, aby władze regionalne i lokalne podjęły działania w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu, stosując czteropunktową skalę: „bardzo pilne”, „dość pilne”, „niezbyt pilne” i „w ogóle nie pilne”.³³

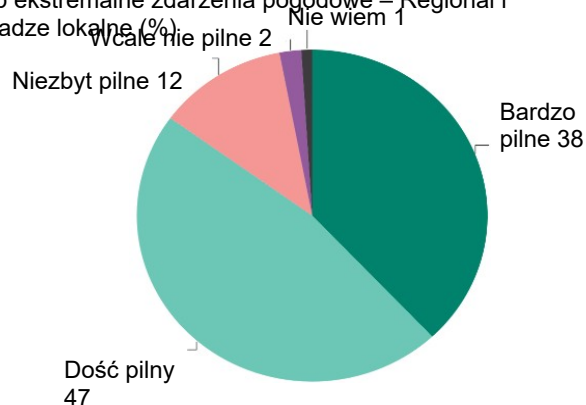
We wszystkich państwach członkowskich UE większość respondentów uważa, że podjęcie działań przez władze regionalne i lokalne jest rzeczywiście pilne. W całej UE ponad ośmiu na dziesięciu respondentów uważa to za pilne (85 %), w tym 38 % stwierdziło, że działanie jest „bardzo pilne”, a 47 % uznało to za „dość pilne”. 14 % Europejczyków uważa, że władze lokalne i regionalne nie powinny pilnie podejmować działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu. Grupa ta składa się z 12 % respondentów, którzy uważają, że jest to „niezbyt pilne”, i 2 %, którzy uważają, że „nie jest to wcale pilne”. 1% Europejczyków nie wie, jak pilne jest podjęcie działań przez władze lokalne i regionalne.

Kraje o najwyższym odsetku respondentów, które dostrzegają pilną potrzebę podjęcia przez władze lokalne i regionalne działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu, to Portugalia (94 %), Cypr (93 %), Grecja i Szwecja (po 92 %).

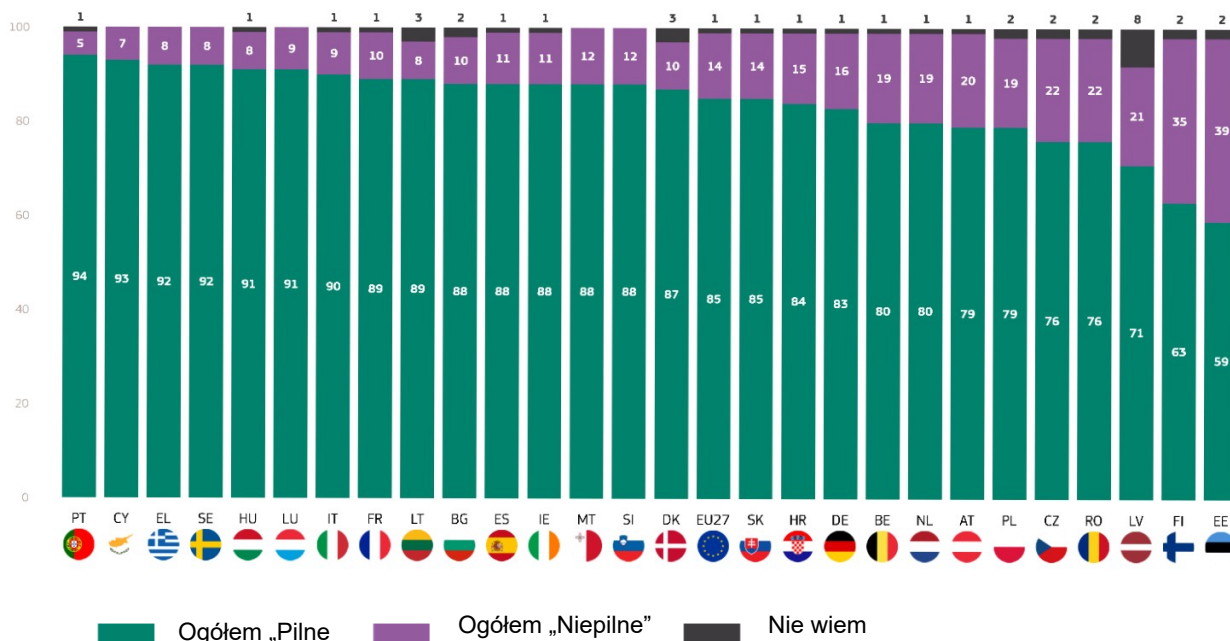
Z kolei ponad jedna trzecia respondentów w Estonii (39 %) i Finlandii (35 %) uważa, że władze lokalne i regionalne nie powinny podejmować pilnych działań.

Warto zauważyć, że na Łotwie 8 % respondentów nie wie, czy władze lokalne i regionalne powinny pilnie podjąć działania w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu.

QD13.1: Jak pilne jest Państwa zdaniem podjęcie przez następujące instytucje działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu? Na przykład przygotowywanie się na rosnące temperatury, fale upałów, powodzie, podnoszenie się poziomu mórz lub ekstremalne zdarzenia pogodowe – Regional i władze lokalne (%)

QD13.1: Jak pilne jest Państwa zdaniem podjęcie przez następujące organy działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu? Na przykład przygotowywanie się na rosnące temperatury, fale upałów, powodzie, podnoszenie się poziomu mórz lub ekstremalne zdarzenia pogodowe. Władze regionalne i lokalne (%)

³³ QD13.1. Jak pilne jest Państwa zdaniem podjęcie przez następujące organy działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu? Na przykład przygotowywanie się na rosnące temperatury, fale upałów, powodzie, podnoszenie się poziomu mórz lub ekstremalne zdarzenia pogodowe – władze regionalne i lokalne.

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

Zebrano następujące spostrzeżenia dotyczące³⁴ czynników społeczno-demograficznych:

- Kobiety (87 %) nieco częściej niż mężczyźni (84 %) uważają działania władz lokalnych i regionalnych za pilne.
- Najmłodsza grupa (w wieku 15–24 lat) najczęściej twierdzi, że działania władz lokalnych i regionalnych są pilne (88 %), a następnie osoby w wieku 25–39 lat (86 %). Wśród starszych grup wiekowych, w tym 40-54 i 55+, 85% klasyfikuje swoje działania jako pilne.
- Respondenci, którzy pozostali w kształceniu do 20 roku życia lub powyżej, oraz ci, którzy nadal studiują, to grupy, które uważają działania władz regionalnych i lokalnych za najpilniejsze (po 87 %), podczas gdy osoby, które pozostały w kształceniu do 16-19 roku życia, zgłaszają nieco niższy poziom (84 %).
- Jeśli chodzi o kategorię społeczno-zawodową, to studenci (88 %) najprawdopodobniej uznają działania władz regionalnych i lokalnych za pilne, a następnie inni pracownicy umysłowi (87 %). Osoby samozatrudnione i kierownicy ściśle monitorują sytuację (85 %), podczas gdy bezrobotni, pracownicy fizyczni, emeryci i osoby zajmujące się domem rzadziej to robią (84 %).
- Mieszkańcy dużych miast (89%) zgłaszają najwyższy stopień pilności, a następnie mieszkańcy małych lub średnich miast (86%). Najmniejsze obawy wyrażają mieszkańcy obszarów wiejskich (80%).
- Ci, którzy nie postrzegają zmiany klimatu jako poważnego problemu, klasyfikują pilną potrzebę działań władz lokalnych i regionalnych w dziedzinie klimatu znacznie niższą (53 %) w porównaniu z tymi, którzy postrzegają ją jako poważny problem, gdzie 91 % wyraża pilną potrzebę.
- 89 % respondentów, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, uważa działania władz lokalnych za pilne, podczas gdy wśród osób, które się z tym nie zgadzają, odsetek ten wynosi zaledwie 62 %.
- 95 % osób, które czują się narażone na ryzyko środowiskowe, ocenia działania władz lokalnych jako pilne, w porównaniu z 79 % wśród osób, które nie czują się narażone.
- Respondenci, którzy uważają, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmiany klimatu, klasyfikują działania władz lokalnych z nieco większą pilnością (86%) w porównaniu z tymi, którzy nie uważają, że media krajowe dostarczają jasnych informacji na ten temat (85%).

Pytanie 13.1 Jak pilne jest Państwa zdaniem podjęcie przez następujące organy działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu? Na przykład przygotowywanie się na rosnące temperatury, fale upałów, powodzie, podnoszenie się poziomu mórz lub ekstremalne zdarzenia pogodowe.

	Ogółem „pilne”	Ogółem „Niepilne”	Nie wiem
UE-27	85	14	1
Płeć			
Człowiek	84	15	1
Kobieta	87	12	1
Wiek			
15-24	88	11	1
25-39	86	13	1
40-54	85	14	1
55+	85	13	2
Edukacja (koniec)			
-15	84	14	2
16-19	84	15	1
20+	87	12	1
Wciąż studiuje	87	12	1
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	85	14	1
Kierownicy	85	14	1
Inne białe kołnierze.	87	12	1
Pracownicy fizyczni	84	15	1
Osoby zajmujące się domem	84	14	2
Bezrobotni	84	15	1
Emerytowany	84	14	2
Studenci	88	11	1
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	80	18	2
Małe lub średnie miasto	86	13	1
Duże miasto	89	10	1
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	91	8	1
Nie jest to poważny problem	53	45	2
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	89	10	1
Nie zgadzam się	62	36	2
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	95	4	1
Nienasłonecznione	79	20	1
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	86	13	1
Nie zgadzam się	85	14	1

³⁴ Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

Rządy krajowe uznały, że istnieje bardzo pilna potrzeba podjęcia działań.

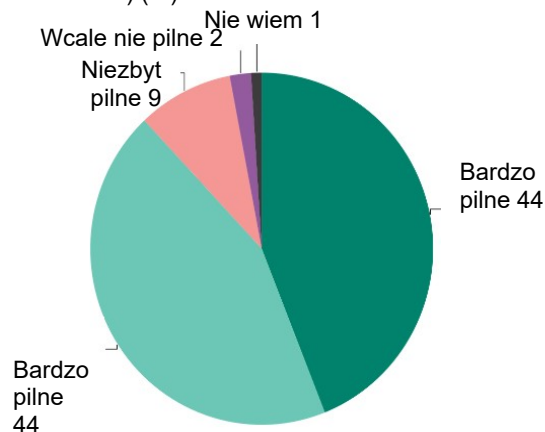
Europejczycy uważają, że rządy krajowe powinny pilnie podjąć działania w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu niż władze lokalne i regionalne.³⁵ Dokładniej rzecz ujmując, 88% Europejczyków uważa, że istnieje pilna potrzeba podjęcia działań przez ich rząd krajowy. W tym 44 % Europejczyków uważa, że jest to „bardzo pilne”, a kolejne 44 % uważa, że jest to „dość pilne”. 11 % respondentów w UE nie uważa za pilne, aby ich rząd krajowy podjął działania w celu przygotowania się na zmianę klimatu, w tym 9 % uważa, że jest to „niezbyt pilne”, a 2 % „w ogóle nie pilne”. 1% twierdzi, że nie wie, czy ich rząd krajowy powinien pilnie podjąć działania.

We wszystkich państwach członkowskich UE większość respondentów dostrzega pilną potrzebę podjęcia działań przez ich rząd krajowy. W 12 krajach co najmniej 90% respondentów podziela ten pogląd. Respondenci ze Szwecji (96%), Cypru (95%), Portugalii (94%) i Grecji (93%) mają największy udział postrzeganej pilności dla swoich rządów krajowych.

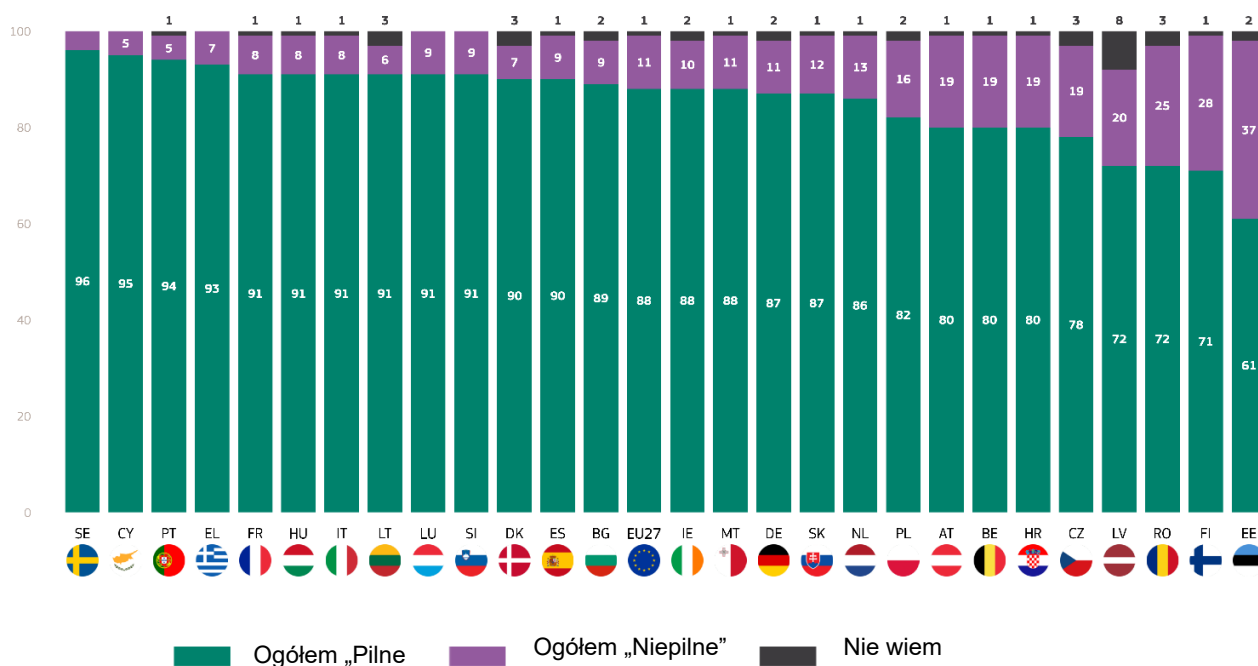
Estonia jest zdecydowanie krajem, w którym najmniejszy odsetek respondentów dostrzega pilną potrzebę podjęcia przez ich rząd krajowy działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu (61%). Ponad jedna trzecia respondentów uważa, że ich rząd krajowy nie musi działać w trybie pilnym (37%). Na drugim miejscu plasuje się Finlandia, gdzie 28 % fińskich respondentów nie widzi pilnej potrzeby dla swojego rządu, a 25 % – Rumunia. Na

Łotwie jedna piąta respondentów podziela ten pogląd. Warto również zauważyć, że 8% łotewskich respondentów nie wie, czy ich rząd krajowy musi podjąć pilne działania, co jest najwyższą liczbą w UE w tej kategorii.

QD13.2: Jak pilne jest Państwa zdaniem podjęcie przez następujące organy działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu? Na przykład przygotowywanie się na rosnące temperatury, fale upałów, powodzie, podnoszenie się poziomu morza lub ekstremalne zdarzenia pogodowe. Rząd (narodowość) (%)

QD13.2: Jak pilne jest Państwa zdaniem podjęcie przez następujące organy działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu? Na przykład przygotowywanie się na rosnące temperatury, fale upałów, powodzie, podnoszenie się poziomu morza lub ekstremalne zdarzenia pogodowe. -Rząd (narodowość) (%)

35 Pyt. 13.2. Jak pilne jest Państwa zdaniem podjęcie przez następujące organy działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu? Na przykład przygotowywanie się na rosnące temperatury, fale upałów, powodzie, podnoszenie się poziomu morza lub ekstremalne zdarzenia pogodowe - rządy krajowe.

Ponadto wyniki zostały przeanalizowane w odniesieniu do³⁶ kategorii społeczno-demograficznych respondentów i dodatkowych czynników.

- Kobiety (88%) wyrażają nieco większą pilność niż mężczyźni (87%) w odniesieniu do działań rządu krajowego.
- Najmłodsza grupa (w wieku 15–24 lat) wyraża najwyższy stopień pilności (89%), podczas gdy inne grupy wiekowe wykazują niższy poziom obaw, przy czym 88% osób w wieku 25–39 lat, 87% osób w wieku 40–54 lat lub 55+ postrzega tę kwestię jako pilną.
- Ci, którzy ukończyli edukację w wieku 20+ (90%) i ci, którzy nadal studiują (91%), zgłaszają najwyższą pilność. Respondenci, którzy zakończyli edukację w wieku 19 lat lub poniżej, uważają działania swojego rządu krajowego za nieco mniej pilne (86 %).
- Studenci (91%), inne białe obroże i menedżerowie (po 89%) wyrażają najsilniejsze poczucie pilności. Pracownicy fizyczni, osoby prowadzące działalność na własny rachunek, osoby zajmujące się domem i bezrobotni zgłaszają podobne poziomy (85–86 %).
- Ludzie w dużych miastach (90%) i małych lub średnich miastach (89%) wyrażają najwyższą pilność działań rządu krajowego, podczas gdy mieszkańcy wsi wykazują nieco mniejszą pilność (84%).
- Ci, którzy postrzegają zmianę klimatu jako niepoważny problem, wykazują znacznie mniejszą pilną potrzebę podjęcia działań przez rządy krajowe (55%) w porównaniu z tymi, którzy postrzegają ją jako poważny problem (93%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, wykazują wyższy poziom pilności (92%) niż ci, którzy się nie zgadzają (63%).
- Osoby narażone na zagrożenia środowiskowe i klimatyczne wyrażają najwyższy stopień pilności (94 %), natomiast osoby nienarażone zgłaszają mniejszą pilność (84 %) pod względem konieczności podjęcia działań przez rządy krajowe.
- Ci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu, wykazują taką samą pilność jak ci, którzy się nie zgadzają (wszystkie 88 %).

Pytanie 13.2 Jak pilne jest Państwa zdaniem podjęcie przez następujące organy działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu? Na przykład przygotowywanie się na rosnące temperatury, fale upałów, powodzie, podnoszenie się poziomu mórz lub ekstremalne zdarzenia pogodowe.

	Ogółem „pilne”	Ogółem „Niepilne”	Nie wiem
UE-27	88	11	1
Płeć			
Człowiek	87	12	1
Kobieta	88	10	2
Wiek			
15-24	89	10	1
25-39	88	11	1
40-54	87	12	1
55+	87	11	2
Edukacja (koniec)			
-15	86	11	3
16-19	86	12	2
20+	90	9	1
Wciąż studiuje	91	8	1
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	86	13	1
Kierownicy	89	11	0
Inne białe kolnierze.	89	10	1
Pracownicy fizyczni	85	13	2
Osoby zajmujące się domem	85	13	2
Bezrobotni	86	12	2
Emerytowany	88	10	2
Studenci	91	8	1
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	84	14	2
Małe lub średnie miasto	89	10	1
Duże miasto	90	9	1
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	93	6	1
Nie jest to poważny problem	55	42	3
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	92	7	1
Nie zgadzam się	63	35	2
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	94	5	1
Nienasłonekowane	84	14	2
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	88	11	1
Nie zgadzam się	88	11	1

36 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

Uważa się, że zarówno rządy krajowe, jak i UE muszą pilnie przeciwdziałać skutkom zmiany klimatu.

Trzecim podmiotem politycznym, o który zapytano respondentów pod względem pilności podjęcia działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu, była Unia Europejska, stosująca tę samą czteropunktową skalę: „bardzo pilne”, „dość pilne”, „niezbyt pilne” i „w ogóle nie pilne”.³⁷

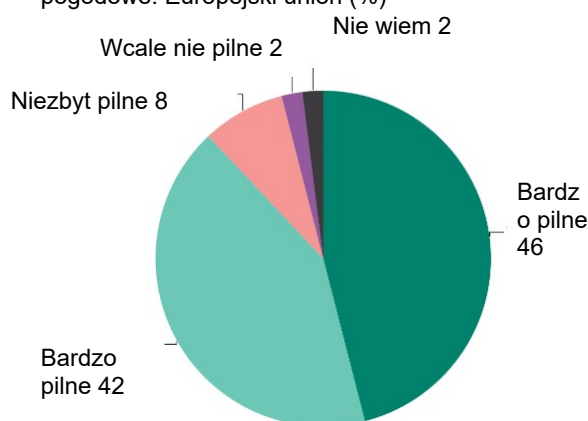
Podobnie jak w przypadku rządów krajowych, 88% Europejczyków uważa, że UE musi pilnie podjąć działania. Jednak w przypadku UE nieco więcej respondentów (46 % w porównaniu z 44 % w przypadku rządów krajowych) uważa, że podjęcie działań jest „bardzo pilne”. 42 % respondentów stwierdziło, że podjęcie działań przez UE jest „dość pilne”. Natomiast 10 % respondentów w całej UE uważa, że podjęcie przez UE działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu nie jest pilne, w tym 8 % stwierdziło, że jest to „niezbyt pilne”, a 2 % uznało, że „w ogóle nie jest pilne”. Ponadto 2% Europejczyków nie wie, czy UE musi pilnie podjąć działania.

We wszystkich państwach członkowskich UE większość respondentów dostrzega pilną potrzebę podjęcia przez UE działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu. Szwecja (95%), Cypr i Portugalia (po 94%) oraz Grecja, Węgry i Luksemburg (po 93%) widzą pilną potrzebę podjęcia działań przez UE. Z kolei tylko siedmiu na dziesięciu respondentów w Estonii (70 %) i Rumunii (71 %) podziela ten pogląd, co sprawia, że są to kraje o najniższym postrzeganiu pilności w UE. Około jedna czwarta respondentów nie widzi tam pilnej potrzeby

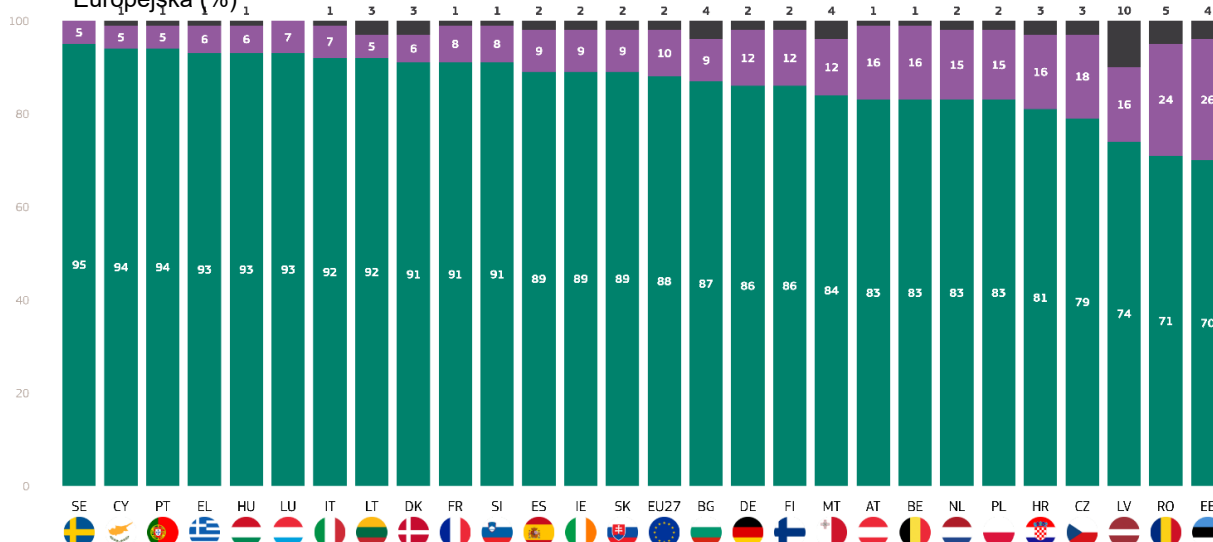
podjęcia przez UE działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu (Estonia: 26 %, Rumunia: 24%).

Na Łotwie co dziesiąty respondent (10 %) nie wie, czy UE musi pilnie podjąć działania, co sprawia, że jest to kraj o największym udziale w tej kategorii.

Pyt. 13.3: Jak pilne jest Państwa zdaniem podjęcie przez następujące organy działań w celu przygotowania się na następstwa zmiany klimatu? Na przykład przygotowywanie się na rosnące temperatury, fale upałów, powodzie, podnoszenie się poziomu morza lub ekstremalne zdarzenia pogodowe. Europejski unlon (%)

QD13. 3: Jak pilne jest Państwa zdaniem podjęcie przez następujące organy działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu? Na przykład przygotowywanie się na rosnące temperatury, fale upałów, powodzie, podnoszenie się poziomu morza lub ekstremalne zdarzenia pogodowe. Unia Europejska (%)

■ Ogółem „Pilne” ■ Ogółem „Niepilne” ■ Nie wiem

³⁷ Pyt. 13.3: Jak pilne jest Państwa zdaniem podjęcie przez następujące organy działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu? Na przykład przygotowywanie się na rosnące temperatury, fale upałów, powodzie, podnoszenie się poziomu morza lub ekstremalne zdarzenia pogodowe - Unia Europejska.

W odniesieniu do³⁸ czynników społeczno-demograficznych poczyniono następujące spostrzeżenia:

- Kobiety (88%) nieco częściej niż mężczyźni (87%) uważają, że Unia Europejska powinna pilnie podjąć działania w związku ze zmianą klimatu.
- Grupa wiekowa 15–24 lata wykazuje najwyższy stopień pilności (90%), natomiast osoby w wieku 25–39 lat (88%) i 40–54 lat (87%) również wykazują wysoki poziom obaw. Grupa wiekowa 55+ jest podobna i wynosi 87%.
- Respondenci, którzy pozostali w kształceniu do 20 roku życia lub powyżej (89%) i ci, którzy nadal studiują (92%), zgłaszają najwyższą pilność, podczas gdy ci, którzy zakończyli edukację w wieku 16–19 lat, wykazują nieco mniejszą pilność (87%).
- Studenci (92%) wyrażają najsilniejsze poczucie pilności, a następnie menedżerowie i inni pracownicy umysłowi (89%). Osoby mieszkające w domach wykazują najniższe poczucie pilności (85%).
- Osoby mieszkające w dużych miastach (90%) i małych lub średnich miastach (89%) zgłaszają najwyższy stopień pilności, podczas gdy mieszkańcy wsi wykazują nieco mniejszy niepokój (84%).
- Respondenci, którzy postrzegają zmianę klimatu jako niepoważny problem, wykazują znacznie mniejszą pilność (55%) w porównaniu z tymi, którzy postrzegają ją jako poważną (93%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, wykazują najwyższą pilność (92%), podczas gdy ci, którzy się nie zgadzają, zgłaszają znacznie niższy poziom pilności (62%).
- Osoby narażone na ryzyko środowiskowe zgłaszają najwyższy stopień pilności (94 %), podczas gdy osoby nienarażone wykazują mniejszą pilność (83 %).
- Ci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu, wykazują podobne poczucie pilności do tych, którzy się nie zgadzają (po 88%).

osiąga dość wysokie wyniki, nie wiedząc o pilnej potrzebie działania podmiotów w porównaniu z innymi państwami członkowskimi UE.

Ogólnie rzecz biorąc, rządy krajowe i UE są postrzegane jako podmioty, dla których najpilniejsze jest podjęcie działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu. Warto zauważyć, że istnieją dość duże różnice między państwami członkowskimi UE. Na przykład respondenci w Estonii przyznają najniższy priorytet wszystkim trzem podmiotom politycznym (70 % w porównaniu z 61 % w porównaniu z 59 %), podczas gdy duży odsetek respondentów ze Szwecji uważa, że wszystkie trzy organizacje muszą podjąć pilne działania (92 % w porównaniu z 96 % w porównaniu z 95 %). Ponadto Łotwa

38 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

Pytanie 13.3 Jak pilne jest Państwa zdaniem podjęcie przez następujące organy działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu? Na przykład przygotowywanie się na rosnące temperatury, fale upałów, powodzie, podnoszenie się poziomu mórz lub ekstremalne zdarzenia pogodowe.

	Ogółem „pilne”	Ogółem „Niepilne”	Nie wiem
UE-27	88	10	2
Płeć			
Człowiek	87	12	1
Kobieta	88	10	2
Wiek			
15-24	90	8	2
25-39	88	11	1
40-54	87	12	1
55+	87	10	3
Edukacja (koniec)			
-15	87	9	4
16-19	87	11	2
20+	89	10	1
Wciąż studiuje	92	7	1
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	86	13	1
Kierownicy	89	10	1
Inne białe kołnierze.	89	10	1
Pracownicy fizyczni	86	12	2
Osoby zajmujące się domem	85	13	2
Bezrobotni	86	12	2
Emerytowany	87	10	3
Studenci	92	7	1
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	84	14	2
Małe lub średnie miasto	89	10	1
Duże miasto	90	8	2
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	93	6	1
Nie jest to poważny problem	55	41	4
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	92	7	1
Nie zgadzam się	62	35	3
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	94	5	1
Nienasłonecznione	83	15	2
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	88	11	1
Nie zgadzam się	88	10	2

3. Postrzegana skuteczność rządów krajowych

Rządy krajowe nie zajmują się w wystarczającym stopniu kwestią zmiany klimatu.

Po zaobserwowaniu postrzeganej pilnej potrzeby podjęcia przez rządy krajowe działań w celu przygotowania się na ryzyko i zagrożenia wywołane zmianą klimatu, w niniejszej sekcji omówiono postrzeganą skuteczność rządów krajowych w tym zakresie. W szczególności respondenci zostali zapytani, czy uważają, że ich rząd robi wystarczająco dużo, za mało lub za dużo, aby przeciwdziałać zmianie klimatu.³⁹

Większość Europejczyków uważa, że ich rząd krajowy nie robi wystarczająco dużo (67%, bez zmian od 2023 r.). Natomiast nieco ponad jedna piąta respondentów w całej UE uważa, że ich rządy krajowe robią wystarczająco dużo (23%, bez zmian), a 5% uważa, że robią zbyt wiele (bez zmian). Kolejne 5 % respondentów nie wie (bez zmian).

W żadnym państwie członkowskim UE większość respondentów (ponad 50 %) nie uważa, że ich rząd robi wystarczająco dużo, aby przeciwdziałać zmianie klimatu. Jednak w siedmiu krajach co najmniej trzech na dziesięciu respondentów czuje się w ten sposób, przy czym największy odsetek respondentów odnotowano w Luksemburgu (+1 p.p.) i Polsce (+8 p.p.), przy czym 39 % respondentów wskazało tę opcję, a Dania (37%, -2 p.p.). Patrząc na wzrost od 2023 r., warto zauważyć, że w 11 państwach więcej respondentów wybrało tę kategorię niż na fali porównawczej w 2023 r. Najwyższy wzrost od tego czasu odnotowano na Cyprze (21 %, +10 p.p.), w Polsce (39 %, +8 p.p.) i Portugalii (24 %, +8 p.p.). W 12 państwach mniej respondentów uważa, że ich kraj robi wystarczająco dużo w porównaniu z 2023 r., w tym Finlandia (31 %, -9 p.p.) i Grecja (13 %, -5 p.p.).

Natomiast we wszystkich państwach członkowskich UE większość respondentów (ponad 50 %) uważa, że ich rząd krajowy nie robi wystarczająco dużo - z wyjątkiem Estonii, gdzie jedna trzecia respondentów podziela ten pogląd. Francja (+2 p.p.) i Szwecja (-3 p.p.) uzyskały najwyższe wyniki w tej kategorii, przy czym 77 % respondentów wybrało tę opcję, a następnie Grecja (bez zmian) i Chorwacja (-9 p.p.) – po 76 %. W sześciu krajach około połowa respondentów uważa, że ich rządy krajowe nie robią wystarczająco dużo: Finlandia (54 %, +16 p.p.), Austria (53 %, +2 p.p.), Łotwa (-15 p.p.) i Luksemburg (-3 p.p.) – po 52 %, a Dania (+1 p.p.) i Polska (-9 p.p.) – po 51 %. Jeśli chodzi o wzrost w czasie, warto zauważyć, że w 10 państwach członkowskich UE więcej respondentów uważa, że ich rządy krajowe nie robią wystarczająco dużo niż w 2023 r.

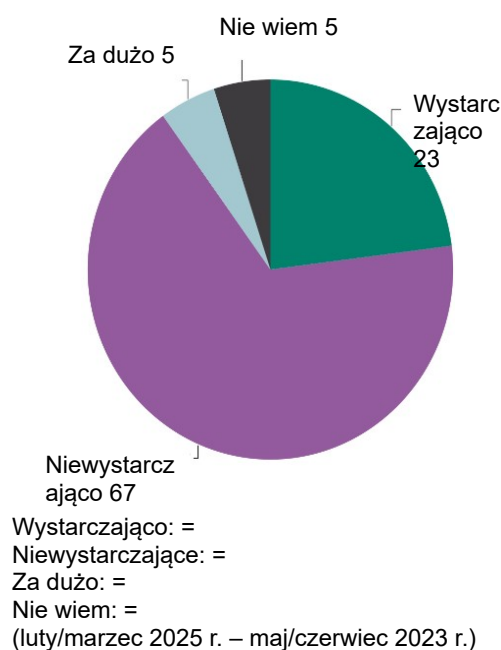
Finlandia (54 %, +16 p.p.) i Słowacja (75 %, +5 p.p.) plasują się na czele tej listy z najwyższym wzrostem od 2023 r. Jednak w 15 krajach mniej respondentów czuje się

w ten sposób, w tym na Cyprze (67%, -16 p.p.) i Łotwie (52%, -15 p.p.).

Ponadto w pięciu krajach około jeden na dziesięciu respondentów uważa, że ich rząd krajowy robi zbyt wiele, aby przeciwdziałać zmianie klimatu, w tym w Rumunii (+4 p.p.) i Austrii (-5 p.p.), gdzie każdy z nich stanowi 12 %, w Niderlandach – 11 % (bez zmian), w Czechach – 1 p.p., a w Finlandii – 6 p.p. (po 10 %). Estonia ma jednak najwyższy wynik w tej kategorii. Nieco ponad jedna piąta respondentów uważa, że ich rząd krajowy robi zbyt wiele, aby przeciwdziałać zmianie klimatu (21%, +4 p.p.). Od 2023 r. jest to opinia większej liczby respondentów w 16 państwach, chociaż wzrost procentowy nie jest duży. Cypr i Estonia odnotowały największy wzrost od 2023 r., odpowiednio o 5 i 4 punkty procentowe. Finlandia odnotowała największy spadek w tej kategorii od 2023 r. – o 6 punktów procentowych mniej respondentów niż w fali porównawczej.

Dość duża liczba respondentów w Bułgarii (13%, bez zmian), na Łotwie (13%, +6 p.p.) i w Estonii (12%, bez zmian) twierdzi, że nie wie.

Pyt. 7: Czy uważasz, że rząd (Narodowości) robi wystarczająco dużo, za mało lub za dużo, aby przeciwdziałać zmianom klimatu? (UE-27) (%)

Ogólnie rzecz biorąc, w niniejszej sekcji podkreślono powszechne w całej UE przekonanie, że rządy krajowe nie zajmują się w wystarczającym stopniu zmianą klimatu. W żadnym państwie członkowskim UE większość respondentów nie uważa, że ich rząd krajowy robi wystarczająco dużo. W niektórych krajach od 2023 r. nastąpiły znaczące zmiany w opinii publicznej. Luksemburg i Polska wyróżniają się najwyższym odsetkiem respondentów (39%), którzy uważają, że ich rząd robi wystarczająco dużo, przy czym Polska wykazuje znaczny wzrost o 8 punktów procentowych. Cypr odnotował największy wzrost liczby respondentów, którzy uważają, że ich rząd robi wystarczająco dużo, ze

39 QD7. Czy uważasz, że rząd (Narodowości) robi wystarczająco dużo, za mało lub za dużo, aby przeciwdziałać zmianom klimatu?

wzrostem o 10 punktów procentowych. Z kolei w Finlandii odnotowano największy wzrost liczby respondentów, którzy uważają, że ich rząd nie robi wystarczająco dużo, ze wzrostem o 16 punktów procentowych, a także znaczny spadek liczby osób, które uważają, że rząd robi zbyt wiele. Estonia wyróżnia się najwyższym odsetkiem (21%) respondentów, którzy uważają, że ich rząd robi zbyt wiele, aby przeciwdziałać zmianie klimatu. Z kolei Francja i Szwecja mają najwyższy odsetek (77%) respondentów, którzy uważają, że ich rząd nie robi wystarczająco dużo.

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

Pyt. 7: Czy uważasz, że rząd (Narodowości) robi wystarczająco dużo, za mało lub za dużo, aby przeciwdziałać zmianom klimatu? (%)

	Wystarczająco dużo		Niewystarczająco		Za dużo		Nie wiem	
	luty/marzec 2025 r.	Zróżnicowane luty/marzec 2025 r. – maj/czerwiec 2023 r.	luty/marzec 2025 r.	Zróżnicowane luty/marzec 2025 r. – maj/czerwiec 2023 r.	luty/marzec 2025 r.	Zróżnicowane luty/marzec 2025 r. – maj/czerwiec 2023 r.	luty/marzec 2025 r.	Zróżnicowane luty/marzec 2025 r. – maj/czerwiec 2023 r.
UE-27	23	0	67	0	5	0	5	0
BE	29	2	63	-3	6	1	2	0
BG	13	0	72	-1	2	1	13	0
CZ	27	-1	55	0	10	-1	8	2
DK	37	-2	51	1	8	2	4	-1
DE	31	-3	55	3	9	-2	5	2
EE	34	0	33	-4	21	4	12	0
IE	25	-3	64	2	5	1	6	0
EL	13	-5	76	0	3	1	8	4
ES	19	7	74	-6	2	0	5	-1
FR	15	-2	77	2	3	1	5	-1
HR	19	7	76	-9	2	1	3	1
IT	20	-1	75	1	3	1	2	-1
CY	21	10	67	-16	6	5	6	1
LV	28	7	52	-15	7	2	13	6
LT	26	0	59	-3	6	0	9	3
LU	39	1	52	-3	3	-1	6	3
HU	24	-1	73	1	0	-1	3	1
MT	24	5	73	-4	1	1	2	-2
NL	18	-3	70	4	11	0	1	-1
AT	30	4	53	2	12	-5	5	-1
PL	39	8	51	-9	5	0	5	1
PT	24	8	65	-9	3	1	8	0
RO	15	-1	68	-1	12	4	5	-2
SI	24	5	68	-8	4	1	4	2
SK	18	-4	75	5	3	0	4	-1
FI	31	-9	54	16	10	-6	5	-1
SE	16	0	77	-3	3	1	4	2

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

Ponadto wyniki zostały przeanalizowane w odniesieniu do takciodemograficznych⁴⁰ kategorii respondentów i dodatkowych czynników.

- Mężczyźni (24%) są nieco bardziej skłonni niż kobiety (22%) czuć, że rząd krajowy robi wystarczająco dużo.
- Grupa 15-24 wyraża najwyższe niezadowolenie, a 71% uważa, że rząd nie robi wystarczająco dużo. Osoby w wieku 55+ rzadziej wierzą, że rząd robi za mało (64%).
- Ci, którzy pozostali w edukacji do 20 roku życia lub starszych (69%) i ci, którzy nadal studiują (73%) są bardziej skłonni czuć, że rząd nie robi wystarczająco dużo, w porównaniu z tymi, którzy mają mniej lat edukacji (62% dla tych, którzy zakończyli edukację w wieku 15 lat lub mniej).
- Studenci (73%) i bezrobotni (71%) są najbardziej skłonni czuć, że rząd nie robi wystarczająco dużo. Osoby samozatrudnione (69%) i menedżerowie (70%) również częściej czują, że rząd nie robi wystarczająco dużo, podczas gdy pracownicy fizyczni (65%) i emeryci (63%) rzadziej czują, że rząd nie robi wystarczająco dużo.
- Ci, którzy mieszkają w dużych miastach (70%), najczęściej czują, że rząd nie robi wystarczająco dużo, a tylko 22% uważa, że robi wystarczająco dużo. Mieszkańcy wsi wykazują mniejsze niezadowolenie, a 64% uważa, że rząd nie robi wystarczająco dużo.
- Ci, którzy postrzegają zmiany klimatu jako poważny problem, częściej czują, że rząd nie robi wystarczająco dużo (72%), a tylko 22% uważa, że rząd robi wystarczająco dużo. Podobna tendencja występuje wśród tych, którzy nie uważają zmiany klimatu za poważny problem, przy czym 39% uważa, że rząd nie robi wystarczająco dużo, a 30% uważa, że wystarczy działań.
- Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, częściej czują, że rząd nie robi wystarczająco dużo (71%), podczas gdy ci, którzy nie zgadzają się z tym poglądem, są bardziej podzieleni, a 45% uważa, że rząd nie robi wystarczająco dużo.
- Osoby narażone (73%) są znacznie bardziej skłonne do odczuwania, że nie robi się wystarczająco dużo, w porównaniu z osobami, które nie są narażone (62%).
- Ci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu, wykazują podobny wzór do ogólnej populacji, a 68% uważa, że rząd nie robi wystarczająco dużo. Ci, którzy nie zgadzają się z jasnością mediów (67%), również wyrażają niezadowolenie.

QD7 Czy uważasz, że rząd (Narodowości) robi wystarczająco dużo, za mało lub za dużo, aby przeciwdziałać zmianom klimatu?

(% – UE)

	Wystarczająco dużo	Niewystarczająco	Za dużo	Nie wiem
UE-27	23	67	5	5
Płeć				
Człowiek	24	65	7	4
Kobieta	22	69	4	5
Wiek				
15-24	20	71	4	5
25-39	23	68	6	3
40-54	24	67	6	3
55+	25	64	5	6
Edukacja (koniec)				
-15	24	62	5	9
16-19	24	65	6	5
20+	23	69	5	3
Wciąż studiuje	20	73	2	5
Kategoria społeczno-zawodowa				
Osoby samozatrudnione	20	69	8	3
Kierownicy	22	70	6	2
Inne białe kołnierze.	25	66	5	4
Pracownicy fizyczni	25	65	6	4
Osoby zajmujące się domem	23	67	4	6
Bezrobotni	18	71	6	5
Emerytowany	24	63	6	7
Studenci	20	73	3	4
Subiektywna urbanizacja				
Obszar wiejski lub wieś	24	64	7	5
Małe lub średnie miasto	24	67	5	4
Duże miasto	22	70	4	4
Postrzeganie zmiany klimatu				
Poważny problem	22	72	2	4
Nie jest to poważny problem	30	39	25	6
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka				
Zgadzam się	22	71	3	4
Nie zgadzam się	28	45	21	6
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne				
Odsłonięte	21	73	3	3
Nienasłonięte	25	62	7	6
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu				
Zgadzam się	25	67	4	4

40 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

Nie zgadzam się	22	68	6	4
-----------------	----	----	---	---

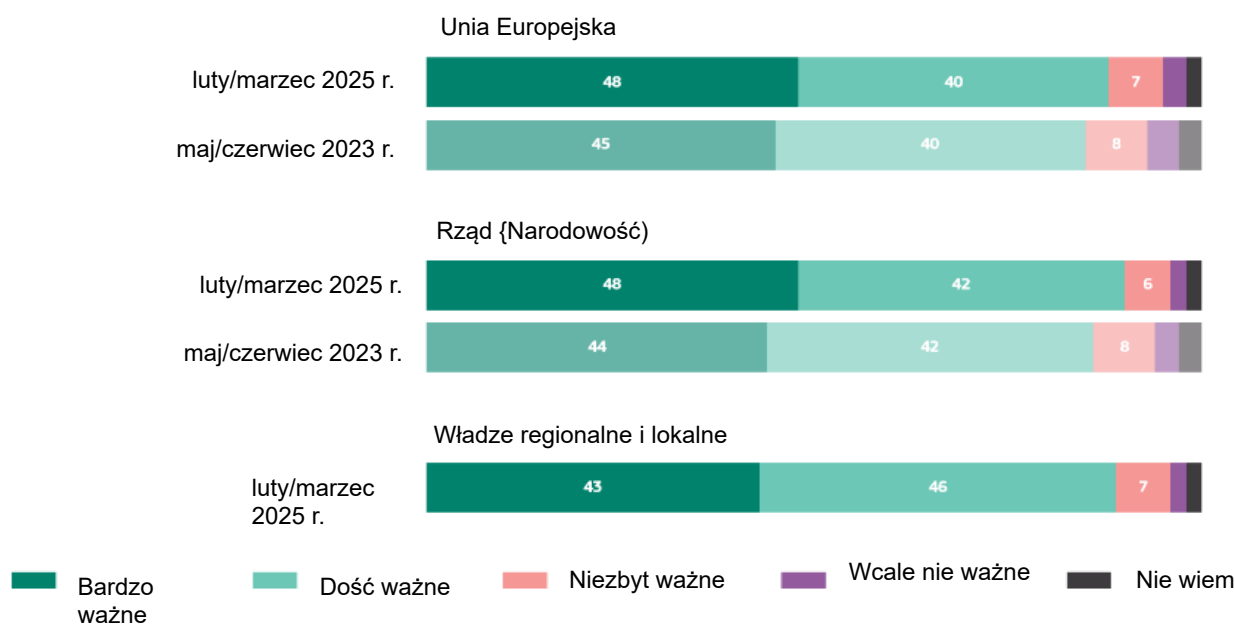
IV. Wsparcie polityk i działań związanych z klimatem

1. Znaczenie działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej

Europejczycy uważają, że ważne jest, aby wszystkie szczeble sprawowania rządów podejmowały działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej, przy rosnącej tendencji.

że bardzo ważne jest, aby ich rządy krajowe podejmowały działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej. W tym względzie respondenci na Cyprze (95%, -2 p.p.) i Słowacji (94%, +9 p.p.) przywiązują największą wagę do podejmowania takich działań przez swoje rządy krajowe, osiągając najwyższe wyniki w tej kategorii wśród wszystkich państw UE. Patrząc konkretnie na odsetek respondentów, którzy uważają działania rządu w zakresie efektywności energetycznej za „bardzo ważne”, największy odsetek respondentów odnotowano na Cyprze

Pyt. 9: Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu poprawy efektywności energetycznej, na przykład poprzez zachęcanie ludzi do ocieplania swoich domów i budynków, instalowania pomp ciepła i korzystania z inteligentnych liczników)? (%)

W tej sekcji skupiono się na tym, jak ważne zdaniem Europejczyków jest to, aby różne organy rządowe podejmowały działania w celu poprawy efektywności energetycznej, na przykład poprzez zachęcanie ludzi do izolowania swoich domów i budynków, instalowania pomp ciepła i korzystania z inteligentnych liczników.⁴¹

Organem politycznym postrzeganym jako najważniejszy w tym względzie wydają się być rządy krajowe, co wskazuje 90% (+4 p.p.) respondentów w całej UE. Nieco mniej niż jeden na dziesięciu respondentów (8 %, -3 p.p.) twierdzi, że nie jest ważne, aby rządy krajowe podejmowały działania w tym obszarze, a 2 % (-1 DID) twierdzi, że nie wie.⁴²

W 16 krajach zdecydowana większość Europejczyków (co najmniej dziewięciu na dziesięciu respondentów) uważa,

41 QD9. Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu poprawy efektywności energetycznej, na przykład poprzez zachęcanie osób fizycznych do ocieplania swoich domów i budynków, instalowania pomp ciepła i korzystania z inteligentnych liczników)? władze regionalne i lokalne, rząd (NARODOWY), Unia Europejska.

42 Należy zauważyć, że respondenci mogli wskazać jedną z następujących opcji odpowiedzi: „bardzo ważne”, „dość ważne”, „niezbyt ważne” i „w ogóle nieistotne”.

(76 %, -3 p.p.), Malcie (73 %, -8 p.p.) i w Irlandii (66 %, +4 DID). Natomiast około jedna piąta respondentów w Czechach (21 %, -8 p.p.), Estonii (21 %, -5 p.p.) i Rumunii (19 %, -3 p.p.) uważa, że nie jest ważne, aby ich rządy krajowe podejmowały działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej. Warto jednak zauważyć, że większość respondentów z Czech, Estonii i Rumunii postrzega swoje rządy krajowe jako „niezbyt ważne” dla realizacji tego zadania (po 16 %), podczas gdy tylko niewielka mniejszość uważa je za „nieistotne” (Czechy: 5 %, -4 p.p.; Estonia: 5 %, -3 p.p.; Rumunia: 3 %, -1 p.p.). Najwyższy poziom niepewności odnotowano na Łotwie, gdzie 8 % respondentów twierdzi, że nie wie, czy podjęcie takich działań jest ważne dla ich rządu krajowego (+1 p.p.).

Jeśli chodzi o zmiany w latach 2023–2025, odsetek czeskich respondentów, którzy uważają działania rządu za ważne dla poprawy efektywności energetycznej, wzrósł o 8 punktów procentowych. Natomiast na Malcie odsetek respondentów, którzy uważają działania rządowe za istotne, spadł o sześć punktów procentowych, podczas gdy odsetek respondentów, którzy nie uważają ich za istotne, wzrósł o siedem punktów procentowych.

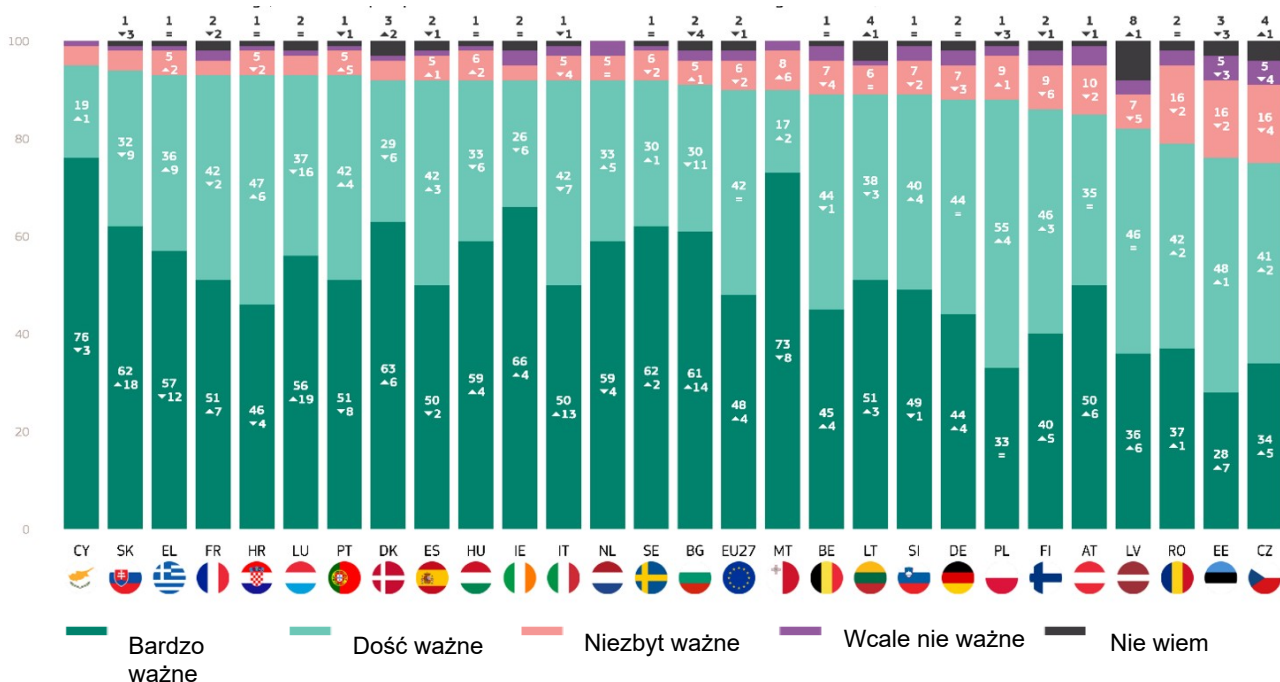
89 % respondentów uważa, że ważne jest, aby władze regionalne i lokalne podejmowały działania na rzecz

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

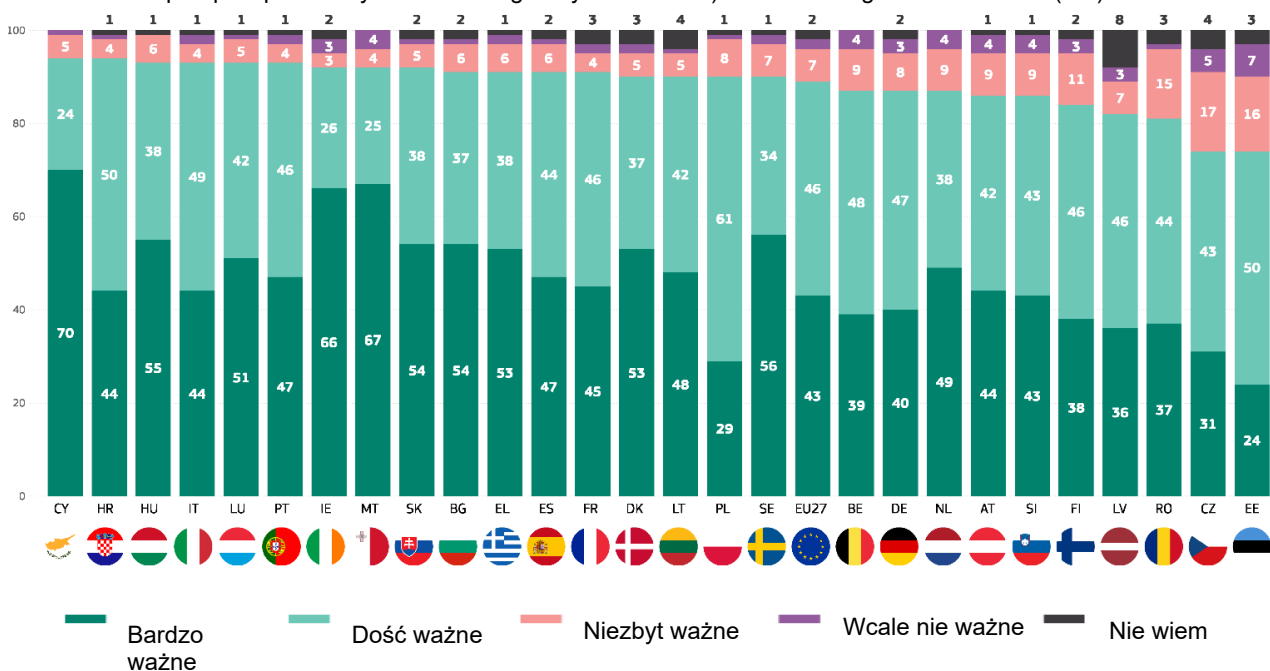
poprawy efektywności energetycznej, na przykład poprzez zachęcanie ludzi do izolowania swoich domów i budynków, instalowania pomp ciepła i korzystania z inteligentnych liczników. To stawia je jako drugą najważniejszą instytucję wśród trzech zapytanych o. Natomiast 9 % Europejczyków uważa, że nie jest ważne, aby władze te podejmowały takie działania, a 2 % twierdzi, że nie wie.

Warto zauważyć, że we wszystkich państwach członkowskich UE większość respondentów uważa władze regionalne i lokalne za ważne podmioty w walce ze zmianą klimatu. Najwyższe wyniki odnotowano na Cyprze i w Chorwacji (po 94 %). Ogólnie rzecz biorąc, w 17 państwach członkowskich UE co najmniej dziewięciu na dziesięciu respondentów uważa je za ważne podmioty. Natomiast Czechy i Estonia (po 74 proc.) oraz Rumunia (81 proc.) mają najniższe wyniki w tej kategorii.

Pyt. 9.2: Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu poprawy efektywności energetycznej, na przykład poprzez zachęcanie ludzi do ocieplania swoich domów i budynków, instalowania pomp ciepła i korzystania z inteligentnych liczników? - Rząd (NARODOWY) (%)

QD9.1. Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu poprawy efektywności energetycznej, na przykład poprzez zachęcanie ludzi do ocieplania swoich domów i budynków, instalowania pomp ciepła i korzystania z inteligentnych liczników? - Władze regionalne i lokalne (9%)

Te same trzy kraje mają również najwyższy odsetek respondentów, którzy uważają, że podejmowanie działań przez władze regionalne i lokalne nie jest ważne (Estonia: 23 %, Czechy: 22 % i Rumunia: 16%).⁴³

Europejczycy przywiązują również dużą wagę do tego, by Unia Europejska podejmowała działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej, choć w nieco mniejszym stopniu niż rządy krajowe oraz władze regionalne i lokalne. Ogółem 88 % (+3 DD) respondentów uważa, że ważne jest, aby UE podjęła takie działania, natomiast 10 % (-2 p.p.) uważa je za nieistotne. Kolejne 2 % (-1 p.p.) respondentów wskazuje, że nie wie.

W 12 krajach co najmniej dziewięciu na dziesięciu respondentów uważa, że ważne jest, aby UE podjęła działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej, na przykład poprzez zachęcanie ludzi do izolowania swoich domów i budynków, instalowania pomp ciepła i korzystania z inteligentnych liczników. Na czele listy znajdują się Grecja (-2 p.p.), Chorwacja (+2 p.p.), Portugalia (-3 DD) i Cypr (-3 p.p.), przy czym wszystkie te państwa osiągnęły poziom 94 %. Koncentrując się na poziomie znaczenia, Cypr (76 %, -5 p.p.), Irlandia (70 %, +8 p.p.) i Malta (69 %, -14 p.p.) odnotowały najwyższy udział w kategorii „bardzo ważne”.

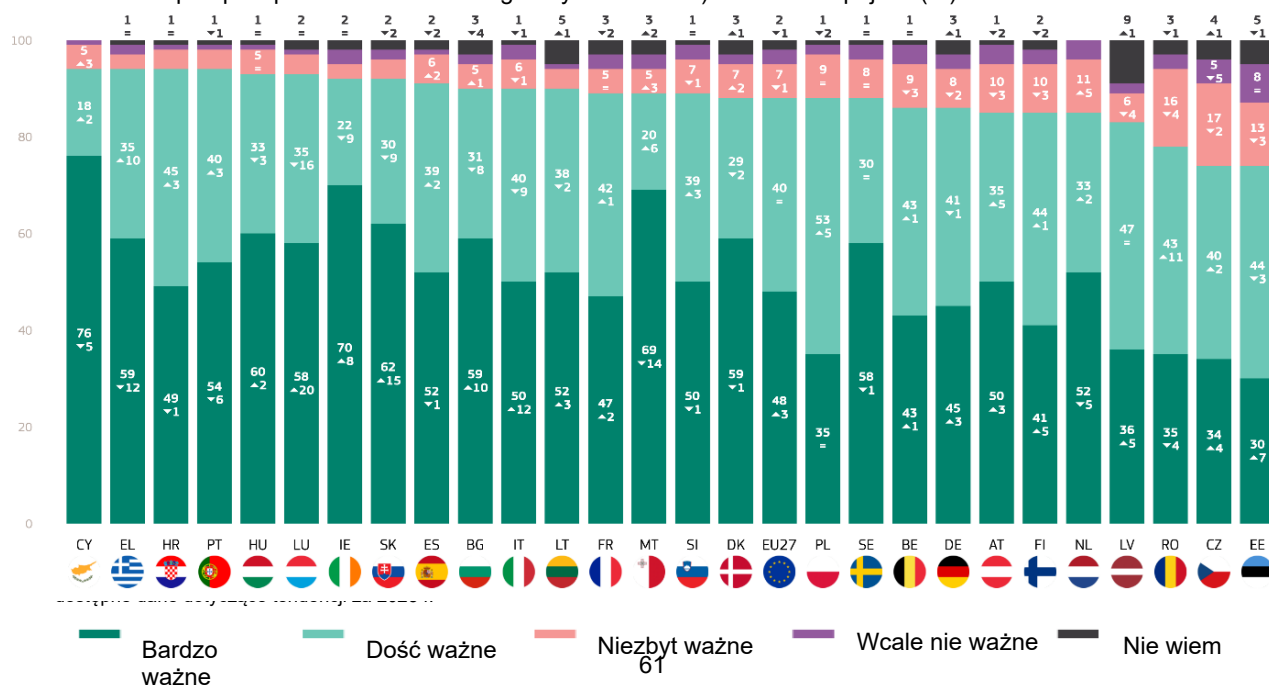
Kraje o najwyższym udziale w ogólnej kategorii „nieistotne” to Czechy (22%, -7 p.p.), Estonia (21%, -3 p.p.) i Rumunia (19%, -6 p.p.). Jednak w tych krajach większość respondentów uważa, że UE nie jest „bardzo ważna”, podczas gdy tylko niewielka część uważa, że „w ogóle nie jest ważna” (Czechy: 17 % w porównaniu z 5 %, Estonia: 13 % w porównaniu z 8 %, Rumunia: 16% vs. 3%).

Jeżeli chodzi o większe zmiany w czasie, Austria (85 %, +8 p.p.) i Rumunia (78 %, +7 p.p.) odnotowały najwyższy od 2023 r. wzrost odsetka respondentów, którzy uważają, że ważne jest, aby UE podjęła działania w celu poprawy efektywności energetycznej. Ogólnie rzecz biorąc, więcej

respondentów w 18 państwach uważa, że podjęcie takich działań jest ważne dla UE w porównaniu z 2023 r.

W niniejszej sekcji ogólnie podkreślono, że większość Europejczyków postrzega swoje państwa krajowe, UE oraz władze regionalne i lokalne jako ważne podmioty w podejmowaniu działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej. Warto zauważyć, że zarówno rządy krajowe, jak i UE odnotowały wzrost postrzeganego znaczenia w porównaniu z 2023 r.

Pyt. 9.3: Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu poprawy efektywności energetycznej, na przykład poprzez zachęcanie ludzi do ocieplania swoich domów i budynków poprzez instalowanie pomp ciepła i stosowanie inteligentnych liczników?- Unia Europejska (%)

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

Pyt. 9.2: Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu poprawy efektywności energetycznej, na przykład poprzez zachęcanie ludzi do ocieplania swoich domów i budynków, instalowania pomp ciepła i korzystania z inteligentnych liczników? Rząd (narodowość) (%)

	Bardzo ważne		Dość ważne		Niezbyst ważne		Wcale nie ważne		Nie wiem		Ogółem „ważne”		Ogółem „Nieistotne”	
	luty/ marzec 2025 r.	Zróżnico wane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróżnico wane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróżnico wane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróżnico wane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróżnico wane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróżnico wane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróżnico wane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.
UE-27	48	4	42	0	6	-2	2	-1	2	-1	90	4	8	-3
BE	45	4	44	-1	7	-4	3	1	1	0	89	3	10	-3
BG	61	14	30	-11	5	1	2	0	2	4	91	3	7	1
CZ	34	5	41	2	16	-4	5	-4	4	1	75	7	21	-8
DK	63	6	29	-6	4	-2	1	0	3	2	92	0	5	-2
DE	44	4	44	0	7	-3	3	-1	2	0	88	4	10	-4
EE	28	7	48	1	16	-2	5	-3	3	3	76	8	21	-5
IE	66	4	26	-6	3	-1	3	3	2	0	92	-2	6	2
EL	57	-12	36	9	5	2	1	1	1	0	93	-3	6	3
ES	50	-2	42	3	5	1	1	-1	2	-1	92	1	6	0
FR	51	7	42	-2	3	-2	2	-1	2	2	93	5	5	-3
HR	46	4	47	6	5	-2	1	0	1	0	93	2	6	-2
IT	50	13	42	-7	5	4	2	-1	1	-1	92	6	7	5
CY	76	-3	19	1	4	2	1	0	0	0	95	-2	5	2
LV	36	6	46	0	7	5	3	-2	8	1	82	6	10	-7
LT	51	3	38	-3	6	0	1	-1	4	1	89	0	7	-1
LU	56	19	37	-16	4	-3	1	0	2	0	93	3	5	-3
HU	59	4	33	-6	6	2	1	0	1	0	92	-2	7	2
MT	73	-8	17	2	8	6	2	1	0	-1	90	-6	10	7
NL	59	-4	33	5	5	0	3	1	0	2	92	1	8	1
AT	50	6	35	0	10	-2	4	-3	1	-1	85	6	14	-5
PL	33	0	55	4	9	1	2	-2	1	3	88	4	11	-1
PT	51	-8	42	4	5	5	1	0	1	-1	93	-4	6	5
RO	37	1	42	2	16	-2	3	-1	2	0	79	3	19	-3
SI	49	-1	40	4	7	-2	3	-1	1	0	89	3	10	-3
SK	62	18	32	-9	4	-2	1	-4	1	3	94	9	5	-6
FI	40	5	46	3	9	-6	3	-1	2	-1	86	8	12	-7
SE	62	2	30	1	6	-2	1	-1	1	0	92	3	7	-3

Pyt. 9.3: Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu poprawy efektywności energetycznej, na przykład poprzez zachęcanie ludzi do ocieplania swoich domów i budynków, instalowania pomp ciepła i korzystania z inteligentnych liczników)? Unia Europejska (%)

	Bardzo ważne		Dość ważne		Niezbýt ważne		Wcale nie ważne		Nie wiem		Ogółem „ważne”		Ogółem „Nieistotne”	
	luty/ marzec 2025 r.	Zróźnico wane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróźnico wane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróźnico wane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróźnico wane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróźnico wane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróźnico wane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróźnico wane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.
UE-27	48	3	40	0	7	-1	3	-1	2	-1	88	3	10	-2
BE	43	1	43	1	9	-3	4	1	1	0	86	2	13	-2
BG	59	10	31	-8	5	1	2	1	3	-4	90	3	10	-2
CZ	34	4	40	2	17	-2	5	-5	4	1	74	2	13	-2
DK	59	-1	29	-2	7	2	2	0	3	1	88	2	7	2
DE	45	3	41	-1	8	-2	3	-1	3	1	86	6	22	-7
EE	30	7	44	-3	13	-3	8	0	5	-1	74	-3	9	2
IE	70	8	22	-9	3	-2	3	3	2	0	92	2	11	-3
EL	59	-12	35	10	3	0	2	2	1	0	94	4	21	-3
ES	52	-1	39	2	6	2	1	-1	2	-2	91	-1	6	1
FR	47	2	42	1	5	0	3	-1	3	-2	89	-2	5	2
HR	49	-1	45	3	4	-2	1	0	1	0	94	1	7	1
IT	50	12	40	-9	6	-1	3	-1	1	-1	90	3	8	-1
CY	76	-5	18	2	5	3	1	0	0	0	94	2	5	-2
LV	36	5	47	0	6	-4	2	-2	9	1	83	3	9	-2
LT	52	3	38	-2	4	-1	1	-1	5	1	90	-3	6	3
LU	58	20	35	-16	4	-3	1	-1	2	0	93	5	8	-6
HU	60	2	33	-3	5	0	1	1	1	0	93	1	5	-2
MT	69	-14	20	6	5	3	3	3	3	2	89	4	5	-4
NL	52	-5	33	2	11	5	4	0	0	-2	85	-1	6	1
AT	50	3	35	5	10	-3	4	-3	1	-2	85	-8	8	6
PL	35	0	53	5	9	0	2	-3	1	-2	88	-3	15	5
PT	54	-6	40	3	4	4	1	0	1	-1	94	8	14	-6
RO	35	-4	43	11	16	-4	3	-2	3	-1	78	5	11	-3
SI	50	-1	39	3	7	-1	3	-1	1	0	89	-3	5	4
SK	62	15	30	-9	4	-2	2	-2	2	-2	92	7	19	-6
FI	41	5	44	1	10	-3	3	-1	2	-2	85	2	10	-2
SE	58	-1	30	0	8	0	3	1	1	0	88	6	6	-4

Analiza społeczno-demograficzna⁴⁴ dotycząca władz regionalnych i lokalnych zaowocowała następującymi spostrzeżeniami:

- Kobiety (90%) nieco częściej niż mężczyźni (88%) uważają, że ważne jest, aby władze zachęcały do działań na rzecz efektywności energetycznej.
- Grupa 15-24 wyraża najwyższe znaczenie (92%), podczas gdy osoby w wieku 55+ wyrażają najmniej (88%). Inne grupy wiekowe, w tym 25–39 lat (90 %) i 40–54 lata (89 %), również przywiązują dużą wagę do efektywności energetycznej.
- Respondenci, którzy nadal studiują, wykazują najsilniejsze poparcie dla działań na rzecz efektywności energetycznej (92%), a następnie ci, którzy pozostali w edukacji do 20 roku życia lub starszych (90%). Respondenci z wykształceniem kończącym się w wieku 15 lat lub młodszym zgłaszają nieco mniejsze znaczenie (87%).
- Menedżerowie, inni pracownicy umysłowi i studenci (wszyscy 91%) wykazują najwyższą zgodę. Osoby samozatrudnione (88%), pracownicy fizyczni (89%), domownicy (86%) i emeryci (88%) wykazują silne poparcie, ale nieco mniejsze zaangażowanie.
- Osoby mieszkające w dużych miastach (93%) wykazują najwyższe poparcie dla działań na rzecz efektywności energetycznej, a następnie w małych lub średnich miastach (90%) i na obszarach wiejskich (86%).
- Ludzie, którzy postrzegają zmianę klimatu jako niepoważny problem (65%) przywiązują mniejszą wagę do działań na rzecz efektywności energetycznej w porównaniu z tymi, którzy postrzegają zmianę klimatu jako poważny problem (94%).
- Ci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, wykazują najwyższe znaczenie (93%), podczas gdy ci, którzy się nie zgadzają, zgłaszają mniejsze znaczenie (70%).
- Osoby narażone na zagrożenia środowiskowe i klimatyczne wykazują wysoki poziom wsparcia dla działań w zakresie efektywności energetycznej (94 %), natomiast osoby nienarażone zgłaszają nieco mniejsze znaczenie (86 %).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu, rzadziej postrzegają efektywność energetyczną jako ważną (89%), w porównaniu z tymi, którzy się z nią nie zgadzają (90%).

Pytanie 9.1 Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu poprawy efektywności energetycznej, na przykład poprzez zachęcanie ludzi do ocieplania swoich domów i budynków, instalowania pomp ciepła i korzystania z inteligentnych liczników?

	Ogółem „ważne”	Ogółem „Nieistotne”	Nie wiem
UE-27	89	9	2
Płeć			
Człowiek	88	11	1
Kobieta	90	8	2
Wiek			
15-24	92	7	1
25-39	90	9	1
40-54	89	10	1
55+	88	9	3
Edukacja (koniec)			
-15	87	10	3
16-19	89	9	2
20+	90	9	1
Wciąż studiuje	92	6	2
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	88	11	1
Kierownicy	91	8	1
Inne białe kołnierze.	91	7	2
Pracownicy fizyczni	89	10	1
Osoby zajmujące się domem	86	12	2
Bezrobotni	86	11	3
Emerytowany	88	9	3
Studenci	91	7	2
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	86	12	2
Małe lub średnie miasto	90	8	2
Duże miasto	93	6	1
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	94	5	1
Nie jest to poważny problem	65	32	3
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	93	6	1
Nie zgadzam się	70	27	3
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	94	5	1
Nienasłwielone	86	12	2
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	90	9	1
Nie zgadzam się	89	10	1

44 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

Analiza społeczno-demograficzna⁴⁵ dotycząca rządu krajowego zaowocowała następującymi spostrzeżeniami:

- Kobiety (90%) są nieco bardziej skłonne niż mężczyźni (89%) do uznania działań rządu krajowego w zakresie efektywności energetycznej za ważne.
- Grupa wiekowa 15-24 lata wykazuje najwyższe poparcie (93%) dla zaangażowania rządu krajowego w efektywność energetyczną, a następnie osoby w wieku 25-39 lat (91%). Starsze grupy, takie jak 40-54 (89%) i 55+ (88%), zgłaszają nieco niższy poziom wsparcia.
- Respondenci, którzy pozostali w edukacji do 20 roku życia lub starszych (91%) i ci, którzy nadal studiują (95%), wykazują najwyższe poparcie, podczas gdy ci, którzy ukończyli edukację w wieku 15 lat lub mniej, wykazują niższe poparcie (87%).
- Studenci (94%) wyrażają najwyższe znaczenie, a następnie menedżerowie i inni pracownicy umysłowi (91%). Bezrobotni (87%) i osoby zajmujące się domem (86%) zgłaszają nieco niższe wsparcie,
- Ludzie w dużych miastach (92%) najczęściej uważają, że ważne jest, aby rząd krajowy działał na rzecz efektywności energetycznej, a następnie w małych lub średnich miastach (91%) i na obszarach wiejskich (86%).
- Ci, którzy postrzegają zmianę klimatu jako niepoważny problem, wykazują mniejsze poparcie dla działań rządu w zakresie efektywności energetycznej (63%), podczas gdy ci, którzy uważają zmianę klimatu za poważny, wykazują znacznie większe znaczenie (94%).
- Ci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, częściej postrzegają efektywność energetyczną jako ważną (94%) niż ci, którzy się z nią nie zgadzają (68%).
- Osoby narażone na ryzyko środowiskowe i klimatyczne zgłaszają większe znaczenie dla działań rządowych (93 %) w porównaniu z osobami nienarażonymi (87 %).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu, wykazują takie samo poparcie dla działań na rzecz efektywności energetycznej w porównaniu z tymi, którzy się nie zgadzają (wszystkie 90%).

QD9.2 Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu poprawy efektywności energetycznej, na przykład poprzez zachęcanie ludzi do izolowania swoich domów i budynków, instalowania pomp ciepła i korzystania z inteligentnych liczników)?

	Ogółem „ważne”	Ogółem „Nieistotne”	Nie wiem
UE-27	90	8	2
Płeć			
Człowiek	89	10	1
Kobieta	90	8	2
Wiek			
15-24	93	6	1
25-39	91	8	1
40-54	89	10	1
55+	88	10	2
Edukacja (koniec)			
-15	87	10	3
16-19	89	9	2
20+	91	8	1
Wciąż studiuje	95	4	1
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	88	11	1
Kierownicy	91	8	1
Inne białe kołnierze.	91	8	1
Pracownicy fizyczni	89	10	1
Osoby zajmujące się domem	86	12	2
Bezrobotni	87	9	4
Emerytowany	89	8	3
Studenci	94	5	1
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	86	11	3
Małe lub średnie miasto	91	8	1
Duże miasto	92	7	1
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	94	5	1
Nie jest to poważny problem	63	34	3
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	94	5	1
Nie zgadzam się	68	29	3
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	93	6	1
Nienaświetlone	87	11	2
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	90	9	1
Nie zgadzam się	90	9	1

45 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

Analiza społeczno-demograficzna⁴⁶ dotycząca Unii Europejskiej zaowocowała następującymi spostrzeżeniami:

- Kobiety (89 proc.) nieco częściej niż mężczyźni (87 proc.) uważają, że dla Unii Europejskiej ważne jest zachęcanie do efektywności energetycznej.
- Osoby młodsze, zwłaszcza w wieku 15–24 lat (91 %), wykazują najwyższe poparcie dla działań Unii Europejskiej na rzecz efektywności energetycznej. Wsparcie nieznacznie spada wraz z wiekiem, przy czym 89% osób w wieku 25–39 lat i 88% osób w wieku 40–54 lat. Starsze grupy (55+) wykazują najmniejsze poparcie na poziomie 87%.
- Respondenci, którzy pozostali w edukacji do 20 roku życia lub starszych (89%) i ci, którzy nadal studiują (92%), zgłaszają największe znaczenie, podczas gdy osoby z wykształceniem 15 lat lub mniej wykazują nieco niższe poparcie (85%).
- Studenci (92%) wyrażają najwyższe znaczenie, a następnie menedżerowie i inni pracownicy umysłowi (odpowiednio 89% i 90%). Pracownicy fizyczni (88%) samozatrudnieni i emeryci (po 87%) również wykazują poparcie, podczas gdy osoby zajmujące się domem (85%) i bezrobotni (84%) zgłaszają niższe wsparcie.
- Mieszkańcy dużych miast (91%) oraz małych i średnich miast (89%) najczęściej uważają, że dla Unii Europejskiej ważne jest zachęcanie do efektywności energetycznej, podczas gdy mieszkańcy wsi (84%) wyrażają nieco mniejsze poparcie.
- Ci, którzy postrzegają zmianę klimatu jako niepoważny problem, wykazują znacznie mniejsze poparcie dla działań Unii Europejskiej na rzecz efektywności energetycznej (59%) w porównaniu z tymi, którzy uważają ją za poważny problem (93%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, wyrażają większe znaczenie (93%) dla zaangażowania Unii Europejskiej w efektywność energetyczną, natomiast ci, którzy się nie zgadzają, zgłaszają mniejsze poparcie (63%).
- Respondenci narażeni na ryzyko środowiskowe wykazują większe znaczenie (93%) dla środków efektywności energetycznej w porównaniu z tymi, którzy nie są narażeni (85%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu, wykazują podobne poczucie pilności (88%) w porównaniu z tymi, którzy się nie zgadzają (89%).

QD9.3 Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu poprawy efektywności energetycznej, na przykład poprzez zachęcanie ludzi do izolowania swoich domów i budynków, instalowania pomp ciepła i korzystania z inteligentnych liczników)?

	Ogółem „ważne”	Ogółem „Nieistotne”	Nie wiem
UE-27	88	10	2
Płeć			
Człowiek	87	12	1
Kobieta	89	9	2
Wiek			
15-24	91	8	1
25-39	89	10	1
40-54	88	11	1
55+	87	10	3
Edukacja (koniec)			
-15	85	11	4
16-19	88	10	2
20+	89	10	1
Wciąż studiuje	92	7	1
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	87	12	1
Kierownicy	89	10	1
Inne białe kolnierze.	90	9	1
Pracownicy fizyczni	88	10	2
Osoby zajmujące się domem	85	13	2
Bezrobotni	84	13	3
Emerytowany	87	10	3
Studenci	92	7	1
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	84	14	2
Małe lub średnie miasto	89	9	2
Duże miasto	91	8	1
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	93	6	1
Nie jest to poważny problem	59	37	4
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	93	6	1
Nie zgadzam się	63	33	4
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	93	6	1
Nienasłonek	85	13	2
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	89	10	1
Nie zgadzam się	88	10	2

46 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

2. Znaczenie działań na rzecz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych

Większość Europejczyków uważa, że rządy krajowe, UE i władze lokalne mają kluczowe znaczenie dla promowania energii ze źródeł odnawialnych.

Po zapytaniu o efektywność energetyczną respondenci zostali poproszeni o ocenę, jak ważne jest, aby ich rząd krajowy, UE lub władze regionalne i lokalne podejmowały działania w celu zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, takich jak energia wiatrowa i słoneczna, przy użyciu czteropunktowej skali: „bardzo ważne”, „dość ważne”, „niezbyt ważne” i „w ogóle nieistotne”.⁴⁷

Większość Europejczyków uważa, że ważne jest (łącznie odpowiedzi „bardzo ważne” i „dość ważne”), aby ich rządy krajowe podjęły działania na rzecz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych (89 %, +2 punkty procentowe od 2023 r.),⁴⁸ a opinię tę podzieliła większość respondentów we wszystkich państwach członkowskich UE. Mniej niż jeden na dziesięciu respondentów (9 %, -1 p.p.) uważa, że nie jest to ważne, a 2 % odpowiada, że nie wie (-1 p.p.). W 14 państwach co najmniej dziewięciu na dziesięciu respondentów przywiązuje wagę do podejmowania przez rządy krajowe działań na rzecz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, przy czym najwyższy odsetek odnotowano na Maltcie (94%, -4 p.p.), w Danii (94%, +1 p.p.), Hiszpanii (94%, +3 p.p.), Chorwacji (94%, +3 p.p.), na Cyprze (94%, -3 p.p.), na Węgrzech (94%, bez zmian) i w Portugalii (94%, -4 p.p.). Analizując jedynie udział krajów, w których respondenci uważają, że „bardzo ważne” jest, aby ich rząd krajowy podjął działania w celu zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, największy udział mają Szwecja (75 %, +5 p.p.), Malta (74 %, -9 p.p.), Dania (73 %, +8 p.p.) i Cypr (73 %, -5 p.p.).

Natomiast ponad jedna trzecia respondentów w Estonii (35%, +10 p.p.) i jedna piąta respondentów w Czechach (22%, -3 p.p.) i Rumunii (21%, bez zmian) uważa, że nie jest to istotne (ogółem odpowiedzi „niezbyt ważne” i „nie dotyczy”)

wszystkie ważne”), aby ich rząd krajowy podjął działania w celu zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych. Warto jednak zauważyć, że w tych krajach respondenci wybierają przede wszystkim odpowiedź „niezbyt ważna” (Estonia: 20 %, +4 p.p.; Rumunia: 18 %, +1 p.p.; Czechy: 17 %, +3 p.p.), podczas gdy mniej wybiera opcję „wcale nieistotne” (Estonia: 15 %, +6 p.p.; Czechy: 5 %, -6 p.p.; Rumunia: 3%, bez zmian).

Jeśli chodzi o godne uwagi zmiany w latach 2023–2025, znaczenie przypisywane rządowi krajowemu zwiększającym energię ze źródeł odnawialnych spadło o 11 punktów procentowych na Maltcie (87 %) i o dziesięć punktów procentowych w Estonii (62 %). W 13 państwach więcej respondentów uważa jednak, że ważne jest, aby ich rządy krajowe podejmowały takie działania niż w 2023 r.

Europejczycy przywiązują również dużą wagę do tego, by Unia Europejska podejmowała działania na rzecz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych. 88% (+ 1 punkt procentowy) respondentów uważa, że ważne jest, aby UE podjęła działania w tym obszarze, natomiast 10% (bez zmian) nie uważa tego za ważne. 2% (-1 p.p.) respondentów wskazuje, że nie wie.

We wszystkich państwach członkowskich UE co najmniej połowa respondentów uważa, że ważne jest, aby UE podjęła działania na rzecz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, takich jak energia wiatrowa i słoneczna. Ponadto w 12 krajach co najmniej dziewięciu na dziesięciu respondentów uważa takie działania UE za ważne. Na czele listy stoi Luksemburg (95 %, +4 p.p.); Portugalia (94 %, +3 p.p.) i Cypr (94 %, -3 p.p.). Biorąc pod uwagę intensywność opinii, Cypr (75 %, +6 p.p.), Szwecja (75 %, -1 p.p.) i Dania (73 %, +5 p.p.) odnotowują najwyższy odsetek respondentów, którzy twierdzą, że podjęcie przez UE działań w tej dziedzinie jest „bardzo ważne”.

Krajami o najwyższym odsetku respondentów, którzy uważają działania UE w zakresie energii ze źródeł odnawialnych za „nieistotne”, są Estonia (31 %, +9 p.p.), Czechy (23 %, -1 p.p.) i Rumunia (22 %, -2 p.p.). Jeśli chodzi o to, jak jest to postrzegane, większość respondentów w tych krajach twierdzi, że „nie jest bardzo ważne”, aby UE podejmowała działania na rzecz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, podczas gdy stosunkowo niewielu uważa, że „w ogóle nie jest to ważne” (Czechy: 17 % w porównaniu z 6 %, Estonia: 18 % w porównaniu z 13 %, Rumunia: 18% vs 4%). Warto jednak zauważyć, że w Estonii różnica między tymi dwiema kategoriami jest stosunkowo niewielka. Ponad jeden na dziesięciu respondentów stwierdził, że „wcale nie jest istotne”, aby UE podejmowała działania na rzecz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych.

Na Łotwie (11 %, +2 p.p.) i w Estonii (7 %, +1 p.p.) odsetek respondentów, którzy twierdzą, że nie wiedzą, jak ważne jest, aby UE podejmowała działania na rzecz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, jest najwyższy wśród wszystkich państw członkowskich UE.

Jeżeli chodzi o większe zmiany w czasie, Malta odnotowała spadek o 11 punktów procentowych odsetka respondentów, którzy uważają, że ważne jest, aby UE podjęła działania na rzecz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, natomiast odsetek respondentów, którzy uważają takie działania za nieistotne, wzrósł (10 %, +8 p.p.). Estonia odnotowała również znaczny spadek postrzeganego znaczenia działań UE w tej dziedzinie (62 %, -10 p.p.). Jednocześnie odsetek respondentów w Estonii, którzy twierdzą, że nie jest ważne, aby UE podejmowała działania na rzecz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, wzrósł w porównaniu z 2023 r. (31 %, +9 p.p.).

47 QD8. Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, takich jak energia wiatrowa i słoneczna? Rząd krajowy, UE, władze regionalne lub lokalne.

48 Należy zauważyć, że respondenci mogli wskazać jedną z następujących opcji odpowiedzi: „bardzo ważne”, „dość ważne”, „niezbyt ważne” i „w ogóle nieistotne”.

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

Jeśli chodzi o władze regionalne i lokalne, 88 % Europejczyków uważa, że ważne jest, aby organy te podejmowały działania na rzecz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych. Jeden na dziesięciu respondentów uważa, że takie działanie nie jest istotne (10 %), a 2 % twierdzi, że nie wie.

We wszystkich państwach członkowskich UE większość respondentów uważa, że ważne jest, aby władze regionalne i lokalne podejmowały działania na rzecz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych.

Istnieją jednak duże różnice między krajami. Hiszpania, Chorwacja, Węgry i Portugalia (po 94 %) zgłaszają najwyższy odsetek respondentów, którzy przywiązują wagę do takich działań władz regionalnych i lokalnych, natomiast Estonia ma zdecydowanie najniższy odsetek – 56 %.

Patrząc na poziom postrzeganego znaczenia, warto zauważyć, że na Maltcie (69 %), Cyprze (65 %) i w Irlandii (63 %) wielu respondentów twierdzi, że „bardzo ważne” jest, aby władze regionalne i lokalne podjęły działania, stawiając je ponad 20 punktów procentowych powyżej średniej UE wynoszącej 42 % w tej kategorii.

Kraje o najwyższym odsetku respondentów, którzy uważają działania władz regionalnych i lokalnych za „nieistotne” dla zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, to Estonia (38 %), Czechy (24 %) i Rumunia (21 %). W Estonii 15 % respondentów twierdzi, że działania władz lokalnych i regionalnych w tej dziedzinie „w ogóle nie są istotne”.

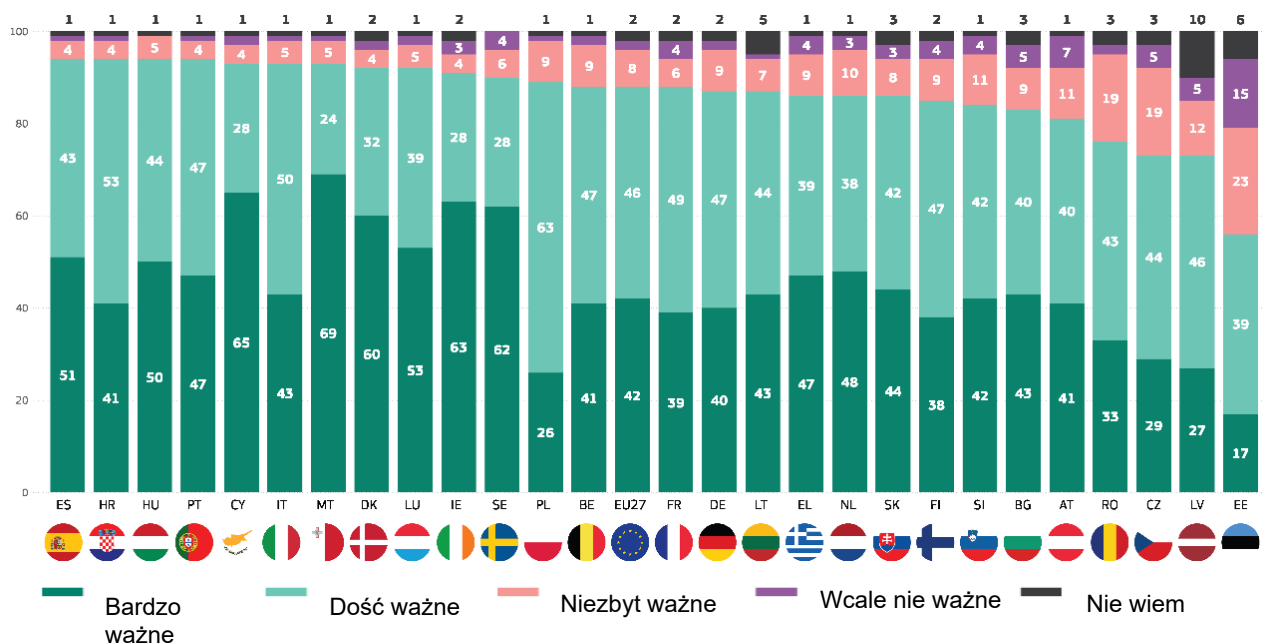
Ogólnie rzecz biorąc, ta sekcja pokazuje, że większość Europejczyków uważa, że ważne jest, aby rządy krajowe, Unia Europejska oraz władze regionalne i lokalne podejmowały działania na rzecz promowania energii ze źródeł odnawialnych. Istnieją jednak różnice regionalne – na przykład w Estonii, Czechach i Rumunii odsetek respondentów, którzy nie uważają takich działań za istotne dla tych organów, jest wyższy.

QD8.2. Jak ważne jest Państwa zdaniem, abym śledził działania władz mające na celu zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych, takich jak energia wiatrowa i słoneczna? : Rząd (narodowość) (%)

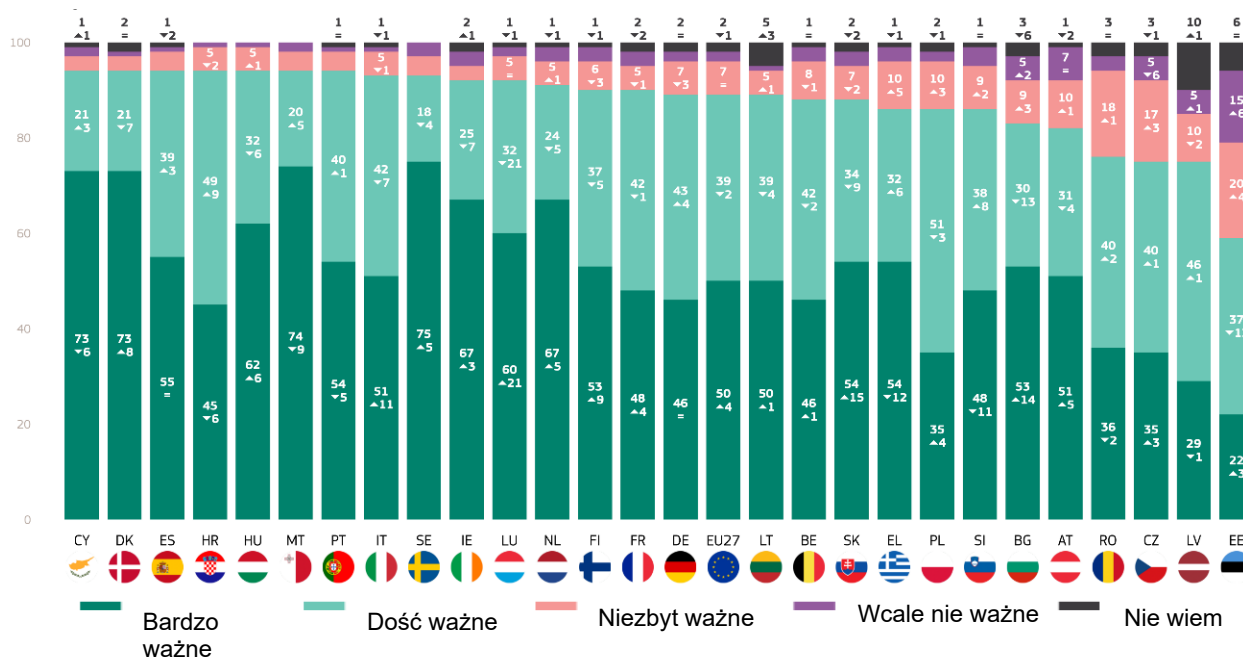
	Bardzo ważne		Dość ważne		Niezbyt ważne		Wcale nie ważne		Nie wiem		Ogółem „ważne”		Ogółem „Nieistotne”	
	luty/ marzec 2025 r.	Zróznicowane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróznicowane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróznicowane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróznicowane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróznicowane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróznicowane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróznicowane luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.
UE-27	50	4	39	-2	7	0	2	-1	2	-1	89	2	9	-1
BE	46	1	42	-2	8	-1	3	2	1	0	88	-1	11	1
BG	53	14	30	-13	9	3	5	2	3	-6	83	1	14	5
CZ	35	3	40	1	17	3	5	-6	3	-1	75	4	22	-3
DK	73	8	21	-7	3	-1	1	0	2	0	94	1	4	-1
DE	46	0	43	4	7	-3	2	-1	2	0	89	4	9	-4
EE	22	3	37	-13	20	4	15	6	6	0	59	-10	35	10
IE	67	3	25	-7	3	0	3	3	2	1	92	-4	6	3
EL	54	-12	32	6	10	5	3	2	1	-1	86	-6	13	7
ES	55	0	39	3	4	0	1	-1	1	-2	94	3	5	-1
FR	48	4	42	-1	5	-1	3	0	2	-2	90	3	8	-1
HR	45	-6	49	9	5	-2	1	0	0	-1	94	3	6	-2
IT	51	11	42	-7	5	-1	1	-2	1	-1	93	4	6	-3
CY	73	-6	21	3	3	1	2	1	1	1	94	-3	5	2
LV	29	-1	46	1	10	-2	5	1	10	1	75	0	15	-1
LT	50	1	39	-4	5	1	1	-1	5	3	89	-3	6	0
LU	60	21	32	-21	5	0	2	1	1	-1	92	0	7	1
HU	62	6	32	-6	5	1	1	0	0	-1	94	0	6	1
MT	74	-9	20	5	4	3	2	2	0	-1	94	-4	6	5
NL	67	5	24	-5	5	1	3	0	1	-1	91	0	8	1
AT	51	5	31	-4	10	1	7	0	1	-2	82	1	17	1
PL	35	4	51	-3	10	3	2	-3	2	-1	86	1	12	0
PT	54	-5	40	1	4	4	1	0	1	0	94	-4	5	4
RO	36	-2	40	2	18	1	3	-1	3	0	76	0	21	0
SI	48	-11	38	8	9	2	4	1	1	0	86	-3	13	3
SK	54	15	34	-9	7	-2	3	-2	2	-2	88	6	10	-4
FI	53	9	37	-5	6	-3	3	0	1	-1	90	4	9	-3
SE	75	5	18	-4	4	0	3	0	0	-1	93	1	7	0

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

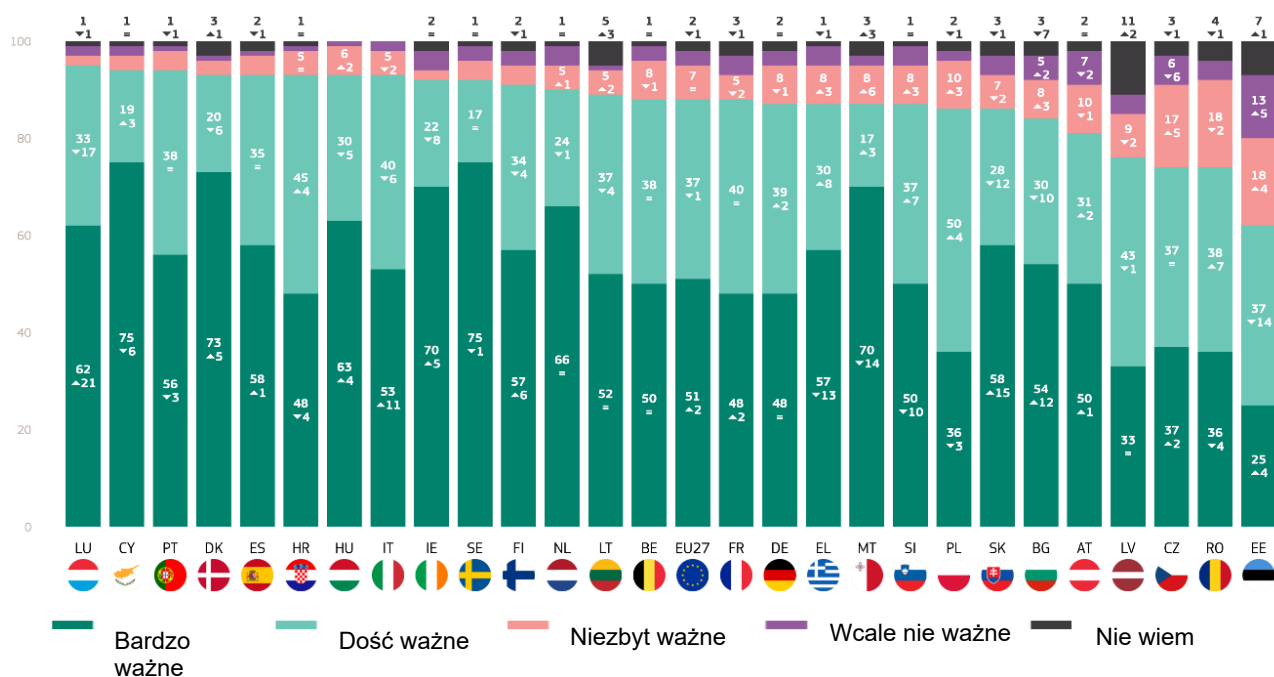
QD8.1. Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, takich jak energia wiatrowa i słoneczna? Władze regionalne i lokalne (%)

Pyt. 8.2: Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, takich jak energia wiatrowa i słoneczna? Rząd (narodowość) (%)

Pyt. 8.3: Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, takich jak energia wiatrowa i słoneczna? Unia Europejska (%)

Wreszcie, wyniki zostały zbadane przez pryzmat czynników społeczno-demograficznych⁴⁹ i innych czynników związanych z klimatem:

- Kobiety (89 %) nieco częściej niż mężczyźni (87 %) uważają, że dla władz lokalnych i regionalnych ważne jest podjęcie działań na rzecz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych.
- Młodsze osoby, zwłaszcza w wieku 15–24 lat (90 %), wykazują najwyższe poparcie dla inicjatyw w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, przy czym wsparcie nieznacznie maleje wraz z wiekiem: 89% wśród osób w wieku 25-39 lat, 88% wśród osób w wieku 40-54 lat i 87% wśród osób w wieku 55+.
- Poziomy szkolnictwa wyższego korelują ze zwiększonym wsparciem dla energii ze źródeł odnawialnych, przy czym 92 % respondentów nadal studiuje, a 89 % osób, które zakończyły naukę w wieku powyżej 20 lat, zgłasza, że ważne jest, aby władze regionalne i lokalne zachęcały do korzystania z energii ze źródeł odnawialnych. Osoby, które zakończyły edukację w wieku 15 lat lub mniej, wykazują nieco niższe poparcie (86%).
- Studenci (92%) wyrażają największe znaczenie dla działań władz regionalnych i lokalnych w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, a następnie inni pracownicy umysłowi (90%), kierownicy i pracownicy fizyczni (po 89%). Osoby samozatrudnione i osoby na emeryturze (po 87 %) również wykazują silne poparcie, natomiast osoby mieszkające w domu (85 %) i osoby bezrobotne (82 %) wykazują stosunkowo niższe wsparcie.
- Mieszkańcy dużych miast (90 %) i małych lub średnich miast (89 %) najczęściej uważają, że władze regionalne i lokalne powinny zachęcać do korzystania z energii ze źródeł odnawialnych, natomiast mieszkańcy obszarów wiejskich (85 %) wyrażają nieco mniejsze poparcie.
- Ci, którzy uważają, że zmiana klimatu nie jest poważnym problemem (59 %), zgłaszają znacznie mniejsze poparcie dla działań władz lokalnych i regionalnych w zakresie energii ze źródeł odnawialnych w porównaniu z tymi, którzy uważają to za poważny problem (93 %).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka (93 %), wykazują znacznie większe poparcie dla inicjatyw władz regionalnych i lokalnych w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, natomiast ci, którzy się nie zgadzają, zgłaszają mniejsze poparcie dla takich działań ze strony tych podmiotów (62 %).
- Respondenci narażeni na zagrożenia środowiskowe wykazują większe poparcie (93 %) dla środków dotyczących energii ze źródeł odnawialnych ze strony władz regionalnych i lokalnych w porównaniu z tymi, którzy nie są narażeni (85 %).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że krajowe media dostarczają jasnych informacji na temat zmiany klimatu (88 %), wykazują mniejsze poczucie pilności działań władz regionalnych i lokalnych w zakresie energii ze źródeł odnawialnych w porównaniu z tymi, którzy się nie zgadzają (89 %).

49 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

Pytanie 8.1 Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, takich jak energia wiatrowa i słoneczna? Władze lokalne i regionalne (% – UE)

	Ogółem „ważne”	Ogółem „Nieistotne”	Nie wiem
UE-27	88	10	2
Płeć			
Człowiek	87	12	1
Kobieta	89	9	2
Wiek			
15-24	90	8	2
25-39	89	10	1
40-54	88	11	1
55+	87	11	2
Edukacja (koniec)			
-15	86	11	3
16-19	87	11	2
20+	89	10	1
Wciąż studiuje	92	7	1
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	87	12	1
Kierownicy	89	10	1
Inne białe kołnierze.	90	9	1
Pracownicy fizyczni	89	10	1
Osoby zajmujące się domem	85	13	2
Bezrobotni	82	15	3
Emerytowany	87	10	3
Studenci	92	7	1
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	85	13	2
Małe lub średnie miasto	89	9	2
Duże miasto	90	9	1
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	93	6	1
Nie jest to poważny problem	59	39	2
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	93	6	1
Nie zgadzam się	62	36	2
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	93	6	1
Nienaświetlone	85	13	2
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	89	10	1
Nie zgadzam się	88	11	1

Wreszcie, wyniki zostały zbadane przez pryzmat czynników społeczno-demograficznych⁵⁰ i innych czynników związanych z klimatem:

- Kobiety (90%) są nieco bardziej skłonne niż mężczyźni (88%) sądzić, że ważne jest, aby ich rząd podjął działania na rzecz zwiększenia energii odnawialnej, takiej jak energia wiatrowa i słoneczna.
- Osoby młodsze, zwłaszcza w wieku 15–24 lat (92%), wyrażają najwyższe poparcie dla działań rządu w zakresie energii ze źródeł odnawialnych. Wsparcie nieznacznie spada wraz z wiekiem, przy czym 90% osób w wieku 25–39 lat, 89% osób w wieku 40–54 lat i 88% osób w wieku 55+.
- Osoby z wyższym wykształceniem wykazują większe poparcie dla działań rządu w zakresie energii odnawialnej. Wśród tych, którzy pozostali w edukacji do 20 roku życia lub starszych, 91% uważa to za ważne, podczas gdy ci, którzy ukończyli edukację w wieku 15 lat lub poniżej, wykazują nieco niższe poparcie (87%).
- Studenci (94%) wyrażają najsilniejsze poparcie dla działań w zakresie energii odnawialnej podejmowanych przez rządy krajowe, a następnie menedżerów i innych pracowników umysłowych (po 91%). Wsparcie jest nieco niższe wśród pracowników fizycznych (88%), osób zajmujących się domem i osób bezrobotnych (w obu przypadkach 86%).
- Mieszkańcy dużych miast (91%) i małych lub średnich miast (90%) najprawdopodobniej uznają za ważne, aby ich rząd podjął działania w zakresie energii odnawialnej. Mieszkańcy obszarów wiejskich (85%) wykazują nieco mniejsze poparcie.
- Ci, którzy uważają, że zmiana klimatu nie jest poważnym problemem (60%), wykazują znacznie niższe poparcie (38%) dla działań rządu w zakresie energii odnawialnej w porównaniu z tymi, którzy uważają zmianę klimatu za poważny problem (94%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka (93 %), wyrażają większe poparcie dla środków dotyczących energii ze źródeł odnawialnych ze strony rządów krajowych w porównaniu z tymi, którzy się z tym nie zgadzają (64 %).
- Respondenci narażeni na ryzyko środowiskowe wykazują większe poparcie (93%) dla środków dotyczących energii ze źródeł odnawialnych ze strony rządów krajowych w porównaniu z tymi, którzy nie są narażeni (86%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu, wykazują nieco mniejsze poparcie (89%) dla działań rządów krajowych w zakresie energii ze źródeł odnawialnych niż ci, którzy się nie zgadzają (91%).

50 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

QD8.2 Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, takich jak energia wiatrowa i słoneczna? Rząd (krajowy) (% - UE)

	Ogółem „ważne”	Ogółem „Nieistotne”	Nie wiem
UE-27	89	9	2
Płeć			
Człowiek	88	11	1
Kobieta	90	8	2
Wiek			
15-24	92	6	2
25-39	90	9	1
40-54	89	10	1
55+	88	10	2
Edukacja (koniec)			
-15	87	10	3
16-19	88	11	1
20+	91	8	1
Wciąż studiuje	94	5	1
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	88	11	1
Kierownicy	91	8	1
Inne białe kołnierze.	91	8	1
Pracownicy fizyczni	88	11	1
Osoby zajmujące się domem	86	13	1
Bezrobotni	86	11	3
Emerytowany	88	10	2
Studenci	94	5	1
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	85	13	2
Małe lub średnie miasto	90	9	1
Duże miasto	91	8	1
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	94	5	1
Nie jest to poważny problem	60	38	2
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	93	6	1
Nie zgadzam się	64	34	2
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	93	6	1
Nienaświetlone	86	12	2
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	91	8	1
Nie zgadzam się	89	10	1

Wreszcie, wyniki zostały zbadane przez pryzmat czynników społeczno-demograficznych⁵¹ i innych czynników związanych z klimatem:

- Kobiety (90%) są nieco bardziej skłonne niż mężczyźni (86%) do uznania, że dla Unii Europejskiej ważne jest zachęcanie do korzystania z energii odnawialnej, takiej jak energia wiatrowa i słoneczna.
- Najmłodsi respondenci, zwłaszcza w wieku 15–24 lat (91 %), wykazują najwyższe poparcie dla działań Unii Europejskiej w zakresie energii ze źródeł odnawialnych. Wsparcie nieznacznie spada wraz z wiekiem, przy czym 89 % osób w wieku 25–39 lat, 88 % osób w wieku 40–54 lat i 87 % osób w wieku 55+.
- Respondenci, którzy pozostali w kształceniu do 20 roku życia lub starszych (89%) i ci, którzy nadal studiują (94%), wyrażają najwyższe znaczenie dla działań w zakresie energii odnawialnej, podczas gdy ci, którzy zakończyli edukację w wieku 15 lat lub mniej, zgłaszają nieco niższe poparcie (86%).
- Studenci (94%) zgłaszają największe znaczenie dla działań Unii Europejskiej w zakresie energii odnawialnej, a następnie menedżerowie, pracownicy fizyczni (po 88%) i inni pracownicy umysłowi (90%). Wsparcie jest nieco niższe wśród osób samozatrudnionych (86 %) i emerytów (87 %), natomiast osoby bezrobotne (85 %) i osoby zajmujące się domem (86 %) zgłaszają niższe wsparcie.
- Mieszkańcy dużych miast (91%) oraz małych i średnich miast (89%) najprawdopodobniej uważają, że dla Unii Europejskiej ważne jest zachęcanie do korzystania z energii ze źródeł odnawialnych. Mieszkańcy wsi (84%) wykazują nieco mniejsze poparcie.
- Ci, którzy uważają, że zmiana klimatu nie jest poważnym problemem (58 %), wykazują znacznie mniejsze poparcie dla działań UE w zakresie energii ze źródeł odnawialnych w porównaniu z tymi, którzy uważają zmianę klimatu za poważny problem (94 %).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka (93 %), wyrażają większe poparcie dla działań UE w zakresie energii ze źródeł odnawialnych w porównaniu z tymi, którzy się z tym nie zgadzają (61 %).
- Respondenci narażeni na zagrożenia środowiskowe wykazują większe poparcie (93 %) dla działań UE w zakresie energii ze źródeł odnawialnych w porównaniu z tymi, którzy nie są narażeni (86 %).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmiany klimatu, wykazują nieco mniejsze poparcie (88%) dla działań UE w zakresie energii ze źródeł odnawialnych niż ci, którzy się nie zgadzają (90%).

51 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

QD8.3 Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, takich jak energia wiatrowa i słoneczna? Unia Europejska (% – UE)

	Ogółem „ważne”	Ogółem „Nieistotne”	Nie wiem
UE-27	88	10	2
Płeć			
Człowiek	86	12	2
Kobieta	90	8	2
Wiek			
15-24	91	7	2
25-39	89	10	1
40-54	88	10	2
55+	87	10	3
Edukacja (koniec)			
-15	86	10	4
16-19	87	1	2
20+	89	10	1
Wciąż studiuje	94	5	1
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	86	13	1
Kierownicy	88	1	1
Inne białe kołnierze.	90	9	1
Pracownicy fizyczni	88	1	1
Osoby zajmujące się domem	86	12	2
Bezrobotni	85	12	3
Emerytowany	87	10	3
Studenci	94	5	1
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	84	13	3
Małe lub średnie miasto	89	9	2
Duże miasto	91	8	1
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	94	5	1
Nie jest to poważny problem	58	39	3
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	93	6	1
Nie zgadzam się	61	36	3
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	93	6	1
Nienaświetlone	86	12	2
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	90	9	1
Nie zgadzam się	88	4	1

3. Opinie w sprawie priorytetów dotyczących zmiany klimatu

Szerokie europejskie poparcie dla działań związanych ze zmianą klimatu, ale wyraźny sceptycyzm w niektórych krajach.

W tej sekcji przedstawione zostaną priorytety Europejczyków dotyczące różnych środków przeciwdziałania zmianie klimatu.

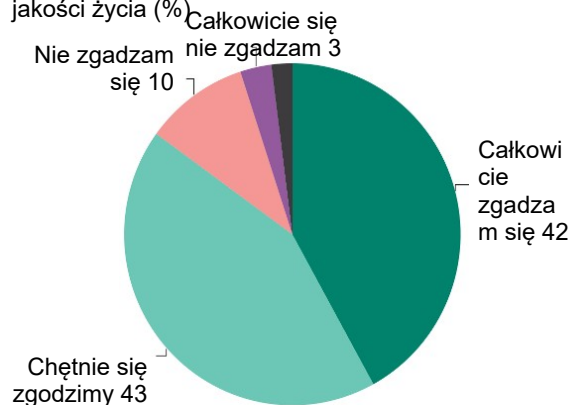
po pierwsze, respondentów zapytano, czy przeciwdziałanie zmianie klimatu powinno być priorytetem w celu poprawy zdrowia publicznego i jakości życia za pomocą czteropunktowej skali: „całkowicie się zgadzam”, „zamierzam się zgodzić”, „zamierzam się nie zgadzać” i „całkowicie się nie zgadzam”.⁵² W całej Unii Europejskiej 85 % respondentów zgadza się, że przeciwdziałanie zmianie klimatu powinno być priorytetem w celu poprawy zdrowia publicznego i jakości życia, w tym 43 % „chce się zgodzić”, a 42 % „całkowicie się zgadza”. Natomiast 13 % Europejczyków nie zgadza się (10 % „ma zamiar się nie zgodzić”, a 3 % „całkowicie się nie zgadza”), a 2 % twierdzi, że nie wie.

We wszystkich państwach członkowskich UE większość respondentów zgadza się z tym stwierdzeniem. W siedmiu krajach co najmniej dziewięciu na dziesięciu respondentów zgadza się z tym stwierdzeniem, przy czym Grecja (94%), Cypr i Węgry (po 92%) mają najwyższy wynik w tej kategorii. Z kolei Estonia (61 proc.) i Łotwa (69 proc.) uzyskały najniższy wynik, zgadzając się, że przeciwdziałanie zmianie klimatu powinno być priorytetem w celu poprawy zdrowia publicznego i jakości życia.

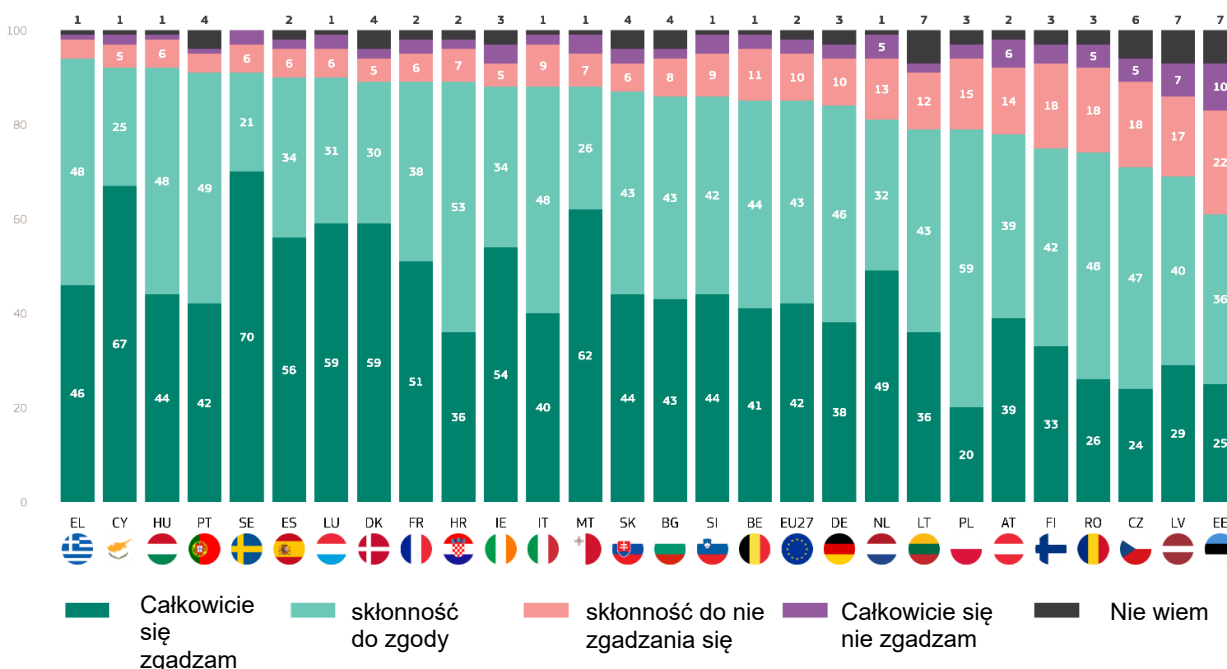
Z kolei prawie jedna trzecia respondentów w Estonii nie zgadza się z tym stwierdzeniem (32 %), co oznacza, że jest to kraj o najwyższym wskaźniku nieporozumień. Ponad jedna piąta respondentów w Finlandii (22%), Rumunii (23%), Czechach (23%) i na Łotwie (24%) również nie zgadza się, że przeciwdziałanie zmianie

klimatu powinno być priorytetem w celu poprawy zdrowia publicznego i jakości życia. Na Litwie i w Estonii 7% respondentów zgłasza, że nie wie.

PD4.1: W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z następujących po sobie stwierdzeń? Przeciwdziałanie zmianie klimatu powinno być priorytetem w celu poprawy zdrowia publicznego i jakości życia (%)

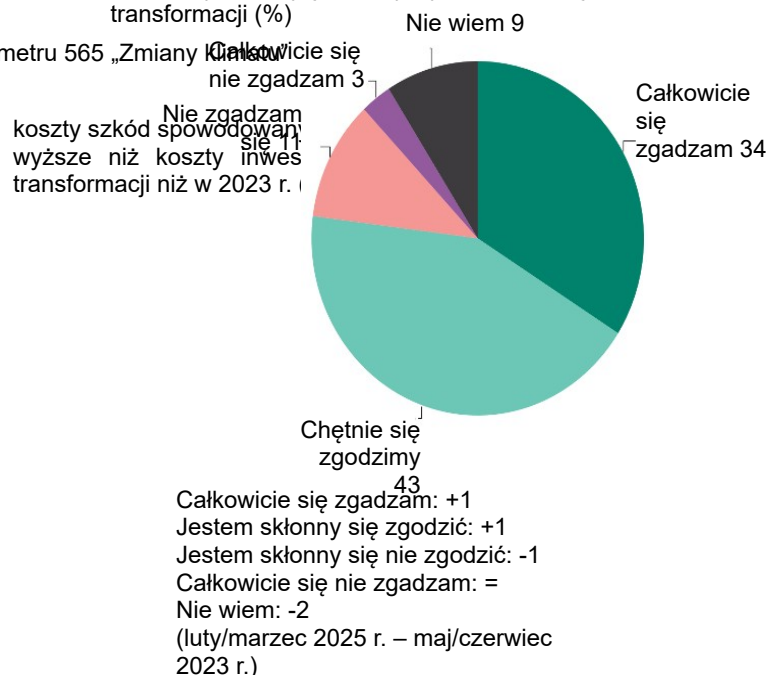

PD4.1: W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? Przeciwdziałanie zmianie klimatu powinno być priorytetem w celu poprawy zdrowia publicznego i jakości życia (%)

PD4.2: W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? Koszty szkód spowodowanych zmianą klimatu są znacznie wyższe niż koszty inwestycji niezbędnych do zielonej transformacji (%)

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

Ponadto respondentów zapytano, czy zgadzają się, że koszty szkód związanych ze zmianą klimatu są znacznie wyższe niż koszty inwestycji niezbędnych do zielonej transformacji, przy zastosowaniu czteropunktowej skali: „całkowicie się zgadzam”, „zamierzam się zgodzić”, „zamierzam się nie zgadzać” i „całkowicie się nie zgadzam”.⁵³ Ponad siedmiu na dziesięciu Europejczyków (77 %, +4 p.p.) zgadza się z tym stwierdzeniem, w tym 43 % (+3 p.p.), którzy „chcą się zgodzić”, i 34 % (+1 p.p.), którzy „całkowicie się zgadzają”. 14 % (-2 p.p.) respondentów nie zgadza się z tym stwierdzeniem, w tym tylko 3 % (-1 p.p.), którzy całkowicie się nie zgadzają, i 11 % (-1 p.p.), którzy „chcą się nie zgadzać”. Warto zauważyć, że w odniesieniu do tego pytania prawie jeden na dziesięciu respondentów stwierdził, że nie wie (9%, -3 p.p.).

W państwach członkowskich UE większość (ponad 50 %) respondentów zgadza się z tym stwierdzeniem – z wyjątkiem Estonii, gdzie 46 % respondentów zgadza się z tym stwierdzeniem. Większości państw członkowskich UE różni się jednak pod względem wielkości. Największy udział umów odnotowano na Cyprze (86 %, -1 p.p.), w Chorwacji (86 %, +3 p.p.) i Portugalii (86 %, +4 p.p.). Na Łotwie porozumienie wynosi 62 % (+3 p.p.).

Wśród państw, które zgadzają się, że koszty szkód spowodowanych zmianą klimatu są znacznie wyższe niż koszty inwestycji niezbędnych do zielonej transformacji, największe poparcie można zaobserwować na Malcie (56 %, +4 p.p.) i na Cyprze (55 %, -1 p.p.), gdzie ponad połowa respondentów „całkowicie zgodziła się” ze stwierdzeniem.

Natomiast w czterech krajach około jedna piąta respondentów nie zgadza się ze stwierdzeniem: Czechy (25 %, -4 p.p.), Rumunia (24 %, -10 p.p.), Łotwa (22 %, -1 p.p.) i Austria (20 %, -5 p.p.). Prawie czterech na dziesięciu respondentów nie zgadza się jednak w Estonii (38 %, +11 p.p.), co oznacza, że kraj ten ma największy odsetek respondentów, którzy nie zgadzają się, że koszty szkód spowodowanych zmianą klimatu są znacznie wyższe niż koszty inwestycji niezbędnych do zielonej transformacji. Odsetek ten obejmuje 11 % respondentów, którzy „całkowicie się nie zgadzają”.

Ponadto w wyniku tego pytania wielu respondentów wskazało, że nie wie, czy koszty szkód spowodowanych zmianą klimatu są znacznie wyższe niż koszty inwestycji niezbędnych do zielonej transformacji. W 12 państwach członkowskich UE co najmniej jeden na dziesięciu respondentów stwierdził, że nie wie. Na czele listy znajdują się Bułgaria (18 %, -2 p.p.), Estonia (16 %, -5 p.p.) i Łotwa (16 %, -2 p.p.).

Jeżeli chodzi o zmiany od 2023 r., można zauważyć, że Rumunia (+13 p.p.) i Finlandia (+11 p.p.) odnotowały znaczny wzrost porozumienia. Jednocześnie wynik nieporozumień Rumunii spadł o 10 punktów procentowych, a Finlandii o 8 punktów procentowych. Z kolei więcej respondentów z Estonii nie zgadza się, że

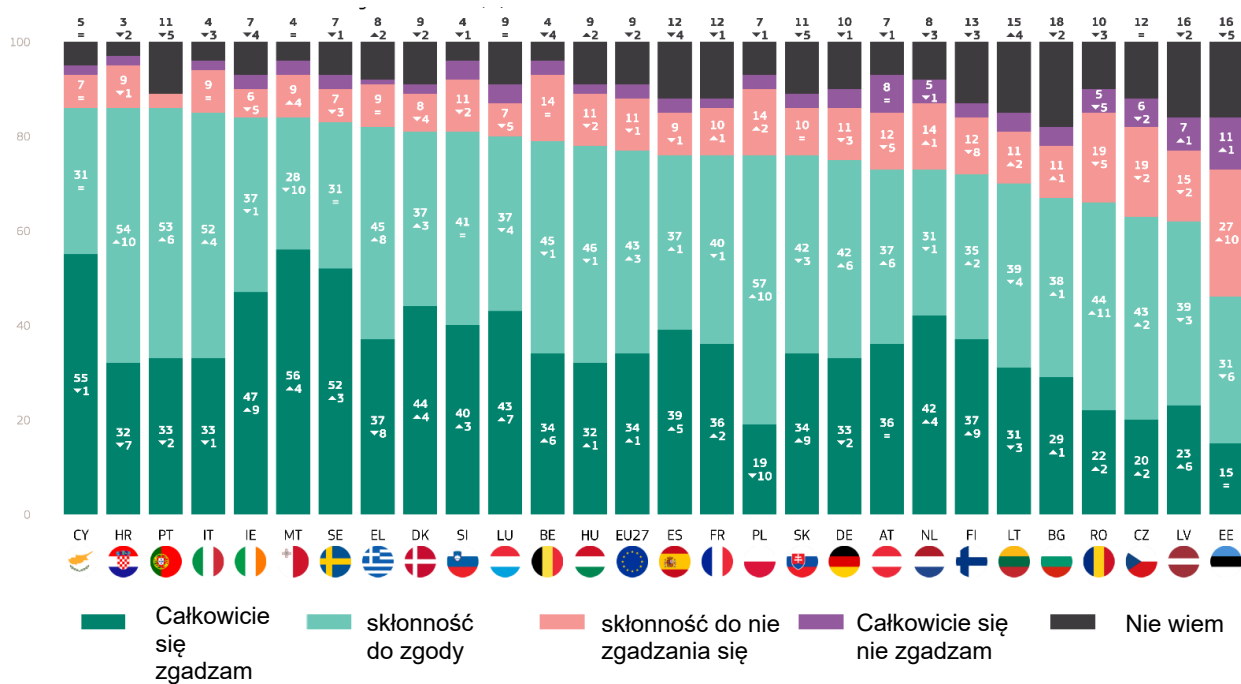
⁵³ QD4.2. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? Koszty szkód spowodowanych zmianą klimatu są znacznie wyższe niż koszty inwestycji niezbędnych do zielonej transformacji.

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

PD4.3: W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? Koszty szkód spowodowanych zmianą klimatu są znacznie wyższe niż koszty inwestycji niezbędnych do zielonej transformacji (%)

	Całkowicie się zgadzam		skłonność do zgody		skłonność do nie zgadzania się		Całkowicie się nie zgadzam		Nie wiem		Ogółem „Zgadzam się”		Ogółem „Nie zgadzam się”	
	luty/ marzec 2025 r.	Zróżnicowanie luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróżnicowanie luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróżnicowanie luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróżnicowanie luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróżnicowanie luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróżnicowanie luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	Zróżnicowanie luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.
UE-27	34	1	43	3	11	-1	3	-1	9	-2	77	4	14	-2
BE	34	6	45	-1	14	0	3	-1	4	-4	79	5	17	-1
BG	29	1	38	1	11	1	4	-1	18	-2	67	2	15	0
CZ	20	2	43	2	19	-2	6	-2	12	0	63	4	25	-4
DK	44	4	37	3	8	-4	2	-1	9	-2	81	7	10	-5
DE	33	-2	42	6	11	-3	4	0	10	-1	75	4	15	-3
EE	15	0	31	-6	27	10	11	1	16	-5	46	-6	38	11
IE	47	9	37	-1	6	-5	3	1	7	-4	84	8	9	-4
EL	37	-8	45	8	9	0	1	-2	8	2	82	0	10	-2
ES	39	5	37	1	9	-1	3	-1	12	-4	76	6	12	-2
FR	36	2	40	-1	10	1	2	-1	12	-1	76	1	12	0
HR	32	-7	54	10	9	-1	2	0	3	-2	86	3	11	-1
IT	33	-1	52	4	9	0	2	0	4	-3	85	3	11	0
CY	55	-1	31	0	7	0	2	1	5	0	86	-1	9	1
LV	23	6	39	-3	15	-2	7	1	16	-2	62	3	22	-1
LT	31	-3	39	-4	11	2	4	1	15	4	70	-7	15	3
LU	43	7	37	-4	7	-5	4	2	9	0	80	3	11	-3
HU	32	1	46	-1	11	-2	2	0	9	2	78	0	13	-2
MT	56	4	28	-10	9	4	3	2	4	0	84	-6	12	6
NL	42	4	31	-1	14	1	5	-1	8	-3	73	3	19	0
AT	36	0	37	6	12	-5	8	0	7	-1	73	6	20	-5
PL	19	-10	57	10	14	2	3	-1	7	-1	76	0	17	1
PT	33	-2	53	6	3	2	0	-1	11	-5	86	4		
RO	22	2	44	11	19	-5	5	-5	10	-3	66	13	24	-10
SI	40	3	41	0	11	-2	4	0	4	-1	81	3	15	-2
SK	34	9	42	-3	10	0	3	-1	11	-5	76	6	13	-1
FI	37	9	35	2	12	-8	3	0	13	-3	72	11	15	-8
SE	52	3	31	0	7	-3	3	1	7	-1	83	3	10	-2

PD4.2: W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? Koszty szkód spowodowanych zmianą klimatu są znacznie wyższe niż koszty inwestycji niezbędnych do zielonej transformacji (%)

W odniesieniu do⁵⁴ czynników społeczno-demograficznych poczyniono następujące spostrzeżenia:

- Kobiety (88 %) znacznie częściej niż mężczyźni (83 %) zgadzają się, że przeciwdziałanie zmianie klimatu powinno być priorytetem w celu poprawy zdrowia publicznego i jakości życia w UE.
- Osoby młodsze, zwłaszcza w wieku 15-24 lat i 25-39 lat (po 87 proc. w obu przypadkach), wykazują najwyższe poparcie dla priorytetowego traktowania zmiany klimatu w celu poprawy zdrowia publicznego. Wsparcie nieznacznie spada wraz z wiekiem, przy czym 85% osób w wieku 40-54 lat i 85% osób w wieku 55+ zgadza się z tym stwierdzeniem.
- Respondenci, którzy pozostali w edukacji do 20 roku życia lub starszych (87%) i ci, którzy nadal studiują (89%), zgłaszają największe znaczenie, podczas gdy ci, którzy zakończyli edukację w wieku 15 lat lub mniej, zgłaszają nieco niższe poparcie (83%).
- Studenci (90%) wyrażają najwyższe znaczenie, a następnie menedżerowie i inni pracownicy umysłowi (po 87%). Osoby na emeryturze (86 %), pracownicy fizyczni (84 %) i osoby zajmujące się domem (83 %) również wykazują poparcie, natomiast osoby samozatrudnione (81 %) i osoby bezrobotne (80 %) zgłaszają niższe wsparcie.
- Mieszkańcy dużych miast (88%) i małych lub średnich miast (87%) częściej uważają, że dla Unii Europejskiej ważne jest priorytetowe traktowanie przeciwdziałania zmianie klimatu, podczas gdy mieszkańcy wsi (81%) wykazują nieco mniejsze poparcie.
- Ci, którzy uważają zmianę klimatu za poważny problem, wykazują znacznie niższe poparcie (46%) w porównaniu z tymi, którzy uważają ją za poważny problem (93%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, wyrażają większe poparcie (92%), podczas gdy ci, którzy się nie zgadzają, zgłaszają znacznie niższe poparcie (51%).
- Respondenci narażeni na ryzyko środowiskowe (91%) wykazują większe poparcie w porównaniu z tymi, którzy nie są narażeni (82%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu, wykazują mniejsze poczucie pilności (85%) w porównaniu z tymi, którzy się nie zgadzają (87%).

PD4.1 W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? Przeciwdziałanie zmianie klimatu powinno być priorytetem w celu poprawy zdrowia publicznego i jakości życia (% w UE)

	Ogółem „Zgadzam się”	Ogółem „Nie zgadzam się”	Nie wiem
UE-27	85	13	2
Płeć			
Człowiek	83	15	2
Kobieta	88	10	2
Wiek			
15-24	87	11	2
25-39	87	12	1
40-54	85	13	2
55+	85	12	3
Edukacja (koniec)			
-15	83	13	4
16-19	85	13	2
20+	87	12	1
Wciąż studiuje	89	9	2
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	81	17	2
Kierownicy	87	12	1
Inne białe kolnierze.	87	11	2
Pracownicy fizyczni	84	14	2
Osoby zajmujące się domem	83	13	4
Bezrobotni	80	17	3
Emerytowany	86	11	3
Studenci	90	8	2
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	81	16	3
Małe lub średnie miasto	87	11	2
Duże miasto	88	10	2
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	93	6	1
Nie jest to poważny problem	46	50	4
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	92	7	1
Nie zgadzam się	51	45	4
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	91	8	1
Nienasłone	82	16	2
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	87	12	1
Nie zgadzam się	85	13	2

54 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

W odniesieniu do⁵⁵ czynników społeczno-demograficznych poczyniono następujące spostrzeżenia:

- Kobiety (77 %) są nieco bardziej skłonne niż mężczyźni (76 %) zgodzić się, że koszty szkód spowodowanych zmianą klimatu są wyższe niż koszty inwestycji niezbędnych do zielonej transformacji.
- Najwyższą zgodę wykazują osoby młodsze, zwłaszcza w wieku 25–39 lat (79 %) oraz 40–54 lat i 15–24 lat (po 78 %). Umowa maleje nieznacznie wraz z wiekiem: 55+ (74%) rzadziej się z tym zgadza.
- Respondenci, którzy pozostali w kształceniu do 20 roku życia lub starszych i ci, którzy nadal studiują (wszystkie 80%) wykazują większą zgodność z oświadczeniem niż ci, którzy zakończyli edukację w wieku 15 lat lub mniej (70%).
- Studenci (81%) wyrażają najwyższą zgodę, a następnie menedżerowie (80%) i inni pracownicy umysłowi (79%). Osoby samozatrudnione (76%) i pracownicy fizyczni (76%) również wykazują silne poparcie, podczas gdy osoby zajmujące się domem (74%) i osoby na emeryturze (73%) wykazują niższy poziom porozumienia.
- Mieszkańcy dużych miast (80 %) i małych lub średnich miast (79 %) częściej zgadzają się, że koszty szkód spowodowanych zmianą klimatu przewyższają koszty inwestycji w transformację ekologiczną w porównaniu z mieszkańcami obszarów wiejskich (70 %).
- Ci, którzy uważają, że zmiana klimatu nie jest poważnym problemem, znacznie rzadziej się z tym zgadzają (43%) w porównaniu z tymi, którzy uważają ją za poważny problem (83%).
- Ci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka (83 %), są znacznie bardziej skłonni zgodzić się, że koszty szkód spowodowanych zmianą klimatu są wyższe niż koszty inwestycji w transformację ekologiczną, w porównaniu z tymi, którzy się nie zgadzają (46 %).
- Respondenci, którzy są narażeni na ryzyko środowiskowe i klimatyczne, są bardziej skłonni do wyrażenia zgody (85%) w porównaniu z tymi, którzy nie są narażeni (72%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że krajowe media dostarczają jasnych informacji na temat zmiany klimatu (78 %), wyrażają takie samo poparcie dla stwierdzenia, że koszty szkód są znacznie wyższe niż koszty inwestycji w transformację ekologiczną.

PD4.2 W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? Koszty szkód spowodowanych zmianą klimatu są znacznie wyższe niż koszty inwestycji niezbędnych do zielonej transformacji (% UE)

	Ogółem „Zgadzam się”	Ogółem „Nie zgadzam się”	Nie wiem
UE-27	7	14	9
Płeć			
Człowiek	76	16	8
Kobieta	7	12	11
Wiek			
15-24	78	12	10
25-39	79	14	7
40-54	78	16	6
55+	74	14	12
Edukacja (koniec)			
-15	70	15	15
16-19	75	15	10
20+	80	14	6
Wciąż studiuje	80	9	11
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	76	18	6
Kierownicy	80	15	5
Inne białe kołnierze.	79	14	7
Pracownicy fizyczni	76	15	9
Osoby zajmujące się domem	74	15	11
Bezrobotni	74	15	11
Emerytowany	73	13	14
Studenci	81	10	9
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	70	18	12
Małe lub średnie miasto	79	13	8
Duże miasto	80	12	8
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	83	9	8
Nie jest to poważny problem	43	47	10
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	83	9	8
Nie zgadzam się	46	44	10
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	85	9	6
Nienasłonek	72	17	11
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	78	13	9
Nie zgadzam się	78	15	7

55 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

Respondentów zapytano następnie, czy uważają, że podjęcie działań w związku ze zmianą klimatu doprowadzi do innowacji, które sprawią, że przedsiębiorstwa UE staną się bardziej konkurencyjne.⁵⁶ Ponad siedmiu na dziesięciu Europejczyków (77 %, +2 punkty procentowe od 2023 r.) zgadza się z tym stwierdzeniem, w tym 48 % (+2 p.p.), którzy „chcą się zgodzić”, i 29 % (bez zmian), którzy „całkowicie się zgadzają”. 16 % (bez zmian) respondentów nie zgadza się z tym stwierdzeniem, w tym tylko 4 % (bez zmian), którzy „całkowicie się nie zgadzają”, i 12 % (bez zmian), którzy „chcą się nie zgadzać”. Warto zauważyć, że w odniesieniu do tego pytania prawie jeden na dziesięciu respondentów stwierdził, że nie wie (7 %, -2 p.p.).

We wszystkich państwach członkowskich UE większość (ponad 50 %) respondentów zgadza się, że podjęcie działań w związku ze zmianą klimatu doprowadzi do innowacji, które zwiększą konkurencyjność unijnych przedsiębiorstw. Większości państw członkowskich UE różni się jednak pod względem wielkości. Największy udział umów odnotowano we Włoszech (88%, +1 p.p.), Portugalii (88%, +2 p.p.) i Szwecji (88%, +2 p.p.). Natomiast bardzo niewielka większość w Estonii zgodziła się z 52 % (+1 p.p.).

Wśród państw, które zgadzają się, że podjęcie działań w zakresie zmiany klimatu doprowadzi do innowacji, które zwiększą konkurencyjność unijnych przedsiębiorstw, największe poparcie można zaobserwować na Malcie (50 %, +6 p.p.), w Szwecji (46 %, -6 p.p.) i Irlandii (45 %, +6 p.p.), gdzie połowa lub prawie połowa respondentów „całkowicie zgodziła się” ze stwierdzeniem.

Z kolei jedna trzecia respondentów nie zgadza się z tym stwierdzeniem w Estonii (34 %, +5 p.p.), która jest tym samym krajem o największym odsetku respondentów, którzy nie zgadzają się, że podjęcie działań w związku ze zmianą klimatu doprowadzi do innowacji, które zwiększą konkurencyjność unijnych przedsiębiorstw. Na drugim miejscu plasują się Czechy (27 %, -7 p.p.), Rumunia (22 %, -9 p.p.) i Łotwa (20 %, -4 p.p.). Analizując poziom nieporozumień, Estonia jest zdecydowanie krajem o najwyższym udziale „całkowicie się nie zgadzającym”, że podjęcie działań w zakresie zmiany klimatu doprowadzi do innowacji, które sprawią, że przedsiębiorstwa UE staną się bardziej konkurencyjne (12 %, +2 p.p.).

Ponadto, podobnie jak w poprzedniej sekcji, wielu respondentów wskazuje, że nie wie, czy koszty szkód spowodowanych zmianą klimatu są znacznie wyższe niż koszty inwestycji niezbędnych do zielonej transformacji. W 6 państwach członkowskich UE co najmniej jeden na dziesięciu respondentów twierdzi, że nie wie. Największy udział w tym zakresie mają Łotwa (16 %, -4 p.p.), Litwa (16 %, +1 p.p.) i Estonia (14 %, -6 p.p.).

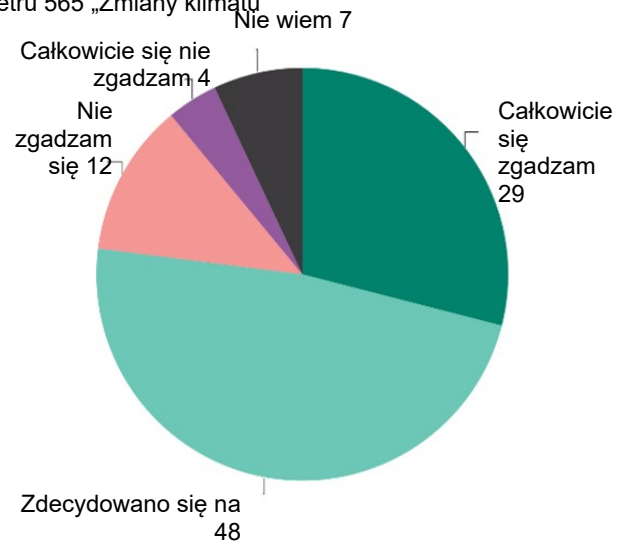
Jeżeli chodzi o zmiany od 2023 r., można zauważyć, że respondenci w Rumunii (70 % +11 p.p.) i na Słowacji (80 %, +9 p.p.) zgadzają się znacznie więcej niż w 2023 r. Jednocześnie wynik nieporozumień Rumunii spadł o 9 punktów procentowych, a Słowacji o 3 punkty procentowe. Natomiast w porównaniu z 2023 r. więcej respondentów z Estonii nie wierzy, że podjęcie działań w związku ze

56 QD4.3. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? Podejmowanie działań w zakresie zmiany klimatu doprowadzi do innowacji, które sprawią, że przedsiębiorstwa UE staną się bardziej konkurencyjne.

PD4.3: W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? Podejmowanie działań w związku ze zmianą klimatu doprowadzi do innowacji, które sprawią, że unijne przedsiębiorstwa staną się bardziej konkurencyjne (UE-27) (%)

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

zmianą klimatu doprowadzi do innowacji, które sprawią, że unijne przedsiębiorstwa staną się bardziej konkurencyjne (+5 p.p.). Odsetek ogólnego braku porozumienia wzrósł również w Grecji (13% (+5 p.p.)), na Malcie (13%, +8p13) i na Cyprze (12%, +5 p.p.), chociaż wyniki są nadal niskie.

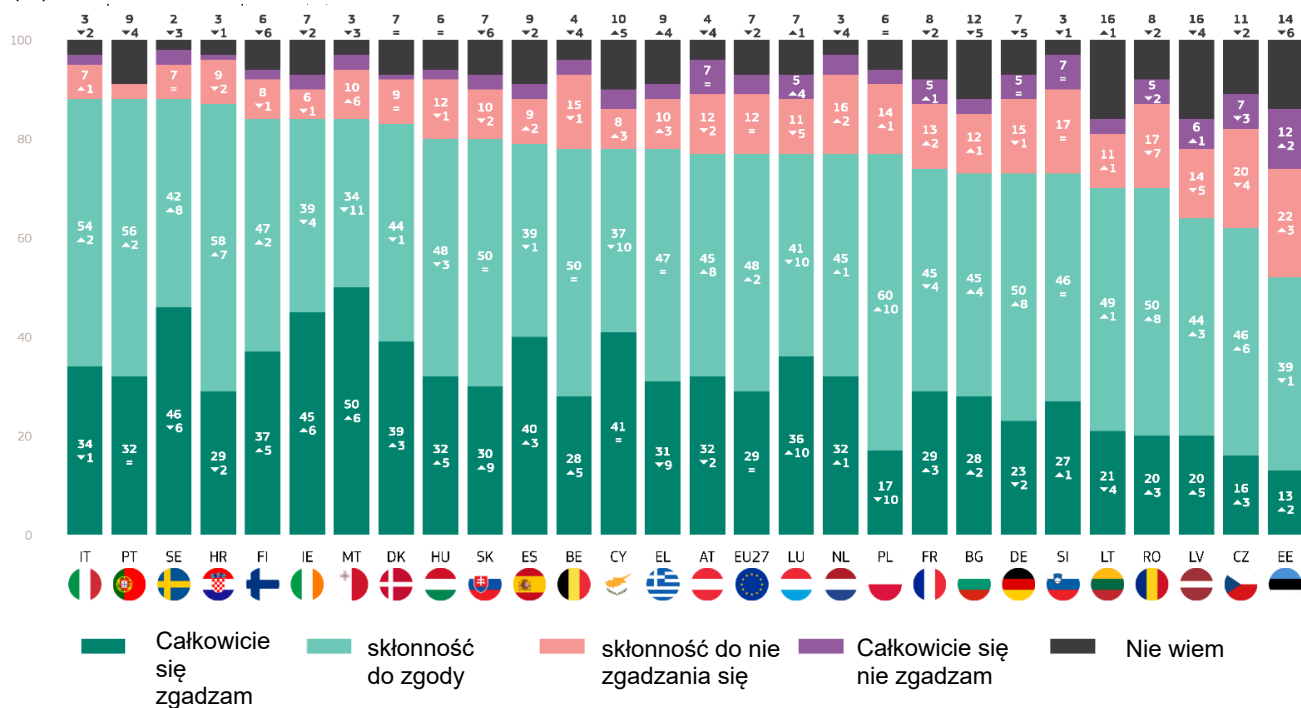
Całkowicie się zgadzam: =
 Jestem skłonny się zgodzić: +2
 Jestem skłonny się nie zgodzić: =
 Całkowicie się nie zgadzam: =
 Nie wiem: -2
 (luty/marzec 2025 r. – maj/czerwiec 2023 r.)

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

QD4.3. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? Podejmowanie działań w związku ze zmianą klimatu doprowadzi do innowacji, które sprawią, że przedsiębiorstwa UE staną się bardziej konkurencyjne.(%)

	Całkowicie się zgadzam		skłonność do zgody		skłonność do nie zgadzania się		Całkowicie się nie zgadzam		Nie wiem		Ogółem „Zgadzam się”		Ogółem „Nie zgadzam się”	
	Zróżnicowanie		Zróżnicowanie		Zróżnicowanie		Zróżnicowanie		Zróżnicowanie		Zróżnicowanie		Zróżnicowanie	
	luty/ marzec 2025 r.	luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.	luty/ marzec 2025 r.	luty/marz ec 2025 r. – maj/czer wiec 2023 r.
UE-27	29	0	48	2	12	0	4	0	7	-2	77	2	16	0
BE	28	5	50	0	15	-1	3	0	4	-4	78	5	18	-1
BG	28	2	45	4	12	1	3	-2	12	-5	73	6	15	-1
CZ	16	3	46	6	20	-4	7	-3	11	-2	62	9	27	-7
DK	39	3	44	-1	9	0	1	-2	7	0	83	2	10	-2
DE	23	-2	50	8	15	-1	5	0	7	-5	73	6	20	-1
EE	13	2	39	-1	22	3	12	2	14	-6	52	1	34	5
IE	45	6	39	-4	6	-1	3	1	7	-2	84	2	9	0
EL	31	-9	47	0	10	3	3	2	9	4	78	-9	13	5
ES	40	3	39	-1	9	2	3	-2	9	-2	79	2	12	0
FR	29	3	45	-4	13	2	5	1	8	-2	74	-1	18	3
HR	29	-2	58	7	9	-2	1	-2	3	-1	87	5	10	-4
IT	34	-1	54	2	7	1	2	0	3	-2	88	1	9	1
CY	41	0	37	-10	8	3	4	2	10	5	78	-10	12	5
LV	20	5	44	3	14	-5	6	1	16	-4	64	8	20	-4
LT	21	-4	49	1	11	1	3	1	16	1	70	-3	14	2
LU	36	10	41	-10	11	-5	5	4	7	1	77	0	16	-1
HU	32	5	48	-3	12	-1	2	-1	6	0	80	2	14	-2
MT	50	6	34	-11	10	6	3	2	3	-3	84	-5	13	8
NL	32	1	45	1	16	2	4	0	3	-4	77	2	20	2
AT	32	-2	45	8	12	-2	7	0	4	-4	77	6	19	-2
PL	17	-10	60	10	14	1	3	-1	6	0	77	0	17	0
PT	32	0	56	2	3	2	0	0	9	-4	88	2	3	2
RO	20	3	50	8	17	-7	5	-2	8	-2	70	11	22	-9
SI	27	1	46	0	17	0	7	0	3	-1	73	1	24	0
SK	30	9	50	0	10	-2	3	-1	7	-6	80	9	13	-3
FI	37	5	47	2	8	-1	2	0	6	-6	84	7	10	-1
SE	46	-6	42	8	7	0	3	1	2	-3	88	2	10	1

PD4.3: W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? Podejmowanie działań w związku ze zmianą klimatu doprowadzi do innowacji, które sprawią, że przedsiębiorstwa UE staną się bardziej konkurencyjne (%)

W odniesieniu do⁵⁷ czynników społeczno-demograficznych poczyniono następujące spostrzeżenia:

- Kobiety (78%) są nieco bardziej skłonne niż mężczyźni (77%) zgodzić się, że podjęcie działań w zakresie zmiany klimatu doprowadzi do innowacji, które sprawią, że przedsiębiorstwa UE staną się bardziej konkurencyjne.
- Osoby młodsze, zwłaszcza w wieku 15–24 lat (81 %), wyrażają najwyższe porozumienie co do tego, że innowacje wynikające z działań w dziedzinie zmiany klimatu sprawią, że UE stanie się bardziej konkurencyjna. Umowa maleje wraz z wiekiem, przy czym 80% osób w wieku 25-39 lat, 79% osób w wieku 40-54 lat i 74% osób w wieku 55+ zgadza się z oświadczeniem.
- Respondenci, którzy pozostali w kształceniu do 20 roku życia lub starszych oraz ci, którzy nadal studiują (odpowiednio 81 % i 82 %), wykazują najwyższą zgodę, podczas gdy ci, którzy ukończyli edukację w wieku 15 lat lub mniej, wyrażają niższą zgodę (73 %).
- Najwyższą zgodę wyrażają menedżerowie (82%), a następnie studenci (81%) i inni pracownicy umysłowi (80%). Zgadza się z tym również pracownicy fizyczni i osoby samozatrudnione (po 78%) oraz osoby zajmujące się domem (75%), podczas gdy osoby na emeryturze (74%) i bezrobotne (73%) wykazują nieco niższy poziom porozumienia.
- Mieszkańcy dużych miast (82%) i małych lub średnich miast (79%) częściej uważają, że jest to ważne, podczas gdy mieszkańcy wsi (72%) wyrażają nieco mniejsze poparcie.
- Ci, którzy postrzegają zmianę klimatu jako niepoważny problem, wykazują znacznie mniejszą zgodność z oświadczeniem (45%) w porównaniu z tymi, którzy uważają ją za poważny problem (83%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, wyrażają większą zgodę (83%), podczas gdy ci, którzy się nie zgadzają, zgłaszają znacznie niższe poparcie (49%).
- Respondenci narażeni na ryzyko środowiskowe (85%) wykazują większą zgodność ze stwierdzeniem w porównaniu z tymi, którzy nie są narażeni (74%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu, wyrażają taką samą zgodę na oświadczenie, jak ci, którzy się nie zgadzają (wszystkie 79 proc.).

PD4.3 W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? Podejmowanie działań w zakresie zmiany klimatu doprowadzi do innowacji, które sprawią, że przedsiębiorstwa UE staną się bardziej konkurencyjne. (% UE)

	Ogółem „Zgadza się”	Ogółem „Nie zgadzam się”	Nie wiem
UE-27	77	16	7
Płeć			
Człowiek	77	17	6
Kobieta	78	14	8
Wiek			
15-24	81	12	7
25-39	80	16	4
40-54	79	16	5
55+	74	17	9
Edukacja (koniec)			
-15	73	15	12
16-19	76	17	7
20+	81	16	3
Wciąż studiuje	82	12	6
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	78	18	4
Kierownicy	82	15	3
Inne białe kołnierze.	80	15	5
Pracownicy fizyczni	78	16	6
Osoby zajmujące się domem	75	15	10
Bezrobotni	73	18	9
Emerytowany	74	16	10
Studenci	81	13	6
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	72	19	9
Małe lub średnie miasto	79	15	6
Duże miasto	82	13	5
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	83	11	6
Nie jest to poważny problem	45	46	9
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadza się	83	11	6
Nie zgadzam się	49	43	8
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	85	11	4
Nienasłone	74	18	8
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadza się	79	15	6
Nie zgadzam się	79	16	5

57 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

Następnie zapytano respondentów, czy lepsze przygotowanie się na negatywne skutki zmiany klimatu poprawi życie obywateli w UE, stosując czteropunktową skalę: „całkowicie się zgadzam”, „zamierzam się zgodzić”, „zamierzam się nie zgadzać” i „całkowicie się nie zgadzam”.⁵⁸ We wszystkich państwach członkowskich UE 83 % respondentów zgadza się z tym stwierdzeniem, w tym 49 % „ma zamiar się zgodzić”, a 34 % „całkowicie się zgadza”. Natomiast 13 % Europejczyków nie zgadza się, że lepsze przygotowanie się na negatywne skutki zmiany klimatu poprawi życie obywateli w UE, w tym 10 %, którzy „chcą się nie zgadzać”, i 3 %, którzy „całkowicie się nie zgadzają”. 4% respondentów stwierdziło, że nie wie.

We wszystkich państwach członkowskich UE większość respondentów zgadza się, że lepsze przygotowanie się na negatywne skutki zmiany klimatu poprawi życie obywateli w UE. W czterech krajach udział umów jest szczególnie duży, przy czym co najmniej dziewięciu na dziesięciu respondentów zasadniczo zgadza się z: Grecją i Portugalia (po 92 %) oraz Hiszpania i Irlandia (90 %). Istnieją jednak znaczne różnice między państwami. Na przykład w Estonii tylko 59 % zgadza się z tym stwierdzeniem, co stanowi ponad 30 punktów procentowych z wyjątkiem Grecji i Portugalii.

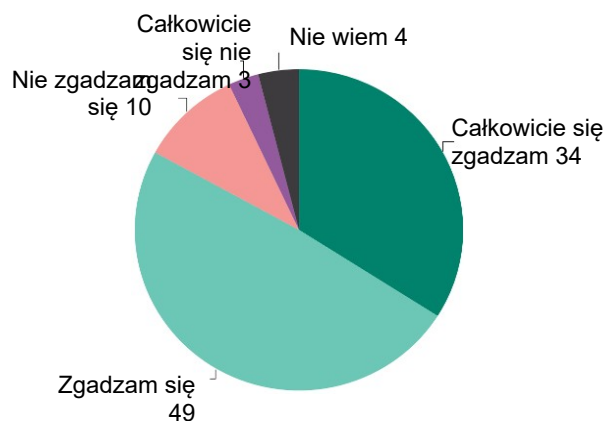
Patrząc na kraje o najwyższych wynikach w kategorii „zdecydowanie się zgadzam”, Szwecja (62%) i Malta (57%) znajdują się na szczycie listy i wydają się zdecydowanie zgadzać, że lepsze przygotowanie na negatywne skutki zmiany klimatu poprawi życie obywateli UE.

Jeżeli chodzi o różnice zdań, Estonia wykazuje największy odsetek respondentów, którzy nie zgadzają się, że przygotowanie się na negatywne skutki zmiany klimatu poprawi życie obywateli UE (32 %). Nieco ponad jedna piąta respondentów w Czechach (23%) i Rumunii (23%)

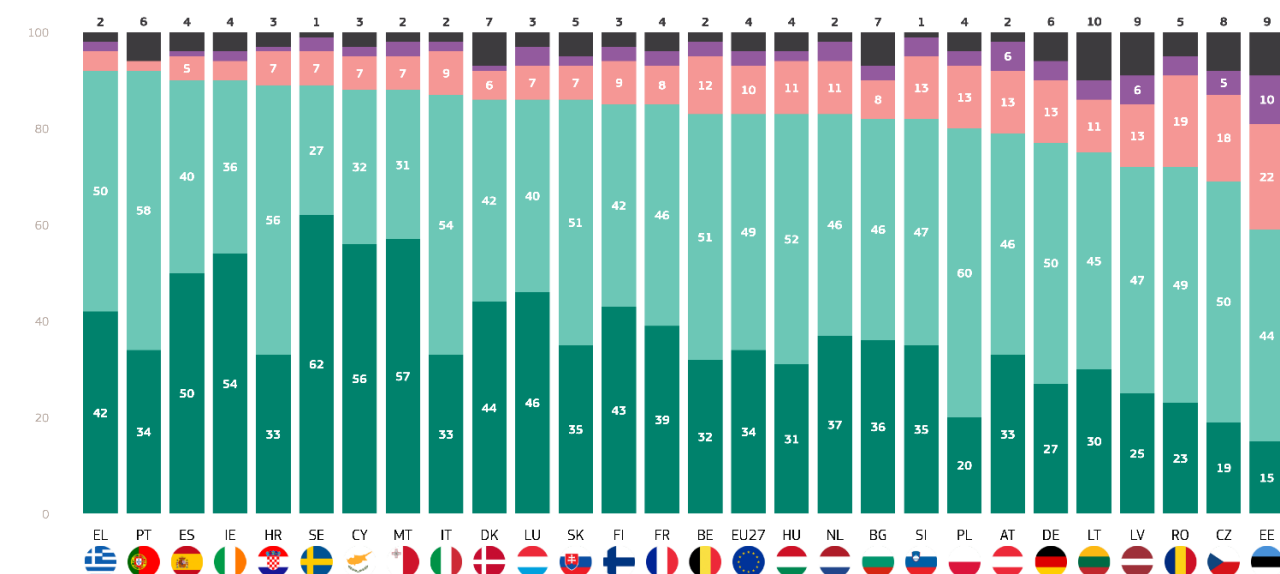
również się z tym nie zgadza. W Estonii co dziesiąty respondent „całkowicie nie zgadza się” ze stwierdzeniem, uzyskując tym samym najwyższy wynik w tej kategorii.

Podobnie jak w poprzednich sekcjach, wielu respondentów na to pytanie wskazało, że nie wie. Najwyższy wynik uzyskano na Litwie (10 %), a następnie w Estonii (9 %) i na Łotwie (9 %).

PD4.4 W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? Lepsze przygotowanie się na negatywne skutki zmiany klimatu poprawi życie obywateli w UE (%)

PD4.4: W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? — Lepsze przygotowanie się na negatywne skutki zmiany klimatu poprawi jakość życia obywateli w UE (%)

58 QD stw — Całkowicie się zgadzam — skłonność do zgody — skłonność do nie zgadzania się — Całkowicie się nie zgadzam — Nie wiem

Ponadto przeanalizowano wyniki pod kątem ich związku z⁵⁹ kategoriami społeczno-demograficznymi i dodatkowymi czynnikami:

- Kobiety (84 %) są nieco bardziej skłonne niż mężczyźni (82 %) zgodzić się, że lepsze przygotowanie się na negatywne skutki zmiany klimatu poprawi życie obywateli UE.
- Osoby młodsze, zwłaszcza w wieku 15-24 lat i 25-39 lat (w obu przypadkach 86 proc.), wykazują najwyższe poparcie dla stwierdzenia, że przygotowania do zmiany klimatu. Wsparcie nieznacznie spada wraz z wiekiem, przy czym 83% osób w wieku 40-54 lat i 81% osób w wieku 55+ zgadza się z tym stwierdzeniem.
- Respondenci, którzy pozostali w edukacji do 20 roku życia lub starszych (86%) i ci, którzy nadal studiują (87%), zgłaszają najwyższe znaczenie, podczas gdy ci, którzy zakończyli edukację w wieku 15 lat lub mniej (79%), zgłaszają nieco niższe poparcie.
- Studenci (88%) wyrażają najwyższe znaczenie, a następnie menedżerowie (86%) i inni pracownicy umysłowi (85%). Osoby samozatrudnione (83%), osoby zajmujące się domem, pracownicy fizyczni (po 82%) i emeryci (81%) również wykazują poparcie, podczas gdy osoby bezrobotne (77%) zgłaszają niższe wsparcie.
- Mieszkańcy dużych miast (86 proc.) oraz małych i średnich miast (84 proc.) częściej uważają, że Unia Europejska powinna lepiej przygotować się na zmianę klimatu, podczas gdy mieszkańcy wsi (78 proc.) wykazują nieco mniejsze poparcie.
- Ci, którzy postrzegają zmianę klimatu jako niepoważny problem, wykazują znacznie mniejsze poparcie (49 proc.) w porównaniu z tymi, którzy uważają ją za poważny problem (89 proc.).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, wyrażają większe poparcie (88%), podczas gdy ci, którzy się nie zgadzają, zgłaszają znacznie mniejsze poparcie (54%).
- Respondenci narażeni na ryzyko środowiskowe (89%) wykazują większe poparcie w porównaniu z tymi, którzy nie są narażeni (79%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu, wykazują mniejsze poczucie pilności (83%) w porównaniu z tymi, którzy się nie zgadzają (84%).

PD4.4 W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? Lepsze przygotowanie się na negatywne skutki zmiany klimatu poprawi życie obywateli w UE. (% UE)

	Ogółem „Zgadzam się”	Ogółem „Nie zgadzam się”	Nie wiem
UE-27	83	13	4
Płeć			
Człowiek	82	15	3
Kobieta	84	14	5
Wiek			
15-24	86	10	4
25-39	86	14	3
40-54	83	14	3
55+	81	14	5
Edukacja (koniec)			
-15	79	14	7
16-19	81	14	5
20+	86	12	2
Wciąż studiuje	87	8	5
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	83	14	3
Kierownicy	86	12	2
Inne białe kolnierze.	85	12	3
Pracownicy fizyczni	82	14	4
Osoby zajmujące się domem	82	12	6
Bezrobotni	7	18	5
Emerytowany	81	13	6
Studenci	88	8	4
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	78	17	5
Małe lub średnie miasto	84	12	4
Duże miasto	86	14	3
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	89	8	3
Nie jest to poważny problem	49	44	7
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	88	9	3
Nie zgadzam się	54	40	6
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	89	8	3
Nienasłonecznione	79	16	5
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	84	13	3
Nie zgadzam się	83	14	3

59 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

ponadto zapytano respondentów, czy europejskie przedsiębiorstwa powinny otrzymać większe wsparcie w celu konkutowania na światowym rynku czystych technologii, produktów i usług za pomocą czteropunktowej skali: „całkowicie się zgadzam”, „zamierzam się zgodzić”, „zamierzam się nie zgadzać” i „całkowicie się nie zgadzam”.⁶⁰ Średnia europejska wynosi 84 %, w tym 49 % respondentów, którzy „chcą się zgodzić”, i 35 %, którzy „całkowicie się zgadzają”. Z drugiej strony 12% Europejczyków uważa, że przedsiębiorstwa europejskie nie powinny otrzymywać większego wsparcia w celu konkutowania na światowym rynku czystych technologii, produktów i usług. Wynik ten obejmuje 9 % osób, które „chcą się nie zgodzić”, oraz 3 % osób, które „całkowicie się nie zgadzają”. 4% respondentów stwierdziło, że nie wie.

We wszystkich krajach większość respondentów zasadniczo zgadza się, że przedsiębiorstwa europejskie powinny otrzymać większe wsparcie, aby mogły konkurować na światowym rynku czystych technologii, produktów i usług. Grecja, Chorwacja i Malta osiągnęły najwyższy poziom porozumienia (po 90 %). Z kolei dwie trzecie respondentów w Estonii zgadza się z tym stwierdzeniem (66%). Między tymi krajami jest 24 punkty procentowe.

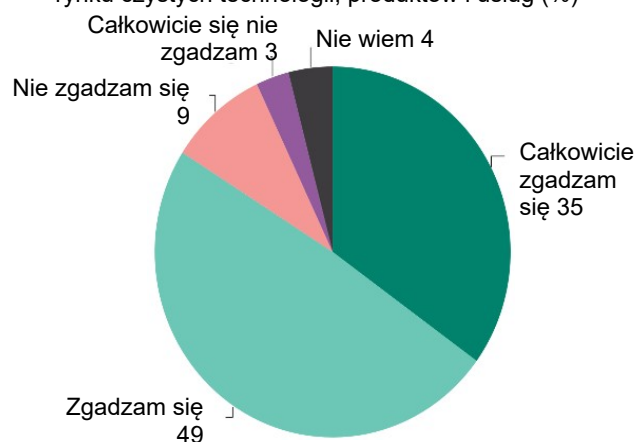
Malta (62%) i Cypr (54%) mają najwyższy wynik w kategorii „całkowicie się zgadzam”. W związku z tym respondenci z tych krajów wydają się najbardziej popierać ideę, zgodnie z którą przedsiębiorstwa europejskie powinny otrzymać większe wsparcie w celu konkutowania na światowym rynku czystych technologii, produktów i usług.

Jeśli chodzi o różnice zdań, blisko jedna czwarta respondentów w Estonii uważa, że europejskie przedsiębiorstwa nie powinny otrzymywać większego wsparcia, aby konkurować na światowym rynku czystych technologii, produktów i usług (24 %). Jest to najwyższy

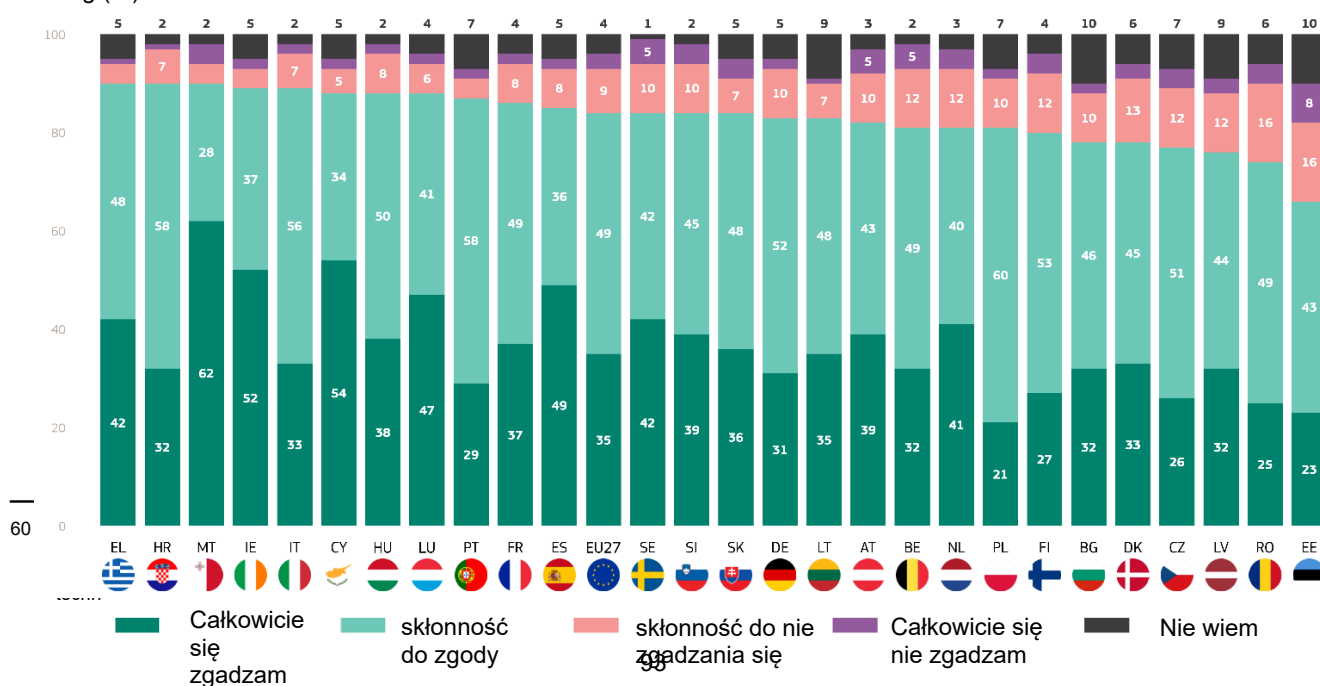
wynik w kategorii niezgody. Na drugim miejscu plasuje się Rumunia, gdzie jedna piąta respondentów nie zgadza się z tym stwierdzeniem (20 %).

Jeśli chodzi o odsetek Europejczyków, którzy nie wiedzą, najwyższe wyniki odnotowano w Estonii i Bułgarii (po 10 %), a następnie na Litwie i Łotwie, gdzie 9 % respondentów wskazało, że nie wie.

PD4.5: W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? Europejskie przedsiębiorstwa powinny otrzymać większe wsparcie, aby mogły konkurować na światowym rynku czystych technologii, produktów i usług (%)

PD4.5: W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? Przedsiębiorstwa europejskie powinny otrzymać większe wsparcie, aby mogły konkurować na światowym rynku czystych technologii, produktów i usług (%)

Zgromadzono następujące spostrzeżenia dotyczące⁶¹ czynników socjo-demograficznych:

Kobiety (85 %) są nieco bardziej skłonne niż mężczyźni (83 %) zgodzić się, że przedsiębiorstwa europejskie powinny otrzymać większe wsparcie, aby konkurować na światowym rynku czystych technologii, produktów i usług.

Osoby młodsze, w szczególności osoby w wieku 15–24 lat (86 %) i osoby w wieku 25–39 lat (87 %), wykazują najwyższe poparcie dla udzielania większego wsparcia przedsiębiorstwom europejskim. Wsparcie maleje wraz z wiekiem, a 84% osób w wieku 40–54 lat i 81% osób w wieku 55+ zgadza się z tym stwierdzeniem.

Respondenci, którzy pozostali w kształceniu do 20 roku życia lub starszych (87%), ci, którzy nadal studiuje, a także ci, którzy pozostali w kształceniu do 16–19 roku życia (wszystkie 84%) wykazują najwyższe znaczenie, podczas gdy ci, którzy zakończyli edukację w wieku 15 lat lub mniej (78%), wykazują nieco mniejsze poparcie.

Studenci (88%) wyrażają najwyższe poparcie, a następnie inni pracownicy umysłowi (87%) i menedżerowie (85%). Poparcie wyrażają również osoby samozatrudnione (83 %), pracownicy fizyczni (84 %) i bezrobotni (83 %), natomiast osoby na emeryturze (81 %) i osoby zajmujące się domem (82 %) zgłaszają nieco niższe poparcie.

Mieszkańcy dużych miast (88%) i małych lub średnich miast (85%) najczęściej uważają, że ważne jest, aby europejskie przedsiębiorstwa otrzymywały większe wsparcie, podczas gdy mieszkańcy obszarów wiejskich (79%) wykazują nieco niższe poparcie.

Ci, którzy postrzegają zmianę klimatu jako niepoważny problem, wykazują znacznie mniejsze poparcie (58%) w porównaniu z tymi, którzy uważają ją za poważny problem (88%).

Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, wyrażają większe poparcie (89%), podczas gdy ci, którzy się nie zgadzają, zgłaszają znacznie niższe poparcie (62%).

Respondenci narażeni na ryzyko środowiskowe (89%) wykazują większe poparcie w porównaniu z tymi, którzy nie są narażeni (82%).

Respondenci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu, wyrażają mniejsze poparcie (84 proc.) dla tego stwierdzenia w porównaniu z tymi, którzy się z nim nie zgadzają (85 proc.).

PD4.5 W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń? Przedsiębiorstwa europejskie powinny otrzymać większe wsparcie, aby mogły konkurować na światowym rynku czystych technologii, produktów i usług. (% UE)

	Ogółem „Zgadzam się”	Ogółem „Nie zgadzam się”	Nie wiem
UE-27	84	12	4
Płeć			
Człowiek	83	13	4
Kobieta	85	10	5
Wiek			
15-24	86	9	5
25-39	87	14	2
40-54	84	13	3
55+	81	13	6
Edukacja (koniec)			
-15	78	12	10
16-19	84	12	4
20+	87	14	2
Wciąż studiuje	84	10	6
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	83	14	3
Kierownicy	85	13	2
Inne białe kołnierze.	87	10	3
Pracownicy fizyczni	84	13	3
Osoby zajmujące się domem	82	12	6
Bezrobotni	83	12	5
Emerytowany	81	12	7
Studenci	88	7	5
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	79	15	6
Małe lub średnie miasto	85	14	4
Duże miasto	88	9	3
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	88	8	4
Nie jest to poważny problem	58	36	7
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	89	8	3
Nie zgadzam się	62	32	6
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	89	8	3
Nienaświetlone	82	13	5
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	85	14	4
Nie zgadzam się	84	13	3

61 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

W niniejszej sekcji podkreślono różne poziomy wsparcia dla środków związanych ze zmianą klimatu w poszczególnych państwach członkowskich UE. Grecja, Cypr i Węgry wyróżniają się niezmiennie wysokimi wskaźnikami porozumienia co do znaczenia przeciwdziałania zmianie klimatu i wspierania inicjatyw ekologicznych, co odzwierciedla silny konsensus w tych krajach. Estonia wyróżnia się natomiast wysokimi wskaźnikami nieporozumień w odniesieniu do wielu środków, co wskazuje, że znaczna część ludności jest sceptyczna co do korzyści płynących z działań związanych ze zmianą klimatu. Portugalia i Włochy wykazują wysoki poziom porozumienia w sprawie potencjału innowacji i konkurencyjności dzięki działaniom w dziedzinie klimatu, co sugeruje optymizm co do korzyści gospodarczych płynących z takich środków. Malta i Irlandia wykazują silne poparcie dla udzielania większej pomocy europejskim przedsiębiorstwom na rynku czystych technologii, podkreślając znaczenie wsparcia gospodarczego dla inicjatyw ekologicznych w tych krajach. Ogólnie rzecz biorąc, w niniejszej sekcji przedstawiono obraz szerokiego europejskiego wsparcia dla środków związanych ze zmianą klimatu, uznając ich znaczenie dla zdrowia publicznego, innowacji gospodarczych i konkurencyjności. Ujawnia jednak również znaczące różnice między krajami, przy czym niektóre, takie jak Estonia, wykazują wyższy poziom sceptycyzmu.

4. Wsparcie na rzecz neutralności klimatycznej do 2050 r.

Większość Europejczyków popiera unijny cel neutralności klimatycznej, ale niektórzy wykazują znaczący sprzeciw.

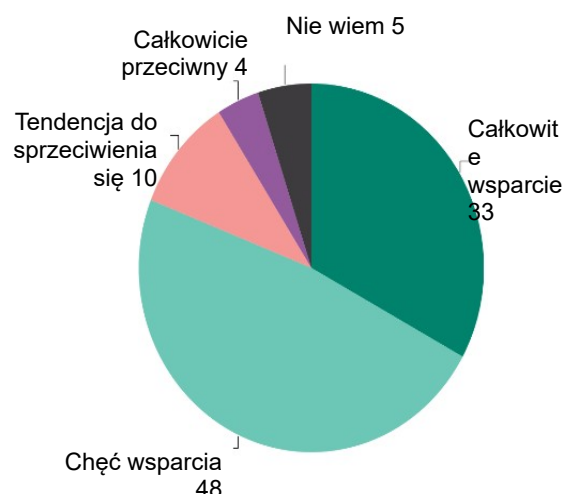
W niniejszej sekcji przedstawiono, w jakim stopniu Europejczycy popierają cel UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r.⁶²

Ogółem 81 % Europejczyków popiera cel UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., czyli gospodarki o zerowej emisji gazów cieplarnianych netto. Wynik ten obejmuje 48 % respondentów, którzy zwykle popierają, oraz jedną trzecią wszystkich respondentów, którzy „całkowicie popierają”. Natomiast 14 % Europejczyków nie popiera celu UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., w tym 10 % jest przeciwnych, a 4 % „całkowicie przeciwnych”. 5% Europejczyków twierdzi, że nie wie.

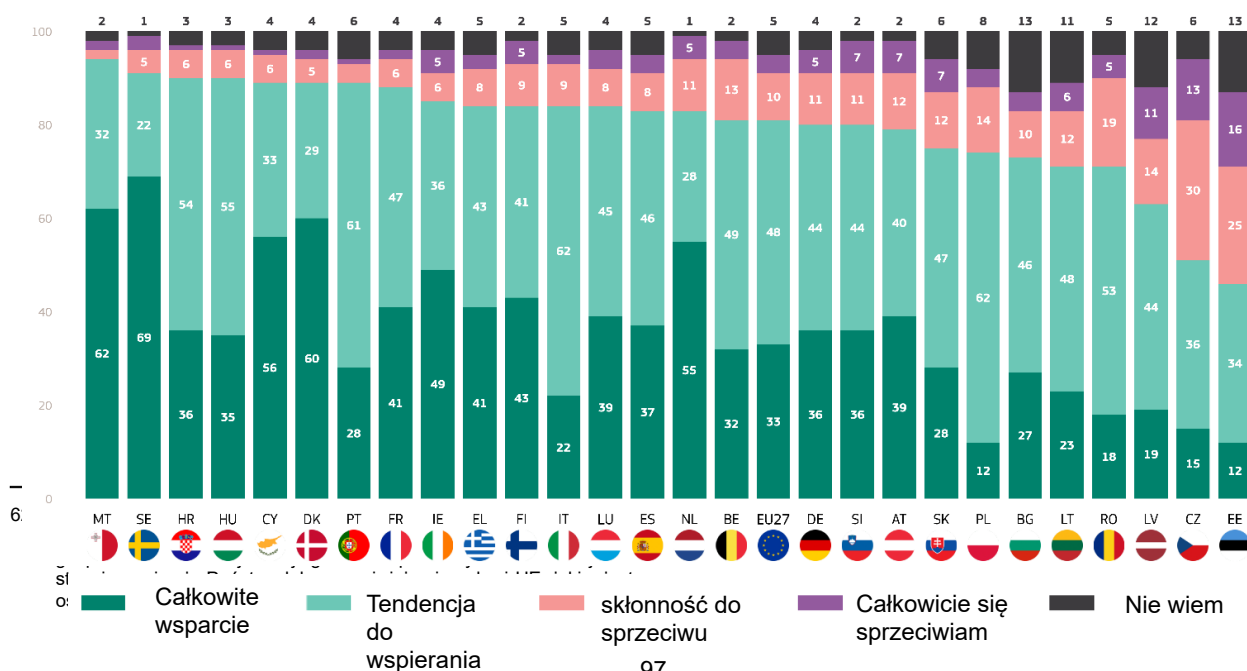
We wszystkich państwach członkowskich UE większość respondentów popiera cel neutralności klimatycznej, z wyjątkiem Estonii, gdzie poparcie wynosi 46 %. Największy udział wsparcia ogólnego odnotowano na Malcie (94 %), a następnie w Szwecji (91 %) oraz w Chorwacji i na Cyprze (90 %). Ponadto, biorąc pod uwagę poziom wsparcia, najwyższe wyniki w kategorii „całkowite wsparcie” odnotowano również w Szwecji (69 %) i na Malcie (62 %).

Natomiast w Estonii i Czechach wydaje się, że konsensus w kwestii celów UE w zakresie neutralności klimatycznej jest mniejszy. Społeczeństwo wydaje się rozdarte, a 41 % estońskich respondentów i 43 % czeskich respondentów twierdzi, że jest przeciwnych celom UE w zakresie neutralności klimatycznej.

QD 10. Kolejne pytanie dotyczy neutralności klimatycznej. Celem UE jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. – gospodarki o zerowej emisji gazów cieplarnianych netto. W jakim stopniu popierają Państwo lub sprzeciwiają się celowi UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r.? (%)

Pyt. 10: Kolejne pytanie dotyczy neutralności klimatycznej. Celem UE jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. – gospodarki o zerowej emisji gazów cieplarnianych netto. W jakim stopniu popierają Państwo lub sprzeciwiają się celowi UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r.? (%)

W wyniku tego badania duży odsetek respondentów wskazał, że nie wie, czy popiera wyniki UE w zakresie neutralności klimatycznej, czy też się im sprzeciwia. W Estonii i Bułgarii 13% respondentów wybrało tę opcję, a 12% na Łotwie i 11% na Litwie.

Ogólnie rzecz biorąc, większość Europejczyków popiera unijny cel neutralności klimatycznej. Istnieją jednak znaczne różnice między krajami, przy czym niektóre z nich, takie jak Estonia i Czechy, wykazują wyższy poziom sceptycyzmu.

Zebrano następujące spostrzeżenia dotyczące⁶³ czynników socjo-demographic:

- Kobiety (83%) nieco częściej niż mężczyźni (81%) popierają cel UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r.
- Osoby młodsze, zwłaszcza w wieku 15–24 lat (86 %), wykazują najwyższe poparcie dla unijnego celu neutralności klimatycznej. Wsparcie maleje wraz z wiekiem, przy czym cel ten popiera 83 % osób w wieku 25–39 lat, 81 % osób w wieku 40–54 lat i 79 % osób w wieku 55+.
- Ci, którzy nadal studiują (90%) i respondenci, którzy pozostali w edukacji do 20 roku życia lub starszych (86%), zgłaszają najwyższe poparcie, podczas gdy ci, którzy zakończyli edukację w wieku 15 lat lub mniej, wykazują niższe poparcie (74%).
- Studenci (90%) wyrażają najwyższe poparcie, a następnie menedżerowie (87%) i inni pracownicy umysłowi (84%). Osoby samozatrudnione (81%), pracownicy fizyczni (79%), domownicy (77%), bezrobotni (79%) i emeryci (79%) również wykazują poparcie.
- Mieszkańcy dużych miast (86 %) i małych lub średnich miast (82 %) częściej popierają unijny cel neutralności klimatycznej, natomiast mieszkańcy obszarów wiejskich (76 %) wykazują nieco niższe poparcie.
- Osoby, które uważają, że zmiana klimatu nie jest poważnym problemem, wykazują znacznie mniejsze poparcie (44 %) dla unijnego celu neutralności klimatycznej w porównaniu z osobami, które uważają to za poważny problem (88 %).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, wykazują większe poparcie (87 %) dla celu UE, natomiast ci, którzy się nie zgadzają, zgłaszają znacznie mniejsze poparcie (47 %).
- Respondenci narażeni na ryzyko środowiskowe (90 %) wykazują większe poparcie dla neutralności klimatycznej w porównaniu z tymi, którzy nie są narażeni (77 %).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmiany klimatu, wykazują większe poczucie poparcia (83 %) dla unijnego celu neutralności klimatycznej w porównaniu z tymi, którzy się nie zgadzają (82 %).

Pyt. 10: Kolejne pytanie dotyczy neutralności klimatycznej.

Celem UE jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. – gospodarki o zerowej emisji gazów cieplarnianych netto. W jakim stopniu popierają Państwo lub sprzeciwiają się celowi UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r.? (%)

	Ogółem „Wsparcie”	Ogółem „Oppose”	Nie wiem
UE-27	81	14	5
Płeć			
Człowiek	81	16	3
Kobieta	83	12	5
Wiek			
15-24	86	10	4
25-39	83	14	3
40-54	81	15	4
55+	79	15	6
Edukacja (koniec)			
-15	74	17	9
16-19	79	16	5
20+	86	11	3
Wciąż studiuje	90	6	4
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	81	15	4
Kierownicy	87	12	1
Inne białe kołnierze.	84	12	4
Pracownicy fizyczni	79	17	4
Osoby zajmujące się domem	77	16	7
Bezrobotni	79	16	5
Emerytowany	79	14	7
Studenci	90	7	3
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	76	18	6
Małe lub średnie miasto	82	14	4
Duże miasto	86	10	4
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	88	8	4
Nie jest to poważny problem	44	50	6
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	87	9	4
Nie zgadzam się	47	46	7
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	90	7	3
Nienaświetlone	7	18	5
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	82	14	4
Nie zgadzam się	83	14	3

63 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

5. Opinie na temat paliw kopalnych

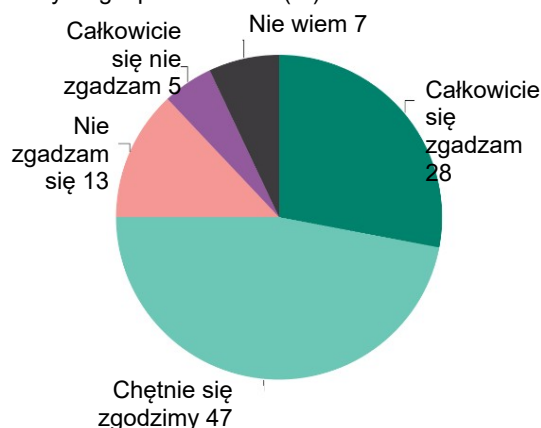
Większość Europejczyków wykazuje gotowość do ograniczenia paliw kopalnych i inwestowania w przejście na czystą energię, ale niektórzy pozostają sceptyczni.

W tej sekcji odniesiono się do stanowiska Europejczyków w sprawie paliw kopalnych. Najpierw zapytano respondentów, czy zgadzają się, że ograniczenie importu paliw kopalnych spoza UE zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i przyniesie korzyści gospodarcze UE, stosując czteropunktową skalę: „całkowicie się zgadzam”, „zamierzam się zgodzić”, „zamierzam się nie zgodzić” i „całkowicie się nie zgadzam”.⁶⁴ W całej UE 75 % respondentów zgadza się z tym stwierdzeniem. Wynik ten obejmuje 47 % Europejczyków, którzy „chcą się zgodzić”, i 28 % Europejczyków, którzy „całkowicie się zgadzają”. Natomiast 18 % respondentów nie uważa, że ograniczenie importu paliw kopalnych spoza UE zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i przyniesie korzyści gospodarcze UE. Na wynik ten składa się 13 % respondentów, którzy „chcą się nie zgodzić”, oraz 5 % respondentów, którzy „całkowicie się nie zgadzają”. 7% Europejczyków twierdzi, że nie wie.

We wszystkich państwach członkowskich UE większość respondentów zgadza się, że ograniczenie importu paliw kopalnych spoza UE zwiększy bezpieczeństwo

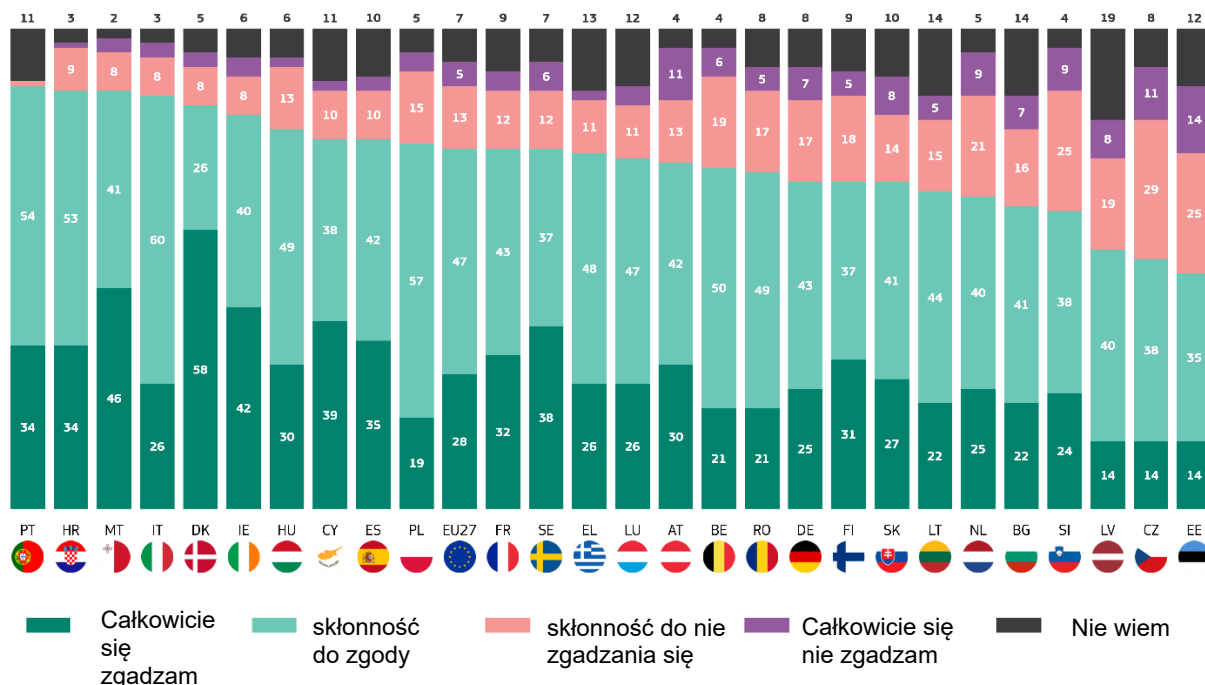
wyjątkiem Estonii. 49% respondentów zgadza się z tym stwierdzeniem. Najwyższe wyniki w ogólnej zgodzie odnotowano w Portugalii (88%) oraz Chorwacji i na Maltce

QD11.1. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń dotyczących paliw kopalnych? Ograniczenie importu paliw kopalnych spoza UE zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i przyniesie korzyści gospodarcze UE (%)

(po 87%). Jednak pod względem najsilniejszego porozumienia Dania znajduje się na szczycie listy, a ponad połowa wszystkich respondentów (58 %)

QD11.1: W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń dotyczących paliw kopalnych? Ograniczenie importu paliw kopalnych spoza UE zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i przyniesie korzyści gospodarcze UE. (%)

energetyczne i przyniesie korzyści gospodarcze UE, z

⁶⁴ QD11.1. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń dotyczących paliw kopalnych? Ograniczenie importu paliw kopalnych spoza UE zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i przyniesie korzyści gospodarcze UE

„całkowicie zgadza się”, że ograniczenie importu paliw kopalnych z państw trzecich zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i przyniesie UE korzyści gospodarcze. Na Maltce (46 proc.) i w Irlandii (42 proc.) znajduje się mniej niż połowa respondentów. W 13 krajach co najmniej jedna

piąta respondentów nie uważa, że ograniczenie importu paliw kopalnych spoza UE zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i przyniesie korzyści gospodarcze UE. Największy odsetek nieporozumień odnotowano w Czechach (40%), Estonii (39%) i Słowenii (34%), gdzie odsetek nieporozumień wynosi około jednej trzeciej lub więcej respondentów. W Holandii (30 proc.) odnotowano również rekordowe wyniki w zakresie nieporozumień.

W 10 krajach co najmniej jeden na dziesięciu respondentów nie wie, czy zgadza się, czy nie, że ograniczenie importu paliw kopalnych spoza UE zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i przyniesie korzyści gospodarcze UE. Największy udział w tym zakresie odnotowano na Łotwie, gdzie 19 % respondentów wskazało, że nie wie, a następnie na Litwie i w Bułgarii (po 14 %).

W odniesieniu do⁶⁵ czynników społeczno-demograficznych poczyniono następujące obserwacje:

Kobiety (75%) są nieco bardziej skłonne niż mężczyźni (73%) zgodzić się, że ograniczenie importu paliw kopalnych zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i przyniesie korzyści gospodarcze UE.

Osoby młodsze, zwłaszcza w wieku 15–24 lat (78 %), wykazują najwyższe poparcie dla ograniczenia importu paliw kopalnych. Poparcie nieznacznie spada wraz z wiekiem, przy czym 77% osób w wieku 25–39 lat, 75% osób w wieku 40–54 lat i 71% osób w wieku 55+ popiera to stwierdzenie.

Ci, którzy nadal studiują (82%) i respondenci, którzy pozostali w edukacji do 20 roku życia lub starszych (76%), zgłaszają najwyższe poparcie, podczas gdy ci, którzy zakończyli edukację w wieku 15 lat lub mniej, wykazują niższe poparcie (68%).

Studenci (81%) wyrażają najwyższe poparcie, a następnie menedżerowie (78%) i inni pracownicy umysłowi (77%). Osoby samozatrudnione (76%), pracownicy fizyczni (73%), domownicy (74%), emeryci (70%) i bezrobotni (69%) wykazują mniejsze poparcie.

Mieszkańcy dużych miast (78 proc.) oraz małych i średnich miast (76 proc.) częściej opowiadają się za ograniczeniem importu paliw kopalnych, podczas gdy mieszkańcy wsi (68 proc.) wykazują nieco mniejsze poparcie.

Ci, którzy postrzegają zmianę klimatu jako niepoważny problem, wykazują znacznie mniejsze poparcie (45%) w porównaniu z tymi, którzy uważają ją za poważny problem (79%).

Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, wykazują większe poparcie (79%) dla zmniejszenia importu paliw kopalnych, podczas gdy ci, którzy się nie zgadzają, zgłaszają znacznie niższe poparcie (48%).

Respondenci narażeni na zagrożenia dla środowiska (84%) wykazują większe poparcie dla ograniczenia importu paliw kopalnych w porównaniu z tymi, którzy nie są narażeni (68%).

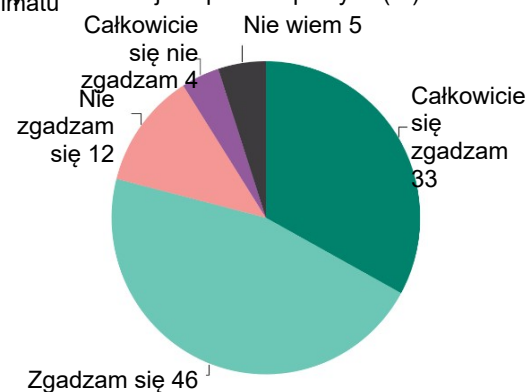
Respondenci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmiany klimatu, wykazują większe poczucie poparcia (76%) dla zmniejszenia importu paliw kopalnych w porównaniu z tymi, którzy się nie zgadzają (75%).

PD11.1 W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń dotyczących paliw kopalnych? Ograniczenie importu paliw kopalnych spoza UE zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i przyniesie korzyści gospodarcze UE

	Ogółem „Zgadzam się”	Ogółem „Nie zgadzam się”	Nie wiem
UE-27	75	18	7
Płeć			
Człowiek	73	21	6
Kobieta	75	16	9
Wiek			
15-24	78	14	8
25-39	77	18	5
40-54	75	20	5
55+	71	19	10
Edukacja (koniec)			
-15	68	17	15
16-19	73	20	7
20+	76	19	5
Wciąż studiuje	82	11	7
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	76	20	4
Kierownicy	78	18	4
Inne białe kołnierze.	77	17	6
Pracownicy fizyczni	73	20	7
Osoby zajmujące się domem	74	18	8
Bezrobotni	69	22	9
Emerytowany	70	18	12
Studenci	81	12	7
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	68	24	8
Małe lub średnie miasto	76	16	8
Duże miasto	78	16	6
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	79	14	7
Nie jest to poważny problem	45	47	8
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	79	14	7
Nie zgadzam się	48	44	8
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	84	11	5
Nienaświetlone	68	23	9
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	75	19	6
Nie zgadzam się	76	48	6

65 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

QD11.2: W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń dotyczących paliw kopalnych? Należy udzielić większego wsparcia finansowego ze środków publicznych na przejście na czystą energię, nawet jeśli oznacza to zmniejszenie lub wstrzymanie dotacji do paliw kopalnych (%)

Ponadto respondenci zostali zapytani, czy zgadzają się, że należy udzielić większego publicznego wsparcia finansowego na przejście na czystą energię, nawet jeśli oznacza to zmniejszenie lub zaprzestanie dotacji do paliw kopalnych, stosując czteropunktową skalę: „całkowicie się zgadzam”, „zamierzam się zgodzić”, „zamierzam się nie zgadzać” i „całkowicie się nie zgadzam”.⁶⁶

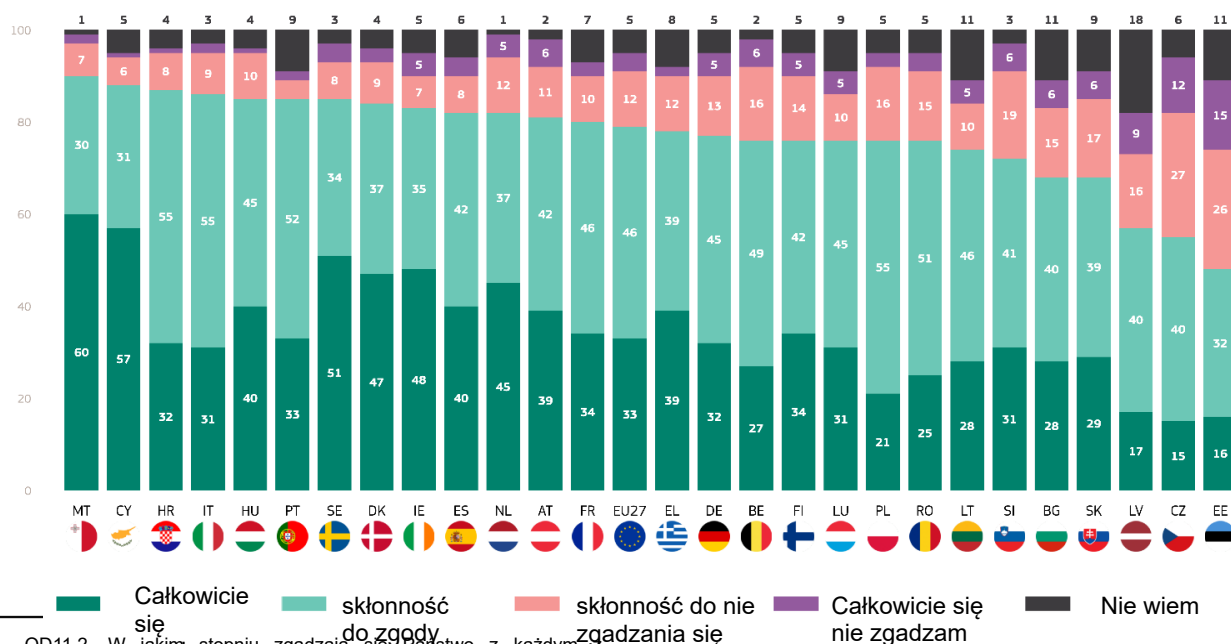
Europejczycy zgadzają się z tym stwierdzeniem o 79 %, w tym 46 %, którzy „chcą się zgodzić”, i jedna trzecia, która „całkowicie się zgadza” (33 %). Natomiast 16 % respondentów uważa, że nie należy udzielać większego wsparcia finansowego ze środków publicznych na przejście na czystą energię, nawet jeśli oznacza to ograniczenie lub wstrzymanie dotacji na paliwa kopalne. Na wynik ten składa się 12 % respondentów, którzy „chcą się nie zgodzić”, oraz 4 % respondentów, którzy „całkowicie się nie zgadzają”. 5% Europejczyków twierdzi, że nie wie.

We wszystkich państwach członkowskich UE, z wyjątkiem Estonii, większość Europejczyków (ponad 50 %) zgadza się, że należy udzielić większego publicznego wsparcia finansowego na przejście na czystą energię, nawet jeśli oznacza to zmniejszenie lub wstrzymanie dotacji na paliwa kopalne. Wydaje się, że w Estonii jest mniej konsensusu w tej kwestii niż w większości innych państw członkowskich UE. 48% respondentów zgadza się z tym stwierdzeniem, a 41% nie.

Jeżeli chodzi o poziom porozumienia, Malta (60 %), Cypr (57 %) i Szwecja (51 %) wykazują największe poparcie, ponieważ największy odsetek respondentów „całkowicie się zgadza” powinien otrzymać większe publiczne wsparcie finansowe na przejście na czystą energię, nawet jeśli oznacza to zmniejszenie lub wstrzymanie dotacji na paliwa kopalne.

W sześciu krajach ponad jedna piąta respondentów nie zgadza się, że należy udzielić większego publicznego wsparcia finansowego na rzecz przejścia na czystą energię, nawet jeśli oznacza to zmniejszenie lub wyeliminowanie dotacji do paliw kopalnych. Kraje te obejmują Bułgarię (21 %), Słowację (23 %), Słowenię (25 %), Łotwę (25 %), Czechy (39 %) i Estonię (41 %). Warto zwrócić uwagę na dwie rzeczy: (1) grupa ta wykazuje duże różnice w wynikach nieporozumień, przy czym wydaje się, że 20 punktów procentowych między Estonią a Bułgarią oraz (2) kraje o wysokich wynikach nieporozumień znajdują się w Europie Wschodniej i

QD11.2: W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń dotyczących paliw kopalnych? Należy udzielić większego publicznego wsparcia finansowego na rzecz przejścia na czystą energię, nawet jeśli oznacza to zmniejszenie lub wstrzymanie dotacji na paliwa kopalne (%)

⁶⁶ QD11.2: W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń dotyczących paliw kopalnych? Należy zapewnić większe publiczne wsparcie finansowe na rzecz przejścia na czystą energię, nawet jeśli oznacza to ograniczenie lub wstrzymanie dotacji na paliwa kopalne.

Środkowej.

Jeżeli chodzi o poziom braku porozumienia, w Czechach (12 %) i Estonii (15 %) więcej niż jeden na dziesięciu respondentów „całkowicie się nie zgadza” ze stwierdzeniem.

Jeżeli chodzi o respondentów wskazujących, że nie wiedzą, w czterech krajach więcej niż co dziesiąty wybrał tę opcję odpowiedzi: Łotwa (18 %), Estonia, Litwa i Bułgaria (po 11 %).

Wreszcie, wyniki zostały zbadane przez pryzmat czynników społeczno-demograficznych⁶⁷ i innych czynników związanych z klimatem:

- Kobiety (80 %) są nieco bardziej skłonne niż mężczyźni (78 %) zgodzić się, że należy udzielić większego publicznego wsparcia finansowego na przejście na czystą energię, nawet jeśli oznacza to zmniejszenie lub wstrzymanie dotacji na paliwa kopalne.
- Osoby młodsze, zwłaszcza w wieku 15–24 lat (84 %), wykazują najwyższe poparcie dla przejścia na czystą energię. Wsparcie nieznacznie spada wraz z wiekiem, przy czym 82% osób w wieku 25–39 lat, 79% osób w wieku 40–54 lat i 77% osób w wieku 55+ popiera to stwierdzenie.
- Ci, którzy nadal studiują (86%) i respondenci, którzy pozostali w edukacji do 20 roku życia lub starszych (83%), zgłaszają najwyższe poparcie, podczas gdy ci, którzy zakończyli edukację w wieku 15 lat lub mniej, wykazują niższe poparcie (72%).
- Studenci (87%) wyrażają najwyższe poparcie, a następnie menedżerowie i inni pracownicy umysłowi (po 82%). Osoby samozatrudnione (78%), pracownicy fizyczni (79%), osoby zajmujące się domem (75%), bezrobotni (75%) i emeryci (76%) również wykazują poparcie, ale na niższym poziomie.
- Mieszkańcy dużych miast (84%) i małych lub średnich miast (81%) częściej popierają przejście na czystą energię, podczas gdy mieszkańcy wsi (73%) wykazują nieco mniejsze poparcie.
- Ci, którzy postrzegają zmianę klimatu jako niepoważny problem, wykazują znacznie mniejsze poparcie (48%) w porównaniu z tymi, którzy uważają ją za poważny problem (85%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, wykazują większe poparcie (85%) dla przejścia na czystą energię, podczas gdy ci, którzy się nie zgadzają, zgłaszają znacznie mniejsze poparcie (51%).
- Respondenci narażeni na zagrożenia dla środowiska (89%) wykazują większe poparcie dla przejścia na czystą energię w porównaniu z tymi, którzy nie są narażeni (74%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu, wykazują takie samo poczucie pilności (80%) w porównaniu z tymi, którzy się nie zgadzają (80%).

QD11.2: W jakim stopniu zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń dotyczących paliw kopalnych? Należy zapewnić większe publiczne wsparcie finansowe na rzecz przejścia na czystą energię, nawet jeśli oznacza to ograniczenie lub zaprzestanie dotacji na paliwa kopalne.

	Ogółem „Zgadzam się”	Ogółem „Nie zgadzam się”	Nie wiem
UE-27	79	16	5
Płeć			
Człowiek	78	18	4
Kobieta	80	14	6
Wiek			
15-24	84	11	5
25-39	82	14	4
40-54	79	17	4
55+	77	17	6
Edukacja (koniec)			
-15	72	18	10
16-19	78	17	5
20+	83	14	3
Wciąż studiuje	86	9	5
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	78	19	3
Kierownicy	82	15	3
Inne białe kołnierze.	82	14	4
Pracownicy fizyczni	79	17	4
Osoby zajmujące się domem	75	17	8
Bezrobotni	75	19	6
Emerytowany	76	16	8
Studenci	87	9	4
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	73	21	6
Małe lub średnie miasto	81	15	4
Duże miasto	84	12	4
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	85	11	4
Nie jest to poważny problem	48	46	6
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	85	11	4
Nie zgadzam się	51	43	6
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	89	8	3
Nienasłonek	74	20	6
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	80	16	4
Nie zgadzam się	80	16	4

67 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

V. Zmiany klimatyczne w mediach

1. Zmiany klimatu w tradycyjnych mediach

Europejczycy są podzieleni co do tego, czy media dostarczają jasnych i dokładnych informacji na temat zmiany klimatu.

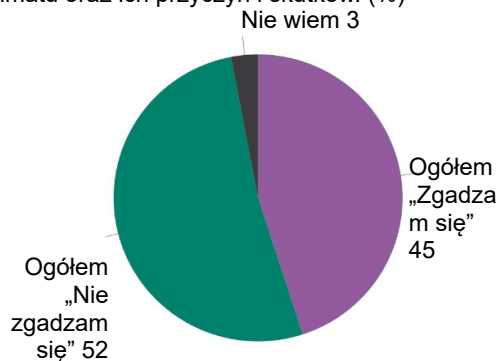
Ta sekcja dotyczy sposobu, w jaki tradycyjne media przekazują informacje na temat zmian klimatu. Respondentów zapytano, czy tradycyjne media (NATIONALITY) dostarczają jasnych informacji na temat zmiany klimatu oraz jej przyczyn i skutków, stosując czteropunktową skalę: „całkowicie się zgadzam”, „zamierzam się zgodzić”, „zamierzam się nie zgodzać” i „całkowicie się nie zgadzam”.⁶⁸

Nieco ponad połowa Europejczyków nie zgadza się z tym stwierdzeniem (52 %), w tym 39 %, którzy „chcą się nie zgodzić”, i 13 %, którzy „całkowicie się nie zgadzają”. Natomiast 45 % respondentów uważa, że tradycyjne media w ich kraju dostarczają jasnych informacji na temat zmiany klimatu oraz jej przyczyn i skutków. Na wynik ten składa się 36 % respondentów, którzy „chcą się zgodzić”, oraz 9 % respondentów, którzy „całkowicie się zgadzają”. 3% Europejczyków twierdzi, że nie wie.

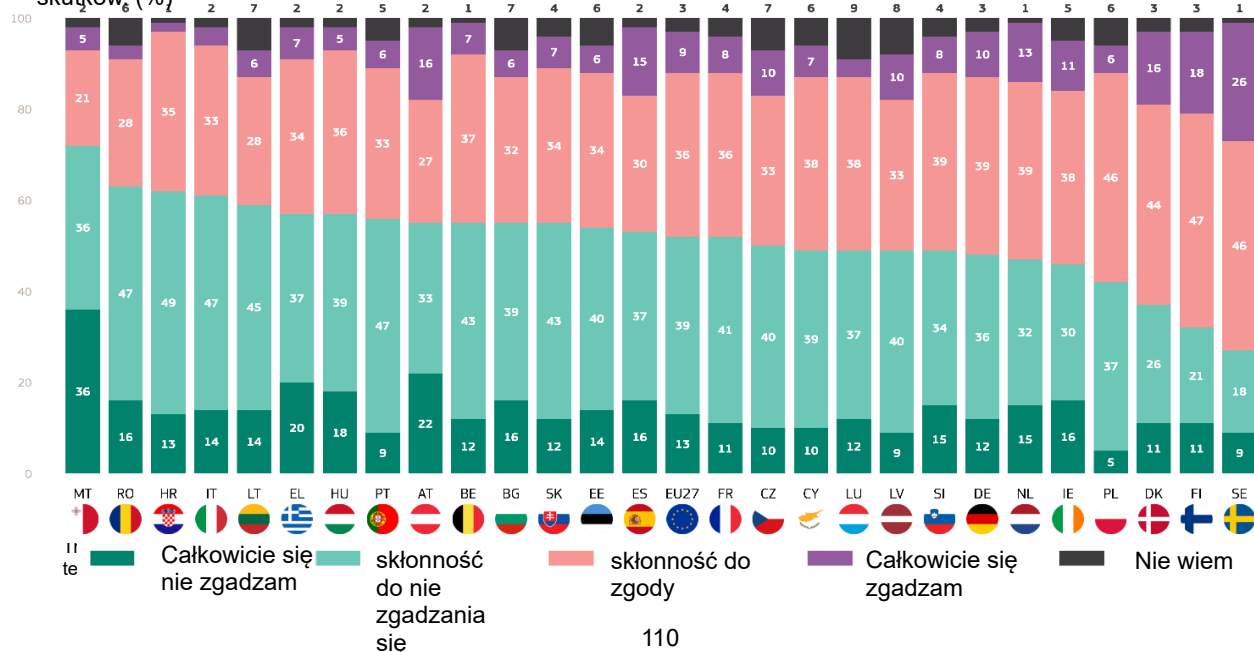
W pięciu krajach większość respondentów uważa, że tradycyjne media w ich kraju dostarczają jasnych informacji na temat zmiany klimatu oraz jej przyczyn i skutków: Szwecja (72%), Finlandia (65%), Dania (60%) oraz Polska i Holandia (po 52%). Analizując kraje z najwyższymi wynikami w kategorii „całkowicie się zgadzam”, Szwecja (26 %) wykazuje najwyższe porozumienie. Ponad jedna czwarta respondentów uważa, że ich tradycyjne media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu oraz ich przyczyn i skutków. Za Szwecją plasują się Finlandia (18 %), Dania (16 %) i Austria (16 %).

Natomiast w 17 krajach większość respondentów uważa, że tradycyjne media w ich krajach nie dostarczają jasnych informacji na temat zmiany klimatu oraz jej przyczyn i skutków. Malta zdecydowanie przewodzi tej liście – 72 % respondentów nie zgadza się z nią, a nieco ponad jedna czwarta respondentów zgadza się z nią. Na drugim i trzecim miejscu wśród państw członkowskich UE plasują się Rumunia (63 %) i Chorwacja (62 %). Kraje najbardziej sceptyczne co do jasności informacji na temat zmiany klimatu w krajowych mediach tradycyjnych to Malta (36 %), Austria (22 %) i Grecja (20 %), ponieważ mają najwyższe wyniki w kategorii „całkowicie się nie zgadzam”. Państwa członkowskie UE o największym odsetku respondentów, którzy nie wiedzą, to Luksemburg (9 %) i Słowenia (8 %).

QD15.1. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi informacji na temat zmiany klimatu? Tradycyjne (NARODOWE) media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu oraz ich przyczyn i skutków. (%)

QD15.1. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi informacji na temat zmiany klimatu? Tradycyjne (NARODOWE) media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu oraz ich przyczyn i skutków. (%)

Ponadto wyniki zostały przeanalizowane pod kątem ich związku z⁶⁹ kategoriami i ciodemograficznymi dodatkowymi czynnikami:

- Kobiety i mężczyźni zgłaszają ten sam poziom porozumienia w odniesieniu do tradycyjnych mediów krajowych, które dostarczają jasnych informacji na temat zmiany klimatu (po 45%).
- Osoby w wieku 40 lat i starsze wykazują najwyższe porozumienie w sprawie tradycyjnych mediów lokalnych, które dostarczają jasnych informacji na temat zmiany klimatu (w obu przypadkach 46 %). Nieco mniej osób w wieku 25-39 lat zgadza się z tym stwierdzeniem (43%).
- Respondenci, którzy pozostali w edukacji do 20 roku życia (48%), ci, którzy pozostali do 16-19 roku życia i ci, którzy nadal studiują (44%), zgłaszają najwyższą zgodę, podczas gdy ci, którzy zakończyli edukację w wieku 15 lat lub mniej, zgłaszają nieco niższą zgodę (42%).
- Respondenci, którzy pozostali w edukacji do 16-19 roku życia (53%) i ci, którzy nadal studiują (52%), zgłaszają najwyższą zgodę, podczas gdy ci, którzy zakończyli edukację w wieku 15 lat lub w wieku 20 lat lub starszych, wykazują nieco niższą zgodę (po 50%).
- Studenci (43%) wyrażają mniejszą zgodę w porównaniu z menedżerami (48%) i osobami bezrobotnymi (50%). Najmniej zgody zgłaszają osoby samozatrudnione (40 proc.), a następnie pracownicy fizyczni (43 proc.), domownicy (44 proc.), inni pracownicy umysłowi (44 proc.) i emeryci (47 proc.).
- Mieszkańcy dużych miast (48%) są bardziej skłonni zgodzić się z tym stwierdzeniem w porównaniu z mieszkańcami małych lub średnich miast (44%) i obszarów wiejskich (45%).
- Ci, którzy postrzegają zmianę klimatu jako niepoważny problem, wykazują większą niezgodę (57%) w porównaniu z tymi, którzy uważają ją za poważny problem (51%).
- Ci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, wykazują nieco wyższe porozumienie (46%) ze stwierdzeniem w porównaniu z tymi, którzy się nie zgadzają (42%).
- Respondenci narażeni na ryzyko środowiskowe i klimatyczne zgłaszają większy brak zgody (57%) ze stwierdzeniem w porównaniu z tymi, którzy nie są narażeni (48%).

QD15.1. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi informacji na temat zmiany klimatu? Tradycyjne (NARODOWE) media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu oraz ich przyczyn i skutków. (% – UE)

	Ogółem „Zgadzam się”	Ogółem „Nie zgadzam się”	Nie wiem
UE-27	45	52	3
Płeć			
Człowiek	45	52	3
Kobieta	45	51	4
Wiek			
15-24	45	52	3
25-39	43	54	3
40-54	46	51	3
55+	46	50	4
Edukacja (koniec)			
-15	42	50	8
16-19	44	53	3
20+	48	50	2
Wciąż studiuje	44	52	4
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	40	58	2
Kierownicy	48	50	2
Inne białe kolarze.	44	54	2
Pracownicy fizyczni	43	54	3
Osoby zajmujące się domem	44	50	6
Bezrobotni	50	47	3
Emerytowany	47	48	5
Studenci	43	54	3
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	45	51	4
Małe lub średnie miasto	44	53	3
Duże miasto	48	49	3
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	46	51	3
Nie jest to poważny problem	39	57	4
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	46	51	3
Nie zgadzam się	42	54	4
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	41	57	2
Nienasłone	48	48	4
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	100	0	0
Nie zgadzam się	0	100	0

69 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

2. Rola dezinformacji

Europejczycy różnią się postrzeganiem tego, jak łatwo odróżnić wiarygodne informacje od dezinformacji na temat zmiany klimatu w mediach społecznościowych.

Następnie zapytano respondentów, czy trudno jest odróżnić wiarygodne informacje od dezinformacji na temat zmiany klimatu w mediach społecznościowych, stosując czteropunktową skalę: „całkowicie się zgadzam”, „zamierzam się zgodzić”, „zamierzam się nie zgodzić” i „całkowicie się nie zgadzam”.⁷⁰

Nieco mniej niż połowa Europejczyków uważa, że jest to rzeczywiście trudne (49%). Na wynik ten składa się 34 % respondentów, którzy „chcą się zgodzić”, oraz 15 % respondentów, którzy „całkowicie się zgadzają”. Z drugiej strony 46 % Europejczyków uważa, że nie jest trudno odróżnić wiarygodne informacje od dezinformacji na temat zmiany klimatu w mediach społecznościowych, w tym 32 % respondentów, którzy „chcą się nie zgodzić”, i 14 %, którzy „całkowicie się nie zgadzają”. 5% Europejczyków stwierdziło, że nie wie.

Kraje, w których większość respondentów ma trudności z rozróżnieniem wiarygodnych informacji i dezinformacji na temat zmiany klimatu w mediach społecznościowych, to Szwecja (67 %), Grecja i Niemcy (po 62 %) oraz Dania (61 %). W dziewięciu krajach co najmniej jedna piąta respondentów „całkowicie zgadza się” ze stwierdzeniem. W Szwecji (35 %), Danii (30 %) i Niemczech (28 %) odsetek respondentów, którzy „całkowicie się zgadzają”, jest najwyższy wśród państw członkowskich UE.

Natomiast w siedmiu krajach większość respondentów nie ma trudności z rozróżnieniem wiarygodnych informacji i dezinformacji na temat zmiany klimatu w mediach społecznościowych. Na czele listy znajdują się Włochy, gdzie 59 proc. respondentów nie zgadza się z tym stwierdzeniem, na pierwszym miejscu znajduje się Italia

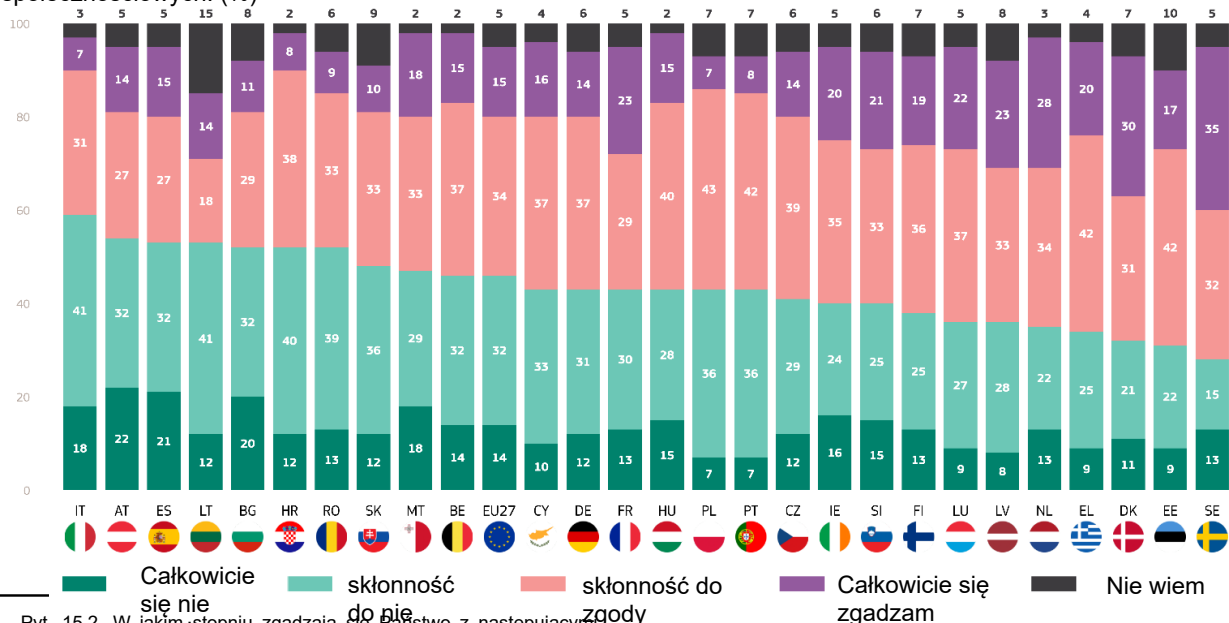
Pyt. 15.2. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi informacji na temat zmiany klimatu? - Trudno jest odróżnić wiarygodne informacje od dezinformacji na temat zmiany klimatu w mediach społecznościowych. (%)

(59 proc.), a następnie Austria (54 proc.) oraz Hiszpania i Litwa (po 53 proc.). Biorąc pod uwagę poziom braku porozumienia, około jedna piąta respondentów w Austrii (22%), Hiszpanii (21%) i Bułgarii (20%) „całkowicie nie zgadza się” ze stwierdzeniem, stwierdzając tym samym, że wcale nie ma trudności z rozróżnieniem wiarygodnych informacji i dezinformacji na temat zmiany klimatu w mediach społecznościowych.

Kraje o największym odsetku respondentów, którzy nie wiedzą, to Litwa (15%) i Estonia (10%).

Pyt. 15.2. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi informacji na temat zmiany klimatu? - Trudno jest odróżnić wiarygodne informacje od dezinformacji na temat zmiany klimatu w mediach społecznościowych. (%)

⁷⁰ Pyt. 15.2. W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi informacji na temat zmiany klimatu? - Trudno jest odróżnić wiarygodne informacje od dezinformacji na temat zmiany klimatu w mediach społecznościowych.

Wreszcie, wyniki zostały zbadane przez pryzmat czynników społeczno-demograficznych⁷¹ i innych czynników związanych z klimatem:

- Kobiety (48%) nieco rzadziej niż mężczyźni (49%) zgadzają się, że trudno jest odróżnić wiarygodne informacje od dezinformacji na temat zmiany klimatu w mediach społecznościowych.
- Osoby młodsze, zwłaszcza w wieku 15–24 lat (48 %), wykazują nieznacznie mniejsze poparcie dla tego oświadczenia. Wsparcie utrzymuje się na stałym poziomie wśród osób w wieku 25–39 lat (49%) i 40–54 lat (49%) oraz starszych respondentów (55+) (49%).
- Respondenci z wyższym wykształceniem (52% osób z wykształceniem powyżej 20 lat i 49% osób nadal studiujących) zgłaszają najwyższą zgodę, podczas gdy osoby z wykształceniem poniżej 15 lat (43%) zgłaszają nieco niższe poparcie.
- Menedżerowie wyrażają wyższy poziom porozumienia (52%), a następnie bezrobotni (50%) i pracownicy fizyczni, a także studenci (po 49%). Podczas gdy emeryci, domownicy i inne białe obroże (wszystkie 48%) zgłaszają nieco niższy poziom porozumienia
- Mieszkańcy dużych miast (50%) i wsi (50%) zgłaszają większe wsparcie, podczas gdy małe lub średnie miasta (48%) wykazują niższy poziom porozumienia.
- Ci, którzy nie postrzegają zmiany klimatu jako poważnego problemu, wykazują nieco niższy poziom zgodności z oświadczeniem (44%) w porównaniu z tymi, którzy uważają to za poważny problem (49%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, zgłaszają wyższy poziom zgodności ze stwierdzeniem (49%) niż ci, którzy się nie zgadzają (46%).
- Respondenci narażeni na ryzyko środowiskowe i klimatyczne (45%) zgłaszają niższy poziom porozumienia w porównaniu z tymi, którzy nie są narażeni (52%).
- Respondenci, którzy zgadzają się, że krajowe media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu, wykazują większe poparcie dla tego oświadczenia (55%) w porównaniu z tymi, którzy się nie zgadzają (41%).

QD15.2 W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi informacji na temat zmiany klimatu? Trudno jest odróżnić wiarygodne informacje od dezinformacji na temat zmiany klimatu w mediach społecznościowych (% – UE)

	Ogółem „Zgadzam się”	Ogółem „Nie zgadzam się”	Nie wiem
UE-27	49	46	5
Płeć			
Człowiek	49	47	4
Kobieta	48	46	6
Wiek			
15-24	48	50	2
25-39	49	49	2
40-54	49	49	2
55+	49	42	9
Edukacja (koniec)			
-15	43	44	13
16-19	48	47	5
20+	52	45	3
Wciąż studiuje	49	49	2
Kategoria społeczno-zawodowa			
Osoby samozatrudnione	48	49	3
Kierownicy	52	46	2
Inne białe kolnierze.	48	51	1
Pracownicy fizyczni	49	48	3
Osoby zajmujące się domem	48	46	6
Bezrobotni	50	46	4
Emerytowany	48	40	12
Studenci	49	49	2
Subiektywna urbanizacja			
Obszar wiejski lub wieś	50	43	7
Małe lub średnie miasto	48	48	4
Duże miasto	50	46	4
Postrzeganie zmiany klimatu			
Poważny problem	49	46	5
Nie jest to poważny problem	44	50	6
Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka			
Zgadzam się	49	47	4
Nie zgadzam się	46	47	7
Narażenie na ryzyko środowiskowe i klimatyczne			
Odsłonięte	45	52	3
Nienasłonecznione	52	42	6
Media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu			
Zgadzam się	55	41	4
Nie zgadzam się	45	52	3

71 Przegląd tych danych znajduje się w tabeli na tej samej stronie.

Wnioski

Specjalne badanie Eurobarometru na temat zmiany klimatu 2025, przeprowadzone w okresie od lutego do marca 2025 r., zawiera kompleksowy przegląd europejskich postaw i działań wobec zmiany klimatu. Sprawozdanie obejmuje kilka kluczowych obszarów, podkreślając znaczną świadomość i obawy Europejczyków dotyczące zmiany klimatu.

Zdecydowana większość Europejczyków uważa, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka (84 %), przy czym najwyższe porozumienie osiągnięto w Szwecji (96 %), a najniższe w Estonii (61 %). Świadomość ta jest połączona z wysokim poziomem obaw, zwłaszcza wśród kobiet i osób młodszych, przy czym 85 % Europejczyków uważa zmianę klimatu za poważny problem.

W sprawozdaniu omówiono również postrzeganie przez Europejczyków ich własnego narażenia na zagrożenia związane z klimatem oraz działania podejmowane przez osoby fizyczne. Blisko czterech na dziesięciu Europejczyków czuje się narażonych na zagrożenia związane ze środowiskiem i klimatem (38 %), przy czym najwyższe postrzegane narażenie występuje na Maltie, gdzie 68 % respondentów czuje się narażonych, a najniższe w Finlandii (14 %). Jednocześnie tendencja do podejmowania działań osobistych w celu przeciwdziałania zmianie klimatu nieznacznie spadła od 2023 r., przy czym 59 % Europejczyków podjęło działania w ciągu ostatnich sześciu miesięcy (-4 punkty procentowe). Najczęściej podejmowane działania obejmują ograniczenie ilości odpadów, ograniczenie ilości przedmiotów jednorazowego użytku oraz priorytetowe traktowanie efektywności energetycznej przy zakupie nowych urządzeń.

W 2025 r. obywatele UE postrzegają rządy krajowe jako najlepiej przygotowane do przeciwdziałania zmianie klimatu, a następnie Unię Europejską oraz przedsiębiorstwa i przemysł. Istnieje silne poczucie pilności, a 88% respondentów twierdzi, że ważne jest, aby ich rząd krajowy podjął natychmiastowe działania. Większość Europejczyków (67 %) uważa jednak, że ich rząd krajowy nie podejmuje wystarczających działań w celu przeciwdziałania zmianie klimatu, przy czym opinia ta jest najbardziej rozpowszechniona we Francji i Szwecji (po 77 %).

Ponadto obywatele UE cieszą się szerokim poparciem dla polityk i działań związanych z klimatem. Z badania wynika, że Europejczycy uznają znaczenie poprawy efektywności energetycznej i zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii. W szczególności 90 % respondentów uważa, że rządy krajowe powinny podjąć działania w celu poprawy efektywności energetycznej, na przykład poprzez zachęcanie do stosowania środków takich jak izolacja domów, instalacja pomp ciepła i stosowanie inteligentnych liczników. Ten sentyment odbija się echem w całej UE, przy szczególnie dużym poparciu w krajach takich jak Cypr i Słowacja. Podobnie 89 % Europejczyków uważa, że ważne jest, aby rządy krajowe podejmowały działania na rzecz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, takich jak energia wiatrowa i słoneczna. Opinia ta jest spójna we wszystkich państwach członkowskich UE, przy czym najwyższe łączne wskaźniki „ważnych” odnotowano na Maltie, w Danii, Hiszpanii, Chorwacji, na Cyprze, Węgrzech i w Portugalii (wszystkie

na poziomie 94 %). Unia Europejska jest również postrzegana jako kluczowy podmiot w promowaniu energii ze źródeł odnawialnych, a 88 % respondentów uważa, że ważne jest, aby UE podjęła takie działania.

Ponadto większość obywateli UE (81 %) popiera cel UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., przy czym najwyższe poparcie odnotowano na Maltie (94 %), a najniższe w Estonii (46 %). Ponadto z tego specjalnego badania Eurobarometru wynika, że ograniczenie importu paliw kopalnych spoza UE jest postrzegane jako kluczowy krok w kierunku zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego i korzyści gospodarczych dla obywateli UE. Około 75 % respondentów zgadza się, że ograniczenie tego importu będzie miało pozytywny wpływ na gospodarkę i bezpieczeństwo energetyczne. Pogląd ten jest szczególnie silny w krajach takich jak Portugalia (88%), Chorwacja i Malta (po 87%). Ponadto około 79 % obywateli UE zgadza się, że należy udzielić większego publicznego wsparcia finansowego na rzecz przejścia na czystą energię, nawet jeśli oznacza to zmniejszenie lub wstrzymanie dotacji na paliwa kopalne. Ten sentyment jest szczególnie rozpowszechniony na Maltie (90%), Cyprze (88%) i w Chorwacji (87%).

W niniejszym specjalnym badaniu Eurobarometru przeanalizowano również rolę mediów w przekazywaniu informacji na temat zmiany klimatu. Nieco ponad połowa respondentów (52%) uważa, że ich tradycyjne media krajowe nie dostarczają jasnych informacji na temat zmiany klimatu, jej przyczyn i skutków. Ponadto blisko połowa obywateli UE ma trudności z odróżnieniem wiarygodnych informacji od dezinformacji na temat zmiany klimatu w mediach społecznościowych (49 %).

Kilka państw członkowskich UE wyróżnia się postawami i zgłaszanymi zachowaniami wobec zmiany klimatu. Szwecja wyróżnia się wysokim poziomem świadomości i obaw związanych ze zmianą klimatu, przy czym 96 % respondentów w Szwecji zgadza się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, co jest najwyższym wskaźnikiem porozumienia wśród wszystkich krajów UE. Ponadto 92 % respondentów w Szwecji uważa, że zmiana klimatu jest poważnym problemem, co odzwierciedla silny krajowy konsensus w tej kwestii. Obawa ta przekłada się na zdecydowane poparcie dla polityki klimatycznej, przy czym 91 % respondentów popiera cel UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. Ponadto 88 % respondentów w Szwecji zgadza się, że podjęcie działań w związku ze zmianą klimatu doprowadzi do innowacji i zwiększy konkurencyjność unijnych przedsiębiorstw. Szwecja również wyróżnia się jasnością mediów, a 72% respondentów w tym kraju uważa, że ich tradycyjne media krajowe dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu.

Z drugiej strony Estonia wykazuje znaczny sceptycyzm wobec zmian klimatu. 61 % respondentów w Estonii zgadza się, że zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka, co jest najniższym wskaźnikiem porozumienia w UE. Ponadto jest to jedyny kraj, w którym mniej niż połowa respondentów (46 %) popiera unijny cel neutralności klimatycznej do 2050 r. Estonia ma również najwyższy odsetek (21%) respondentów, którzy uważają,

że ich rząd krajowy robi zbyt wiele, aby przeciwdziałać zmianie klimatu.

Ogólnie rzecz biorąc, w specjalnym badaniu Eurobarometr 565 podkreślono szerokie poparcie obywateli UE dla różnych polityk związanych z klimatem, w tym dla poprawy efektywności energetycznej i zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Wyraźnie wzywa się rządy krajowe, Unię Europejską oraz przedsiębiorstwa i przemysł do podjęcia pilnych działań. Ponadto w sprawozdaniu wskazano na wysoki poziom świadomości na temat zmiany klimatu w całej UE, co budzi poważne obawy, zwłaszcza wśród kobiet i osób młodszych. Pomimo pewnych różnic krajowych ogólne nastroje w całej UE budzą obawy i pragnienie skutecznych środków przeciwdziałania zmianie klimatu, co podkreśla znaczenie ciągłych wysiłków na rzecz osiągnięcia neutralności klimatycznej i poprawy wyników w zakresie środowiska i zdrowia publicznego.

Uwagi

(Pierre Dieumegard)

Szkoda, że początkowy plik pdf jest zestawieniem obrazów, a nie tekstem, który można skopiować i wkleić: z jednej strony tworzy duży plik, a z drugiej zmusza do przerobienia tekstu podczas przygotowywania go do tłumaczenia maszynowego. Innymi słowy, różne akapityraportu tak naprawdę nie składają się z tekstu, ale z małych bloków zawierających rodzaj obrazu słów w tekście. Z jednej strony sprawia to, że jest to ciężki plik, a z drugiej strony niemożliwe jest wyszukiwanie tekstu lub kopiowanie / wklejanie interesujących zdań.

Tutaj jest wiele błędów redakcyjnych, które pokazują, że dokument nie został dokładnie poprawiony przed publikacją.

Błędy w pliku załącznika danych. Na przykład występują niespójności w numeracji tabel QD9.n między raportem a dodatkiem do danych. Podobnie na stronie 41 załącznika zamiast QD9.1 należy stosować QD9.2.

- W przypadku pytań QD4 i QD11 w tabelach socjodemograficznych w sprawozdaniu brakuje końca tytułu (strony 67, 69, 71, 77, 79 w oryginalnym pliku pdf).

_ Szkoda, że wbrew zwyczajowej praktyce Eurobarometru pliki .xlsx nie są dostępne (sprawdzone 26 sierpnia 2025 r.): wartości liczbowe musiały zostać skopiowane w celu sporządzenia tabel wartości społeczno-demograficznych, co prawdopodobnie doprowadziło do błędów.

- Odpowiedzi na pytanie QD6 wskazują na spadek poparcia społecznego dla zmian niezbędnych do transformacji ekologicznej.

Pod względem treści: Jak zwykle istnieje duża zmienność między krajami, większa niż między grupami społecznymi.

Zostało to wyraźnie stwierdzone w pkt IV.3 zdanie pierwsze: „Szerokie europejskie poparcie dla działań związanych ze zmianą klimatu, ale wyraźny sceptycyzm w niektórych krajach”. Dobrze, że zostało to powiedziane, ponieważ na stronie internetowej <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3472> mówi się jedynie o europejskim poparciu dla polityki Komisji, nie mówiąc nic o krajach, które jej nie popierają;

W szczególności Estończycy są „nieaktywni klimatycznie”. Nie uważają, że zmiana klimatu jest poważnym problemem (QD2), uważają, że władze (regionalne, krajowe lub europejskie) nie są zbyt kompetentne (QD13) i uważają, że władze krajowe robią zbyt wiele dla klimatu (QD7). Dla nich nie jest ważne wspieranie energii ze źródeł odnawialnych (QD11) i mają one bardzo niewielkie poparcie dla europejskiego celu neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla do 2050 r. (QD10).

Trudno jest wypracować politykę europejską z takimi różnicami zdań między krajami. I nie zmieni się to szybko, ponieważ nie mamy jeszcze wspólnego języka, który byłby

sprawiedliwy w debacie między mieszkańcami różnych hrabstw.

Krótko mówiąc, aby skoordynować działania w sposób demokratyczny, musimy rozwinąć używanie międzynarodowego języka esperanto.

Specyfikacje techniczne

W okresie od 18 lutego do 16 marca 2025 r. Verian Belgium przeprowadził falę 103,2 badania Eurobarometru na wniosek Dyrekcji Generalnej ds. Komunikacji Komisji Europejskiej, Dział ds. Opinii Publicznej i Kampanii; Zaangażowania Obywateli.

Fala 103,2 obejmuje ludność odpowiednich narodowości państw członkowskich Unii Europejskiej, zamieszkałą w każdym z 27 państw członkowskich i w wieku 15 lat i więcej.

Podstawowy wzór próby stosowany we wszystkich krajach jest wieloetapowy, losowy (prawdopodobnie). W każdym kraju próba jest najpierw warstwowana według regionów NUTS, a w każdym regionie miarą urbanistyki (DEGURBA). Liczba punktów próby wybranych w każdej warstwie odzwierciedla populację warstwy 15+. W drugim etapie losowano punkty pomiarowe z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do ich populacji 0+ z każdej warstwy. Próby reprezentują zatem całe terytorium państw objętych badaniem według poziomu NUTS II (lub równoważnego) Eurostatu oraz zgodnie z rozkładem liczby mieszkańców poszczególnych narodowości pod względem obszarów metropolitalnych, miejskich i wiejskich.

W każdym z wybranych punktów pomiarowych losowo wybrano współrzędną początkową, a do określenia adresu najbliższego współrzędnej zastosowano narzędzie do odwrotnego kodowania gee. Ten adres był adresem startowym dla losowego spaceru. Kolejne adresy (każdy N-ty adres) zostały wybrane według standardowych procedur "trasy losowej", z adresu początkowego. W każdym gospodarstwie domowym respondent był losowo wybierany. Podejście do doboru losowego było uzależnione od wielkości gospodarstwa domowego. Na przykład w przypadku gospodarstw domowych z dwoma członkami w wieku powyżej 15 lat skryptu użyto do wyboru informatora (osoby odpowiadającej na kwestionariusz osoby przeprowadzającej kontrolę przesiewową) lub innego kwalifikującego się członka w gospodarstwie domowym. W przypadku gospodarstw domowych z trzema 15+ członkami skryptu użyto do wyboru informatora (1/3 czasu) lub dwóch innych kwalifikujących się członków w gospodarstwie domowym (2/3 czasu). Tam, gdzie wybrano dwóch pozostałych członków, ankietorowi powiedziano, aby poprosił o najmłodszego lub najstarszego. Skrypt losowo przypisywałby wybór najmłodszemu lub najstarszemu z równym prawdopodobieństwem. Proces ten jest kontynuowany dla czterech członków gospodarstwa domowego powyżej 15 lat - losowo prosząc o najmłodszych, drugich najmłodszych i najstarszych. W przypadku gospodarstw domowych z pięcioma członkami 15+ wracamy do zasady ostatnich urodzin.

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

	Kraje	INSTYTUTY	Brak WYWIADÓW	DATY DOTYCZĄCE DZIEDZIN		POPULACJA 15+	ODSETEK UE
BE	Belgia	MCM Belgia	1003	18-02-2025	10-03-2025	9801547	2,60 %
BG	Bułgaria	Kantar TNS BBSS	1018	18-02-2025	10-03-2025	5533938	1,40 %
CZ	Czechy	STEM/MARK	1005	18-02-2025	03-03-2025	9075934	2,40 %
DK	Dania	Mantle Dania (Verian)	1004	18-02-2025	16-03-2025	4984048	1,30 %
DE	Niemcy	Mantle Niemcy (Verian)	1510	19-02-2025	10-03-2025	72405020	19,00 %
EE	Estonia	B&B Badania OÜ	1006	18-02-2025	10-03-2025	1141759	0,30 %
IE	Irlandia	B i A Badania	1007	18-02-2025	10-03-2025	4250998	1,10 %
EL	Grecja	Kantar Grecja	1003	18-02-2025	09-03-2025	9019518	2,40 %
ES	Hiszpania	Mantle Hiszpania (Verian)	1004	18-02-2025	10-03-2025	41533486	10,90 %
FR	Francja	MCM Francja	1003	18-02-2025	12-03-2025	56365353	14,80 %
HR	Chorwacja	Hendal	1022	19-02-2025	10-03-2025	3301831	0,90 %
IT	Włochy	Punkt testowy Italia	1019	18-02-2025	03-03-2025	51632657	13,50 %
CY	Republiki Cypryjskiej	CYMAR Badania rynku	500	18-02-2025	12-03-2025	772320	0,20 %
LV	Łotwa	Kantar TNS Łotwa	1008	18-02-2025	10-03-2025	1582326	0,40 %
LT	Litwa	Norstat LT	1014	18-02-2025	09-03-2025	2429823	0,60 %
LU	Luksemburg	ILRES	507	19-02-2025	10-03-2025	555900	0,10 %
HU	Węgry	Kantar Hoffmann	1017	19-02-2025	03-03-2025	8205783	2,10 %
MT	Malta	MISCO International	503	18-02-2025	13-03-2025	473015	0,10 %
Ni.	Niderlandy	MGM Holandia	1021	18-02-2025	07-03-2025	156381342	4,00 %
AT	Austria	Das Österreichische Gallup Ins.	1008	18-02-2025	08-03-2025	7788036	2,00 %
PL	Polska	Kolektyw badawczy	1008	18-02-2025	07-03-2025	31079533	8,10 %
PT	Portugalia	Intercampus SA	1053	18-02-2025	10-03-2025	9113419	2,40 %
RO	Rumunia	CSOP SRL	1039	18-02-2025	10-03-2025	15981575	4,20 %
SI	Słowenia	Mediana DOO	1010	18-02-2025	09-03-2025	1 199078	0,50 %
SK	Słowacja	MNFORCE	1006	18-02-2025	05-03-2025	4554569	1,20 %
FI	Finlandia	Taloustutkimus Oy	1001	18-02-2025	11-03-2025	4722540	1,20 %
SE	Szwecja	Mantle Szwecja (Verian)	1020	18-02-2025	10-03-2025	8541497	2,20 %
		Ogółem UE-27	26319	18-02-2025	16-03-2025	381726845	100,00 %

Należy zauważyć, że całkowita wartość procentowa podana w tej tabeli może przekroczyć 100 % ze względu na zaokrąglenie.

Tryb rozmów kwalifikacyjnych w podziale na kraje

	Kraje	N WYWIADÓ W CAPI	N WYWIADÓ W CAVI	OGÓŁEM N WYWIADÓ W
BE	Belgia	1003		1003
BG	Bułgaria	1018		1018
CZ	Czechy	1005		1005
DK	Dania	672	332	1004
DE	Niemcy	1510		1510
EE	Estonia	1006		1006
IE	Irlandia	1007		1007
EL	Grecja	1003		1003
ES	Hiszpania	1004		1004
FR	Francja	1003		1003
HR	Chorwacja	1022		1022
IT	Włochy	1019		1019
CY	Republiki Cypryjskiej	500		500
LV	Łotwa	1008		1008
LT	Litwa	1014		1014
LU	Luksemburg	507		507
HU	Węgry	1017		1017
MT	Malta	336	167	503
Ni.	Niderlandy	746	275	1021
AT	Austria	1008		1008
PL	Polska	1008		1008
PT	Portugalia	1053		1053
RO	Rumunia	1039		1039
SI	Słowenia	1010		1010
SK	Słowacja	1006		1006
FI	Finlandia	736	265	1001
SE	Szwecja	773	247	1020
		25033	1286	26319

CAPI: Computer-Assisted Personal interviewing

CAVI: Wywiady wideo wspomagane komputerowo

Wywiady przeprowadzono w formie wywiadów bezpośrednich, zarówno fizycznych w domach ludzi, jak i poprzez zdalną interakcję wideo w odpowiednim języku narodowym. Wywiady ze zdalną interakcją wideo („online face-to-face” lub CAVI, Computer Assisted Video Interviewing, przeprowadzono tylko w Danii, na Malcie, w Niderlandach, Finlandii i Szwecji).

Wskaźniki odpowiedzi

Dla każdego kraju przeprowadza się porównanie między próbką odpowiadającą a wszechświatem (tj. całkowitą populacją w danym kraju). Wagi są używane do dopasowania odpowiadającej próbki do wszechświata według płci, wieku, regionu i stopnia urbanizacji. W przypadku szacunków europejskich (tj. średniej UE) dokonuje się dostosowania wag poszczególnych krajów, ważąc je w górę lub w dół, aby odzwierciedlić ich populację 15+ jako odsetek populacji UE 15+.

Wskaźniki odpowiedzi oblicza się, dzieląc całkowitą liczbę pełnych wywiadów z liczbą wszystkich odwiedzonych adresów, z wyjątkiem tych, które nie są kwalifikowalne, ale z uwzględnieniem tych, w przypadku których kwalifikowalność jest nieznana. W przypadku fali 103,2 badania EUROBAROMETER wskaźniki odpowiedzi dla państw UE-27, obliczone przez Verian Belgium, wynoszą:

	Kraje	Wskaźniki odpowiedzi CAPI
BE	Belgia	47,60 %
BG	Bułgaria	44,70 %
CZ	Czechy	56,20 %
DK	Dania	54,30 %
DE	Niemcy	35,20 %
EE	Estonia	43,70 %
IE	Irlandia	40,90 %
EL	Grecja	31,10 %
ES	Hiszpania	36,60 %
FR	Francja	43,30 %
HR	Chorwacja	41,10 %
IT	Włochy	32,10 %
CY	Republiki Cypryjskiej	66,10 %
LV	Łotwa	29,30 %
LT	Litwa	43,30 %
LU	Luksemburg	28,50 %
HU	Węgry	60,00 %
MT	Malta	78,20 %
Ni.	Niderlandy	85,40 %
AT	Austria	44,80 %
PL	Polska	48,60 %
PT	Portugalia	48,40 %
RO	Rumunia	46,90 %
SI	Słowenia	35,00 %
SK	Słowacja	55,30 %
FI	Finlandia	32,30 %
SE	Szwecja	79,60 %

CAPI: Computer-Assisted Personal interviewing

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

Marginesy statystyczne ze względu na tolerancje próbkowania
(przy 95-procentowym poziomie ufności)

różne rozmiary próbek są w rzędach

Różne zaobserwowane wyniki znajdują się w kolumnach

	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000
N = 3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N = 3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N = 5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N = 5000
N = 6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N = 6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N = 12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Czytelnikom przypomina się, że wyniki badań są szacunkami, których dokładność, przy założeniu, że wszystko jest równe, zależy od wielkości próby i od obserwowanego odsetka. Przy próbkach około 1000 wywiadów rzeczywiste wartości procentowe różnią się w następujących granicach ufności:

Kwestionariusz

SD1) W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującym oświadczeniem w sprawie zmiany klimatu? Zmiana klimatu jest spowodowana działalnością człowieka.

CZYTAJ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ

- 1 Całkowicie się zgadzam
- 2 Wyrazić zgodę
- 3 Skłonność do niezadowolenia
- 4 Całkowicie się nie zgadzam
- 999 Nie wiem

SD2) Które z poniższych odnosi się do miejsca, w którym mieszkasz?

SHOW SCREEN - CZYTAJ TYLKO JEDNĄ ODPOWIEDŹ

- 1 Jest własnością bezpośrednio przez Ciebie / Twojego gospodarstwa domowego
- 2 Jest własnością Ciebie / Twojego gospodarstwa domowego z hipoteką
- 3 Ty / Twoje gospodarstwo domowe jesteście najemcami lub podnajemcami płacącymi czynsz po obowiązującej lub rynkowej stawce
- 4 Twoje zakwaterowanie jest wynajmowane po obniżonej cenie (niższej niż cena rynkowa)
- 5 Twoje zakwaterowanie jest bezpłatne
- 999 Nie wiem (nowy)

Trend EB73.3 QASO

Pyt.1a) Który z poniższych problemów uważa Pan/Pani za najpoważniejszy problem, przed którym stoi świat jako całość?

SHOW SCREEN - CZYTAJ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ

- 1 Zmiany klimatyczne
- 2 Terroryzm międzynarodowy
- 3 Ubóstwo, głód i brak wody pitnej
- 4 Rozprzestrzenianie się chorób zakaźnych
- 5 Sytuacja gospodarcza
- 6 Disinformacja
- 7 Konflikty zbrojne
- 8 Rosnąca liczba ludności na świecie
- 9 Pogarszanie się stanu przyrody

10 Pogorszenie demokracji i praworządności

996 Pozostałe (SPONTANEOUS)

998 Bez ograniczeń (SPONTANEOUS)

999 Nie wiem

Q1b) A potem?

POKAŹ EKRAŃ - PRZECZYTAJ - MOŻLIWE WIELE ODPOWIEDZI

- 1 Zmiany klimatyczne
- 2 Terroryzm międzynarodowy
- 3 Ubóstwo, głód i brak wody pitnej
- 4 Rozprzestrzenianie się chorób zakaźnych
- 5 Sytuacja gospodarcza
- 6 Dezinformacja
- 7 Konflikty zbrojne
- 8 Rosnąca liczba ludności na świecie
- 9 Pogarszanie się stanu przyrody
- 10 Pogorszenie się sytuacji Of demokracji i praworządności
- 996 Pozostałe (SPONTANEOUS)
- 998 Bez ograniczeń (SPONTANEOUS)
- 999 Nie wiem

Pyt.2) Jak poważny jest Państwa zdaniem problem zmian klimatycznych w tej chwili?

SHOW SCREEN - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ

- 1 Bardzo serious problem
- 2 Dość poważny problem
- 3 Niezbyt poważny problem
- 4 Wcale nie jest to poważny problem
- 999 Nie wiem

Pyt.3a) Kto Państwa zdaniem w UE jest najlepiej przygotowany do przeciwdziałania zmianie klimatu? po pierwsze?

SHOW SCREEN - CZYTAJ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ

- 1 Unia Europejska
- Rządy krajowe
- Władze regionalne i lokalne
- Biznes i przemysł
- Osoby

Specjalne badanie Eurobarometru 565 „Zmiany klimatu”

Społeczeństwo obywatelskie (np. organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną środowiska)	1 2 3 4 999
Szkoły i uniwersytety	Lepsze przygotowanie się na negatywne skutki zmiany klimatu poprawi życie obywateli w UE
Pozostałe (SPONTANEOUS)	1 2 3 4 999
Wszystkie (spontaniczne)	Przedsiębiorstwa europejskie powinny otrzymać większe wsparcie, aby mogły konkurować na światowym rynku czystych technologii, produktów i usług.
996 Pozostałe (SPONTANEOUS)	1 2 3 4 999
998 Bez ograniczeń (SPONTANEOUS)	TREND E3993 0C4, zmodyfikowany
999 Nie wiem	

Q3b) A potem? Proszę wybrać wszystkie, które mają zastosowanie.

POKAŻ EKRAN - PRZECZYTAJ - MOŻLIWE WIELE ODPOWIEDZI

1 Unia Europejska

Rządy krajowe

Władze regionalne i lokalne

Biznes i przemysł

Osobiście

Społeczeństwo obywatelskie (np. organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną środowiska)

Szkoły i uniwersytety

Pozostałe (SPONTANEOUS)

Wszystkie (spontaniczne)

996 Pozostałe (SPONTANEOUS)

998 Bez ograniczeń (SPONTANEOUS)

999 Nie wiem

Pyt.5) Czy w ciągu ostatnich sześciu miesięcy osobiście podejmowali Państwo jakiekolwiek działania w celu przeciwdziałania zmianie klimatu?

TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ

1 Tak

2 Nie

999 Nie wiem

TREND E3993 0C5, zmodyfikowany

P6) Które z poniższych działań, jeśli w ogóle, mają zastosowanie do Ciebie? Proszę wybrać wszystkie, które mają zastosowanie.

POKAŻ EKRAN - PRZECZYTAJ - MOŻLIWE WIELE ODPOWIEDZI

1 Kupiłeś nowy samochód, a jego niskie zużycie paliwa było ważnym czynnikiem przy wyborze

2 Kupiłeś samochód elektryczny

3 Regularnie korzystasz z przyjaznych dla środowiska alternatyw dla prywatnego samochodu, takich jak chodzenie pieszo, jazda na rowerze, korzystanie z transportu publicznego lub car-sharing

4 Lepiej zaizolowałeś swój dom, aby zmniejszyć zużycie energii

5 Kupiłeś dom niskoenergetyczny

6 Przy zakupie nowego urządzenia gospodarstwa domowego (np. pralki, lodówki lub telewizora) ważnym czynnikiem przy wyborze jest niższe zużycie energii.

7 Przeszedłeś na dostawcę energii, który oferuje większy udział energii ze źródeł odnawialnych niż twój poprzedni

8 Zainstalowałeś pompę ciepła, aby zmniejszyć rachunki za energię i ślad węglowy (Nowy)

9 Zainstalowałeś w domu sprzęt do kontrolowania i zmniejszania zużycia energii (np. inteligentny licznik)

10 Zainstalowałeś panele słoneczne w swoim domu

11 Planując wakacje i inne podróże na dłuższych dystansach, bierzesz pod uwagę ślad węglowy swojego

Pyt.4) W jakim stopniu zgadzają się Państwo lub nie zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń?

POKAŻ EKRAN - PRZECZYTAJ - JEDNA ODPOWIEDŹ NA POZYCJĘ

Całkowicie się zgadzam //Jestem skłonny się zgodzić //Jestem skłonny się nie zgodzić // Całkowicie się nie zgadzam // Nie wiem

Walka ze zmianą klimatu powinna być priorytetem w celu poprawy zdrowia publicznego i jakości życia.

1 2 3 4 999

Koszty szkód spowodowanych zmianą klimatu są znacznie wyższe niż koszty inwestycji niezbędnych do zielonej transformacji

1 2 3 4 999

Podejmowanie działań w związku ze zmianą klimatu doprowadzi do innowacji, które sprawią, że przedsiębiorstwa UE staną się bardziej konkurencyjne

transportu, a czasami odpowiednio dostosowujesz swoje plany

12 Kupujesz i jesz mniej mięsa

13 Starasz się ograniczyć ilość odpadów i regularnie oddzielasz je do recyklingu

14 W miarę możliwości starasz się ograniczyć zużycie przedmiotów jednorazowego użytku (np. plastikowych toreb z supermarketu, nadmiaru opakowań, plastikowych sztućców itp.) (M)

996 Pozostałe (SPONTANEOUS)

998 Bez ograniczeń (SPONTANEOUS)

999 Nie wiem

TREND E3993 0C6, zmodyfikowany

Pytanie7: Czy uważają Państwo, że rząd (Narodowości) robi wystarczająco dużo, za mało lub za dużo, aby przeciwdziałać zmianom klimatu?

CZYTAJ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ

1 Wystarczająco

2 Niewystarczająco

3 Za dużo

999 Nie wiem

Trend E3993 0C7

Wstęp do Q8

Teraz spójrzmy w przyszłość.

Pyt.8) Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, takich jak energia wiatrowa i słoneczna?

CZYTAJ - JEDNA ODPOWIEDŹ NA POZYCJĘ

Bardzo ważne // Dość ważne // Nie bardzo ważne// W ogóle nie ważne

Władze regionalne i lokalne (nowe)

1 2 3 4 999

Rząd (krajowy)

1 2 3 4 999

Unia Europejska

1 2 3 4 999

TREND E3993 0C8, zmodyfikowany

Pytanie9) Jak ważne jest Państwa zdaniem, aby następujące organy podejmowały działania w celu poprawy efektywności energetycznej, na przykład poprzez zachęcanie ludzi do izolowania swoich domów i budynków, instalowania pomp ciepła i korzystania z inteligentnych liczników)?

CZYTAJ - JEDNA ODPOWIEDŹ NA POZYCJĘ

Bardzo ważne // Dość ważne // Nie bardzo ważne// W ogóle nie ważne

Władze regionalne i lokalne (nowe)

1 2 3 4 999

Rząd (krajowy)

1 2 3 4 999

Unia Europejska

1 2 3 4 999

TREND E3993 0C9, zmodyfikowany

Pytanie10) Poniższe pytanie dotyczy neutralności klimatycznej. Celem UE jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. – gospodarki o zerowej emisji gazów cieplarnianych netto. W jakim stopniu popierają Państwo lub sprzeciwiają się celowi UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r.?

CZYTAJ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ

1 Całkowite wsparcie

2 Skłonność do wspierania

3 Skłonność do sprzeciwu

4 Całkowicie przeciwny

999 Nie wiem

Pyt.11) W jakim stopniu zgadzają się Państwo lub nie zgadzają się Państwo z każdym z poniższych stwierdzeń dotyczących paliw kopalnych?

POKAŹ EKRAN - PRZECZYTAJ - JEDNA ODPOWIEDŹ NA POZYCJĘ

Całkowicie się zgadzam // Jestem skłonny się zgodzić // Jestem skłonny się nie zgodzić // Całkowicie się nie zgadzam // Nie wiem

Ograniczenie importu paliw kopalnych spoza UE zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i przyniesie korzyści gospodarcze UE.

1 2 3 4 999

Należy udzielić większego publicznego wsparcia finansowego na rzecz przejścia na czystą energię, nawet jeśli oznacza to ograniczenie lub wstrzymanie dotacji na paliwa kopalne.

1 2 3 4 999

Wstęp do Q12

Przejdźmy teraz do narażenia na ryzyko i zagrożenia.

Pytanie12: W jakim stopniu są Państwo osobiście narażeni na ryzyko i zagrożenia związane ze środowiskiem i klimatem? Na przykład pożary, powodzie, zanieczyszczenia lub ekstremalne warunki pogodowe.

CZYTAJ - TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ

1 Bardzo narażone

2 Nieco odsłonięty

3 Nie „bardzo narażone”

4 W ogóle nie odsłonięte

999 Nie wiem

Trend 99,3 QCI4

Pytanie13) Jak pilne jest Państwa zdaniem podjęcie przez następujące organy działań w celu przygotowania się na skutki zmiany klimatu? Na przykład przygotowywanie się na rosnące temperatury, fale upałów, powodzie, podnoszenie się poziomu mórz lub ekstremalne zdarzenia pogodowe.

CZYTAJ - JEDNA ODPOWIEDŹ NA POZYCJĘ

Bardzo pilne // Dość pilne // Niezbyt pilne // W ogóle nie pilne // Nie wiem

Władze regionalne i lokalne

1 2 3 4 999

Rząd (krajowy)

1 2 3 4 999

Unia Europejska

1 2 3 4 999

Pytanie14) W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi różnych rodzajów ryzyka wynikających ze zmiany klimatu?

CZYTAJ - JEDNA ODPOWIEDŹ NA POZYCJĘ

Całkowicie się zgadzam // Jestem skłonny się zgodzić // Jestem skłonny się nie zgodzić // Całkowicie się nie zgadzam // Nie wiem

Decydując się na miejsce wypoczynku, bierzesz pod uwagę ekstremalne warunki pogodowe lub prawdopodobieństwo pożarów lasów

1 2 3 4 999

Podejmując decyzję o miejscu zamieszkania, należy wziąć pod uwagę prawdopodobieństwo powodzi i narażenia na inne zagrożenia klimatyczne.

1 2 3 4 999

Wstęp do Q15

Kolejne pytanie dotyczy informacji i mediów.

Pyt.15) W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi informacji na temat zmian klimatu?

CZYTAJ - JEDNA ODPOWIEDŹ NA POZYCJĘ

Całkowicie się zgadzam // Jestem skłonny się zgodzić // Jestem skłonny się nie zgodzić // Całkowicie się nie zgadzam // Nie wiem

Tradycyjne (NARODOWE) media dostarczają jasnych informacji na temat zmian klimatu oraz ich przyczyn i skutków

1 2 3 4 999

Trudno jest odróżnić wiarygodne informacje od dezinformacji na temat zmiany klimatu w mediach społecznościowych.

1 2 3 4 999

Urząd Publikacji Unii
Europejskiej

ISBN: 978-92-68-28207-6